

DAŇOVÁ PODPORA VÝZKUMU A VÝVOJE V ČESKÉ REPUBLICE

za rok 2022

Věda, výzkum, inovace

Praha, duben 2024

Kód publikace: 211003-24

Č. j.: CSU-003518/2024-63

Zpracoval: Odbor statistik rozvoje společnosti

Ředitel odboru: : Ing. Martin Mana

Kontaktní osoba: Ing. Václav Sojka, e-mail: vaclav.sojka@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.czso.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.czso.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 052 304, 274 052 451 | e-mail: infoservis@czso.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@czso.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 347, 274 052 757 | e-mail: esds@czso.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@czso.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673, 274 054 223
e-mail: infoservispraha@czso.cz | www.praha.czso.cz

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@czso.cz | www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice | Žižkova 1, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@czso.cz | www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108, 377 612 145
e-mail: infoservisplzen@czso.cz | www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529, 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176, 472 706 121
e-mail: infoservisul@czso.cz | www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec | Nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec 1, tel.: 485 238 811
e-mail: infoservislbc@czso.cz | www.liberec.czso.cz

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové 3, tel.: 495 762 322, 495 762 317
e-mail: infoservishk@czso.cz | www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480, 466 743 418
e-mail: infoservispa@czso.cz | www.pardubice.czso.cz

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062, 567 109 073
e-mail: infoservisvys@czso.cz | www.jihlava.czso.cz

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 115, 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@czso.cz | www.brno.czso.cz

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 516, 585 731 511
e-mail: infoservisolom@czso.cz | www.olomouc.czso.cz

Zlín | tř. Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 932, 577 004 935
e-mail: infoservis-zl@czso.cz | www.zlin.czso.cz

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230, 595 131 232
e-mail: infoservis_ov@czso.cz | www.ostrava.czso.cz

978-80-250-3460-6 (brožováno)

978-80-250-3461-3 (pdf)

© Český statistický úřad, Praha, 2024

OBSAH

ÚVOD	5
METODICKÁ ČÁST	7
1. Základní informace	8
2. Metodika a definice ukazatelů	9
2.1 Daňová podpora výzkumu a vývoje v ČR	9
2.2 Statistika daňové podpory výzkumu a vývoje	12
2.3 Další datové zdroje s doplňujícími informacemi	16
ANALYTICKÁ ČÁST	19
3.1 Daňová podpora výzkumu a vývoje v soukromých podnicích	20
3.2 Celková veřejná podpora výzkumu a vývoje v soukromých podnicích	36
3.3 Veřejná podpora výzkumu a vývoje v mezinárodním kontextu	43
3.4 Shrnutí	49
TABULKOVÁ ČÁST	53
Údaje za Českou republiku	
Tab. 1 Základní ukazatele o daňové podpoře výzkumu a vývoje (dále VaV) v podnicích v ČR	54
Tab. 2 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti CZ-NACE	55
Tab. 3 Daňová podpora VaV v malých a středních soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti	56
Tab. 4 Daňová podpora VaV ve zpracovatelském průmyslu v ČR podle odvětví CZ-NACE	57
Tab. 5 Daňová podpora VaV v malých a středních soukromých podnicích ve zpracovatelském průmyslu v ČR podle odvětví	58
Tab. 6 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) podniku	59
Tab. 7 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a velikosti podniku	60
Tab. 8 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) a velikosti podniku	61
Tab. 9 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví podniku a výše podpory ..	62
Tab. 10 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) podniku a výše podpory	63
Tab. 11 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle velikosti podniku a výše podpory ...	64
Tab. 12 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle jejich sídla	65
Tab. 13 Daňová podpora VaV v malých a středních soukromých podnicích v ČR podle jejich sídla	66
Tab. 14 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti CZ-NACE	67
Tab. 15 Veřejná podpora VaV ve zpracovatelském průmyslu v ČR podle odvětví (CZ-NACE)	68
Tab. 16 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) podniku	69
Tab. 17 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a velikosti podniku	70
Tab. 18 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) a velikosti podniku	71
Tab. 19 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle jejich sídla	72
Tab. 20 Nevyužitý odečet výdajů na výzkum a vývoj od základu daně z příjmů v soukromých podnicích v ČR	73
Tab. 21 Nevyužitý odečet výdajů na výzkum a vývoj od základu daně z příjmů v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví podniku	74

Tab. 22 Využívání daňové podpory výzkumu a vývoje soukromými podniky v ČR	75
Mezinárodní srovnání	
Tab. 23 Daňová podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - v EUR	76
Tab. 24 Daňová podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - v USD v paritě kupních sil	77
Tab. 25 Daňová podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na HDP	78
Tab. 26 Daňová podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na celkových výdajích vládních institucí	79
Tab. 27 Daňová podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na podnikových výdajích na VaV (ukazatel BERD)	80
Tab. 28 Veřejná domácí podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - v EUR	81
Tab. 29 Veřejná domácí podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - v USD v paritě kupních sil	82
Tab. 30 Veřejná domácí podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na HDP	83
Tab. 31 Veřejná domácí podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na celkových výdajích vládních institucí	84
Tab. 32 Veřejná domácí podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na podnikových výdajích na VaV (ukazatel BERD)	85
Tab. 33 Veřejná zahraniční podpora VaV ze zdrojů EU v podnicích ve vybraných státech světa - v EUR	86
Tab. 34 Veřejná zahraniční podpora VaV ze zdrojů EU v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na podnikových výdajích na VaV (ukazatel BERD)	87
PŘÍLOHOVÁ ČÁST.....	89
P1: Nástroje veřejné podpory podnikového výzkumu a vývoje	90
P2: Přehled daňové podpory VaV ve světě	91
P3: Výstupy ČSÚ za oblast statistik vědy, technologií a inovací	92

Úvod

Výzkum a vývoj je považován za jeden z klíčových zdrojů zvyšování produktivity a tím i ekonomického růstu. Tato činnost má pozitivní vliv i na udržitelný rozvoj a sociální soudržnost společnosti. Výsledky výzkumu, vývoje a inovací a jejich využití hrají důležitou roli ve všech oblastech dnešní společnosti. Výzkumné a vývojové činnosti jsou financovány ze soukromých i z veřejných zdrojů.

Vlády vyspělých zemí podporují z veřejných zdrojů výzkumnou a vývojovou činnost, a to včetně té, která se provádí v soukromých podnicích. Snaží se tím motivovat firmy k vyšším výdajům na výzkum a vývoj, a to prostřednictvím dotací (přímá veřejná podpora) nebo daňového zvýhodnění (nepřímá veřejná podpora). A právě tato daňová podpora hraje v inovačních politikách států stále významnější roli. V roce 2022 mohly daňovou podporu VaV využívat podniky ve 33 z 38 členských zemí OECD, v roce 2000 se jednalo o 19 zemí.

Jelikož efektivní veřejná podpora výzkumu a vývoje se neobejde bez relevantních statistických údajů, ČSÚ sleduje hlavní charakteristiky financování výzkumu a vývoje v souladu s mezinárodními standardy a doporučeními uvedenými ve **Frascati manuálu**¹.

Publikace **Daňová podpora výzkumu a vývoje za rok 2022**, kterou právě čtete, přináší podrobná data o této podpoře v soukromých podnicích. Tyto údaje byly zpracovány ČSÚ z dostupných údajů v daňových příznáních právnických osob v rámci mezinárodně srovnatelné statistické úlohy OECD známé pod anglickou zkratkou **GTARD (Government Tax Relief for R&D Expenditures)**².

Daňová podpora výzkumu a vývoje (VaV) je v publikaci rozebrána prostřednictvím **tří hlavních ukazatelů**:

- **počet podniků**, které si za dané zdaňovací období (rok) **uplatnily odečet výdajů na své VaV projekty** od základu daně z příjmu prostřednictvím daňové podpory VaV (aktivní využití daňových odpočtů na VaV);
- **uplatněný odečet výdajů na VaV** od základu daně z příjmu za daný zdaňovací rok;
- **získaná daňová podpora VaV** (uplatněné odpočty na VaV × sazba daně z příjmu).

Tyto ukazatele jsou doplněny ukazatelem **Nevyužitý odpočet na VaV**. Jedná se o údaje o soukromých podnicích s uznatelnými výdaji na VaV uvedenými v daňovém příznání k uplatnění v rámci daňové podpory VaV do dalšího období a o výši těchto neodečtených výdajů na VaV.

Publikace poskytuje podrobné údaje o **vývoji daňové podpory VaV v Česku**, a to včetně mezinárodního srovnání. **Cílem** je nalézt i **odlišnosti** ve využívání různých forem veřejné podpory výzkumu a vývoje (např. prostřednictvím dotací nebo daňové podpory) v závislosti na **charakteristikách firem** provádějících výzkum a vývoj, jako je vlastnictví, velikost, převažující ekonomická činnost nebo sídlo těchto firem. Jedná se o údaje, které nejsou v tomto rozsahu v současné době z jiných datových zdrojů k dispozici.

Tyto údaje mohou sloužit i jako jeden z podkladů pro zhodnocení toho, jestli je daňová podpora VaV v Česku správně nastavena.

Publikace je rozdělena do tří částí. V první části je uvedena podrobná **metodika** ke statistice daňové podpory VaV, a to včetně souvisejícího legislativního a pojmového vymezení, které je nezbytným předpokladem pro porozumění publikovaným údajům a jejich správnou interpretaci. Tato část obsahuje i informace o sledovaných ukazatelích a jejich dostupném třídění. Jsou zde uvedena i **upozornění** důležitá pro správnou interpretaci publikovaných údajů a seznam relevantních webových odkazů včetně doporučené literatury. Součástí jsou i **přílohy** s doplňujícími informacemi o systému veřejné podpory výzkumu a vývoje v Česku a přehled forem daňové podpory výzkumu a vývoje ve světě.

Druhá, **analytická**, část obsahuje textové shrnutí hlavních zjištění za rok 2022 doplněné o grafy s hlavními sledovanými ukazateli. Tato část je rozdělena do čtyř kapitol. **V první kapitole** jsou uvedeny údaje o daňové podpoře VaV s komentáři k meziročním nárůstům a poklesům některých ukazatelů za vybrané charakteristiky podniků, jako je jejich velikost, vlastnictví, převažující ekonomická činnost a sídlo. Nechybí zde ani srovnání

¹ <http://oe.cd/frascati>

² <https://www.oecd.org/innovation/tax-incentives-RD-innovation/>

této daňové podpory s celkovým inkasem daně z příjmu nebo s celkovými veřejnými výdaji na VaV. Ve **druhé kapitole** je uvedeno, jak soukromé firmy využívají tuto nepřímou podporu, ve srovnání s podporou přímou získanou prostřednictvím dotací na VaV, a to jak ze státního rozpočtu, tak i ze zdrojů EU. Opět jsou zde komentovány rozdíly zjištěné v závislosti na sledovaných charakteristikách firem. Údaje o daňové podpoře VaV jsou zde uvedeny i v kontextu údajů o celkových výdajích na tuto činnost vynaložených v soukromých firmách získaných z Ročního zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01. **Třetí kapitola** obsahuje mezinárodní srovnání. Čtvrtá kapitola pak stručně shrnuje předchozí tři kapitoly.

Třetí, **tabulková**, část přináší prostřednictvím 34 tabulek podrobné výsledky jak za Česko, tak i dostupné mezinárodní srovnání. Kromě údajů o daňové podpoře VaV jsou některé tabulky doplněny o údaje přímé domácí a zahraniční veřejné podpoře VaV využívané ze strany soukromých firem. Nově byly zpracovány tabulky za malé a střední firmy. Většina tabulek je rozdělena na tři části podle výše uvedených ukazatelů.

Kromě údajů za rok 2022 obsahuje publikace sledované ukazatele v analytické části za roky 2010 až 2022 a v tabulkové příloze za roky 2015 až 2022. Veškeré finanční údaje uvedené v této publikaci jsou v běžných cenách, tj. meziroční nárůsty/poklesy vycházejí z nominálních hodnot a nezohledňují tak vliv inflace.

Výsledky z této statistiky se **využívají** na národní úrovni především k zabezpečení statistických údajů potřebných pro **výkon státní správy** v oblasti výzkumu, vývoje a inovací. Slouží např. pro hodnocení *Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky (RIS3 strategie)* nebo pro potřeby *Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky 2021+*.

Oficiální statistická data z oblasti výzkumu a vývoje jsou zároveň nepostradatelná pro **mezinárodní srovnání**. Kromě národních potřeb jsou tak tyto údaje využívány i pro potřeby Evropské unie a dalších mezinárodních organizací, zejména Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj.

Kromě statistiky o nepřímé veřejné podpoře VaV ČSÚ každoročně provádí další dvě statistické úlohy s cílem zajistit údaje **o financování výzkumu a vývoje prostřednictvím přímé veřejné podpory**. Tyto údaje za rok 2022 byly již zveřejněny v následujících dvou publikacích:

- **Státní rozpočtové výdaje na výzkum a vývoj za rok 2022**³. Tato publikace obsahuje podrobné údaje o financování výzkumu a vývoje ze státního rozpočtu podle socioekonomických cílů. Tyto administrativní údaje byly zpracovány ČSÚ v rámci roční mezinárodně srovnatelné statistické úlohy známé pod zkratkou **GBARD (Government Budget Allocations for R&D)**⁴. Kromě členění podle socioekonomických cílů, je tato přímá veřejná podpora VaV k dispozici i podle typu výdajů, formy financování a hlavních poskytovatelů, a to za jednotlivé typy příjemců, tj. včetně podniků.
- **Ukazatele výzkumu a vývoje v České republice za rok 2022**⁵. Tato publikace obsahuje podrobné datové výstupy z *Ročního zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01*, které jsou založeny na údajích cca 3 500 subjektů provádějících výzkumnou a vývojovou činnost na území našeho státu. Necelé 3 tisíce z těchto subjektů tvoří podniky. Mezi základní charakteristiky zjišťované v tomto šetření patří kvantitativní otázky na lidské a finanční zdroje určené k provádění výzkumu a vývoje ve sledovaných subjektech a sektorech. Výdaje na výzkum a vývoj se zde podrobně sledují i podle zdrojů jejich financování, tj. včetně dotací, které podniky na tuto činnost získávají z veřejných domácích a zahraničních zdrojů.

Věříme, že statistické údaje prezentované v publikaci odpoví na řadu Vašich otázek a obohatí Vaši práci o cenné informace. Máte-li k tématu a zveřejněným údajům jakékoli otázky nebo poznámky, prosíme, neváhejte nás kontaktovat. Výhrady i návrhy na zlepšení našich statistik vítáme.

Kolektiv autorů
ČSÚ – odbor 63
Praha 2024

³ <https://www.czso.cz/csu/czso/prima-verejna-podpora-vyzkumu-a-vyvoje-2022>

⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/gba_esms.htm

⁵ <https://www.czso.cz/csu/czso/ukazatele-vyzkumu-a-vyvoje-2022>

METODICKÁ ČÁST

1. Základní informace o statistice GTARD

Název statistiky:	Daňová podpora výzkumu a vývoje (GTARD) ¹ Pozn.: GTARD je zkratka z anglického Government Tax Relief for R&D Expenditures
Metoda zajištění dat:	Zpracování administrativních datových zdrojů
Periodicita pracování:	Roční
Zdroj dat:	Daňová přiznání právnických osob
Statistická jednotka:	Podnik, který v sledovaném roce uplatnil daňový odpočet výdajů na výzkumnou a vývojovou (VaV) činnost od základu daně z příjmu právnických osob (DPPO) podle § 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb.
Předmět úlohy:	Daňová podpora projektů výzkumu a vývoje v soukromých podnicích
Základní ukazatele:	<p>Sledovány jsou následující tři hlavní ukazatele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - počet podniků využívající daňovou podporu VaV = podniky, které si uplatnily odpočet výdajů na VaV od základu daně z příjmu právnických osob (dále jen DPPO) za dané zdaňovací období (rok); - uplatněné daňové odpočty na VaV = výše odečtených výdajů na VaV od základu DPPO prostřednictvím daňových odpočtů na VaV; - daňová podpora VaV = odečtené výdaje na VaV × sazba daně DPPO. <p>Pozn.: Od roku 2019 se samostatně sledují i následující ukazatele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - počet podniků s nevyužitým odpočtem na VaV = podniky s uznatelnými výdaji na VaV uvedenými v přiznání DPPO k uplatnění v rámci daňové podpory této činnosti do dalšího období (roku); - nevyužitá daňová odpočty na VaV = výdaje na VaV uvedené v přiznání DPPO k přenesení k uplatnění do dalšího období (roku); - nevyužitá daňová podpora VaV = výdaje na VaV přenesené k uplatnění vedené v přiznání DPPO v rámci daňové podpory této činnosti k uplatnění (přenesení v rámci daňové podpory VaV do dalšího roku × sazba daně z příjmu právnických osob v následujícím roce).
Použitá třídění:	<p>Sledované ukazatele daňové podpory VaV jsou k dispozici v členění podle:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnictví podniků (domácí vs. pod zahraniční kontrolou), - velikostních skupin podniků (mikro, malé, střední, velké), - převažující ekonomické činnosti podniků (klasifikace CZ-NACE), - sídla podniků (klasifikace CZ NUTS 3 - kraje). <p>Pozn.: Výše uvedená třídění jsou k dispozici ve vzájemné kombinaci</p>
Časová řada:	Roky 2005 až 2022, podrobné údaje od roku 2007
Mezinárodní srovnání	<p>Statistika GTARD vychází z metodických doporučení OECD uvedených ve Frascati manuálu z roku 2015 (kapitola č. 13).</p> <p>Více k mezinárodní statistice GTARD zde: https://www.oecd.org/innovation/tax-incentives-RD-innovation/</p>

¹ Někdy se používá i alternativní termín nepřímá veřejná podpora výzkumu a vývoje.

2. Metodika

2.1 Daňová podpora výzkumu a vývoje v Česku

Daňová podpora výzkumu a vývoje (dále jen VaV), která je někdy uváděná i jako nepřímá veřejná podpora VaV, je v Česku poskytována od roku 2005, a to formou daňových odpočtů na uznatelné výdaje spojené s realizací VaV projektů od základu daně z příjmu právnických osob (dále jen DPPO). Tato podpora umožňuje daňovým subjektům (dále jen podnikům), které vyvíjí nové výrobky, služby či technologické a výrobní postupy odečíst si z daňového základu (zisku) výdaje na tyto činnosti dvakrát, jednou jako všechny ostatní náklady a podruhé prostřednictvím daňových odpočtů na VaV.

Daňový odpočet na VaV byl zaveden do zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů s účinností od 1. 1. 2005. Podmínky využití tohoto daňového odpočtu jsou obsaženy v § 34 odst. 4 a odst. 5 výše uvedeného zákona. Ministerstvo financí k tomu postupně vydalo příslušné pokyny, a to POKYN D-288 ze dne 3. 10. 2005 a nejnověji POKYN MF-17 z 5. května 2020², k jednotnému postupu při uplatňování této daňové podpory. Míra těchto odpočtů je stejná pro všechny podniky bez ohledu na jejich velikost, stáří či objem investic do VaV.

Daňová podpora VaV je v českém systému veřejné podpory VaV sekundárním nástrojem, kterým stát podporuje provádění výzkumných a vývojových činností, a to primárně v soukromých podnicích. Primárním nástrojem zůstává přímá veřejná podpora VaV ze státního rozpočtu.

2.1.1 Vymezení výzkumu a vývoje pro účely daňové podpory

Základní vymezení VaV pro účely daňové podpory navazuje na ustanovení § 2 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací³ a na článek 2 nařízení Komise (EU) č. 651/2014⁴. Toto vymezení se zde **zásadně neliší** od definice VaV uvedeného ve výše zmíněném Frascati manuálu z roku 2015.⁵ V kapitole č. 2 tohoto manuálu se uvádí, že **výzkum a vývoj** je systematická tvůrčí práce konaná za účelem rozšíření stávajícího poznání, včetně poznání člověka, kultury a společnosti, získání nových znalostí nebo jejich využití v praxi, a to metodami, které umožňují potvrzení, doplnění či vyvrácení získaných poznatků. Ve Frascati manuálu se dále rozlišují **tři základní kategorie** prováděné VaV činnosti:

- **Základní výzkum**, kterým se rozumí experimentální a teoretická práce vynakládaná zásadně za účelem získání nových vědomostí o základních principech jevů nebo pozorovatelných skutečností, která není primárně zaměřena na uplatnění nebo využití v praxi.
- **Aplikovaný výzkum**, kterým se rozumí plánovitý výzkum nebo kritické šetření zaměřené na získání nových poznatků a dovedností pro vývoj nových výrobků, postupů nebo služeb nebo ke značnému zdokonalení stávajících výrobků, postupů nebo služeb. Výsledky aplikovaného výzkumu jsou směřovány ke specifickému a praktickému cíli. *Výše zmíněný zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků č. 130/2002 Sb., a tím i metodický pokyn k daňové podpoře VaV pracuje, na rozdíl od FM 2015, v rámci aplikovaného výzkumu i s termínem **průmyslový výzkum**. Průmyslový výzkum je podle tohoto zákona část aplikovaného výzkumu, jehož výsledky se prostřednictvím vývoje využívají v nových výrobcích, technologiích a službách, které jsou určeny k podnikání podle zvláštního právního předpisu.*
- **Experimentální vývoj**, kterým se rozumí získávání, spojování, formování a používání stávajících vědeckých, technologických, obchodních a jiných poznatků a dovedností pro návrh nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb. *Experimentální vývoj může zahrnovat i vývoj prototypů, demonstrační činnosti, pilotní projekty, testování a ověřování nových nebo zdokonalených*

² <https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/financni-zpravodaj/2020/financni-zpravodaj-cislo-8-2020-38405>

³ <https://vyzkum.gov.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=954510>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A32014R0651>

⁵ Vymezení výzkumu a vývoje ve výše uvedeném pokynu MF-17 z 5. května 2020 se částečně liší od definic a příkladů činností VaV uvedených ve Frascati manuálu 2015. Jde například o patentové a licenční práce či certifikaci výsledků VaV.

výrobních, postupů nebo služeb v prostředí reprezentativním z hlediska reálných provozních podmínek, pokud hlavní cíl spočívá v dalším technickém zlepšení výrobků, postupů nebo služeb.

Vymezení výzkumu a vývoje se v pokynu částečně liší od definic v Ročním šetření o výzkumu a vývoji. Jde například o patentové a licenční práce, studie záměrů politiky národní, regionální nebo místní a podnikatelské záměry podniků. Jmenované činnosti lze do VaV zahrnout pouze, jde-li o úpravy stávajících nebo tvorbu nových metodik s ocenitelným prvkem novosti.

Daňový odpočet na VaV lze využít zejména na výzkum a následný vývoj nových, zlepšených nebo zdokonalených výrobků, materiálů, služeb, technologií a využívaných výrobních postupů a metod včetně projektování nových nebo zdokonalených zařízení nebo technologií, a to prováděný prostřednictvím celé řady činností specifikovaných ve výše uvedeném pokynu MF-17. Tento pokyn specifikuje i činnosti, **kteřé nelze pro daňové účely zahrnout** mezi VaV. Jde například o:

- **vzdělávání a výcvik** pracovníků na univerzitách a institucích pro vyšší a pomaturitní vzdělávání;
- některé specializované **příbuzné vědecké a technologické činnosti** (*pokud nejsou výlučně a primárně prováděny pro účely projektu VaV*). Jedná se například o:
 - **informační služby** jako shromažďování, kódování, klasifikace, zaznamenávání, rozšiřování, překládání, analyzování či vyhodnocování prováděné vědeckotechnickými pracovníky, bibliografickými, patentovými či poradenskými službami;
 - **sběr univerzálních údajů** o obecných jevech určených pro širokou veřejnost jako je například geologický a meteorologický průzkum, astronomická pozorování nebo průzkum trhu, a to včetně pozorování rutinního charakteru a zpracování těchto údajů – *výjimkou jsou činnosti prováděné výlučně pro účely projektu VaV*;
 - **rutinní měření, zkoušení, šlechtění** a obdobné činnosti jako je kalibrace a analýza materiálů, a to včetně zpracování těchto údajů pokud nejde o činnosti prováděné výlučně pro účely projektu VaV;
 - **rutinní zkoumání a běžné používání specializovaných lékařských znalostí** – *výjimkou jsou činnosti prováděné výlučně pro účely projektu VaV*;
 - **rutinní vývoj softwaru**, který zahrnuje práce na vylepšení systému a programu, které byly veřejně k dispozici před zahájením práce; vývoj komerčního aplikačního softwaru pomocí známých metod; převádění nebo překlad počítačových jazyků; přidání uživatelské funkčnosti k aplikacím a programům;
 - **administrativní a právní úkony spojené s předměty průmyslových práv a licencemi** – *výjimkou jsou činnosti prováděné výlučně pro účely projektu VaV*;
 - **provádění studií proveditelnosti** (např. zkoumání navrhovaných technických projektů za použití existujících technik k zajištění doplňujících informací před rozhodnutím o implementaci);
 - **administrativa a ostatní podpůrné činnosti** (např. finanční, personálních a manažerské činnosti, přeprava, skladování, úklid, opravy, údržba a bezpečnost apod.);
 - **studie záměrů politiky** - národní a regionální politika, tvorba podnikatelských záměrů;
- **činnosti inovačního charakteru, které nezahrnují ocenitelný prvek novosti**, tj. běžné nebo pravidelné změny výrobků, výrobních linek, výrobních postupů a služeb a související činnosti jako je např.:
 - **výzkum trhu**;
 - **projektování výrobního procesu**;
 - **činnosti nezbytné pro implementaci nových nebo zdokonalených výrobku nebo služeb** (např. nastartování výroby využitelné pro všechny průmyslové situace; výroba ukázkových modelů, provádění zkoušek pro uživatele, předvýrobní příprava apod.);
 - **komerční využití** nových nebo podstatně zdokonalených postupů;
 - **marketing** nových nebo zdokonalených výrobků.

Výše uvedený seznam činností není doslovný opis z pokynu MF-17, ale jeho upravená podoba. Neupravený a úplný seznam těchto činností je uveden ve Finančním zpravodaji č. 8/2020; bod č. 11. V některých případech může být obtížné odlišit VaV od podobných činností. Základním pravidlem pro určení VaV by měla být přítomnost prvku **novosti**.

Upozornění:

- daňovou podporu VaV **nelze uplatnit** na projekty, na něž byla alespoň z části poskytnuta **přímá finanční podpora VaV z domácích nebo zahraničních veřejných zdrojů**.
- daňovou podporu VaV rovněž **nelze využít** v případě, kdy podnik v daném daňovém období vykáže ztrátu, čímž mu v daném roce odpadá daňová povinnost. V této situaci **lze přenést** možnost snížení daňové povinnosti **do následujících tří let**, za předpokladu, objeví-li se odpočet v daňovém přiznání za období, v němž projekt VaV probíhal. Zpětné uplatnění umožněno není.
- pokud poplatník v období, kdy vznikl nárok na odpočet, tj. v období, kdy byly výdaje (náklady) na realizaci projektu výzkumu a vývoje vynaloženy, **vykáže základ daně z příjmů** (ř. 270 daňového přiznání) **dostatečně vysoký a odpočet na podporu VaV neuplatní** nebo ho neuplatní v celkové možné výši, **nelze tento odpočet nebo jeho část přenášet do dalších období**.

2.1.2 Uznatelné výdaje z hlediska daňové podpory VaV

Výdaje, které lze v Česku uplatnit jako odečitatelná položka od základu daně z příjmů v rámci daňové podpory VaV, jsou uvedeny opět v pokynu MF-17. Podle toho pokynu **mezi uznatelné položky patří:**

- **osobní náklady** osob podílejících se na sledovaném projektu VaV. Patří zde zejména:
 - mzdy zaměstnanců přijatých podle pracovní smlouvy výhradně na řešení projektu VaV;
 - příslušná část mezd ostatních zaměstnanců odpovídající jejich úvazku na řešení projektu VaV nebo se na projektu VaV podílejících;
 - související platby zákonného pojistného (sociálního, zdravotního a úrazového);
 - odměny za práce podle dohod o provedení práce a o pracovní činnosti nebo obdobné dohody podle zahraničních právních předpisů, uzavřených v přímé souvislosti s řešením projektu VaV;
- **cestovní náhrady** vzniklé v přímé souvislosti s řešením projektu VaV – *nezahrnují se cestovní náhrady vyplacené v souvislosti s cestami na vědecké konference a podobná sympozia;*
- **nákup služeb a nehmotných výsledků VaV** od veřejných vysokých škol, veřejných výzkumných institucí (např. ústavů Akademie věd ČR) a ostatních výzkumných organizací, jež splňují definiční znaky v § 2 odst. 2 písm. d) zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a souvisí s realizací projektu VaV;
- výdaje na **certifikaci výsledků VaV**;
- náklady na **finanční leasing hmotného movitého majetku**, který přímo souvisí s realizací projektu VaV;
- **odpisy** (nebo jejich část) hmotného movitého majetku a nehmotného majetku (s výjimkou odpisů nehmotných výsledků výzkumu a vývoje pořízených od jiných osob), používaného v přímé souvislosti s řešením projektu VaV;
- **ostatní neinvestiční (provozní) náklady** vzniklé v přímé souvislosti s řešením projektu VaV vedené v oddělené evidenci v souladu se zákonem. Jde například o:
 - nákup materiálu, zásob a vybavení;
 - spotřeba energie (elektřina, teplo, plyn); vodné a stočné; telekomunikační poplatky;
 - cestovní náhrady vzniklé v přímé souvislosti s řešením projektu VaV (nezahrnuje cestovní náhrady vyplacené v souvislosti s cestami na vědecké konference a podobná sympozia)

Uvedený seznam uznatelných výdajů pro účely daňové podpory VaV není doslovný opis z pokynu MF-17, ale jeho upravená podoba. Neupravený a úplný seznam najdete ve Finančním zpravodaji č. 8/2020; bod č. 11.

Výše rozlišené kategorie výdajů **musí být vedeny** oddělenou evidencí v členění na jednotlivé projekty a jednotlivé účetní případy. Evidence musí splňovat požadavek přehlednosti a prokazatelnosti oprávněnosti použití dle ustanovení § 34 odst. 4 a 5 zákona s tím, že důkazní břemeno je na poplatníkovi.

2.2 Statistika daňové podpory výzkumu a vývoje

Využívání daňové podpory VaV ze strany soukromých firem a její zapojení do financování výzkumu a vývoje v Česku sleduje ČSÚ prostřednictvím mezinárodně srovnatelné roční statistické úlohy označované v angličtině jako **Government Tax Relief for R&D Expenditures (GTARD statistics)**.

Metodika sběru dat daňové podpory VaV je uvedena ve **Frascati manuálu z roku 2015**⁶. Frascati manuál je celosvětově uznávaný a používaný metodický standard OECD pro statistiky VaV, který obsahuje doporučení pro sběr, zpracování a publikování údajů v této oblasti. Jeho nejnovější verze z roku 2015 obsahuje nově i doporučení pro mezinárodně srovnatelný sběr, zpracování a publikování statistických údajů v oblasti daňové podpory VaV. Více viz kapitola č. **13 Measurement of government tax relief for R&D** tohoto manuálu.

Podrobné informace k této statistice jsou k dispozici na stránkách OECD:

- <https://www.oecd.org/innovation/tax-incentives-RD-innovation/> nebo zde:
- <https://www.oecd.org/sti/rd-tax-stats.htm/>

První výsledky statistiky daňové podpory VaV byly zpracovány ČSÚ v roce 2012 za sérii referenčních let 2007 až 2011. Počínaje těmito lety jsou k dispozici podrobná statistická data provázaná s informacemi Registru ekonomických subjektů (RES). Data z předcházejících let (2005 a 2006) jsou k dispozici pouze v agregované podobě, jež neumožňuje podrobnější členění na úrovni jednotlivých firem. Administrativním zdrojem využívaným ve statistice daňové podpory VaV jsou vyčerpávající data z daňových přiznání právnických osob.

Výsledky z této statistiky se **využívají** na národní úrovni především k zabezpečení statistických údajů potřebných pro **výkon státní správy** v oblasti výzkumu, vývoje a inovací. Slouží např. pro hodnocení *Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky (RIS3 strategie)* nebo pro potřeby **Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky 2021+**.

Informace o daňové podpoře VaV uvedené v daňových přiznáních právnických osob jsou relevantní i pro Roční národní účty, které zpracovávají údaje o **kapitalizaci výzkumu a vývoje**.

Cílem je nalézt odlišnosti ve využívání různých forem veřejné podpory VaV (např. prostřednictvím dotací nebo daňové podpory) v závislosti na charakteristikách firem provádějících VaV, jako je vlastnictví, velikost, převažující ekonomická činnost nebo sídlo těchto firem. Jde o údaje, které nejsou z jiných datových zdrojů v tomto rozsahu v současné době k dispozici. Tyto údaje mohou sloužit i jako jeden z podkladů pro zhodnocení toho, jestli je daňová podpora VaV v Česku správně nastavena.

Oficiální statistická data z oblasti výzkumu a vývoje jsou zároveň nepostradatelná pro **mezinárodní srovnání**. Kromě národních potřeb jsou tak tyto údaje využívány i pro potřeby Evropské unie a dalších mezinárodních organizací, zejména Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj.

⁶ *Frascati Manual 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development*. The Measurement of Scientific, technological and Innovation Activities. OECD, 2015. Paříž. ISBN 978-926423901 (PDF). Rovněž dostupné z: www.oecd.org/sti/frascatimanual

2.2.1 Zjišťované ukazatele statistiky daňové podpory VaV

Statistika daňové podpory VaV v České republice si klade za cíl měřit objem či rozsah poskytnuté podpory s ohledem na základní charakteristiky příjemců.

Mezi hlavní ukazatele statistiky daňové podpory VaV v ČR se řadí následující:

- **Počet právnických osob (podniků), jež využily daňové podpory VaV.** Ukazatel stanovuje počty právnických osob (podniků), jež v daném roce uplatnily při vyplňování svých daňových přiznání daňové odpočty výdajů na VaV v souladu s § 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.
- **Uplatněné daňové odpočty na VaV.** Jde o objem výdajů na VaV, jež právnické osoby (podniky) odečetly ve sledovaném roce ve svých daňových přiznáních v souladu s § 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.
- **Výše daňové podpory VaV** přímo vypovídá o částce získané daňové podpory VaV. Její výpočet se řídí níže uvedeným vzorcem, v němž je objem odečtených výdajů na VaV vynásoben příslušnou sazbou daně z příjmu právnických osob.

Vzorec 1: Stanovení daňové podpory VaV

Daňová podpora VaV =

= objem odečtených výdajů na VaV od základu daně z příjmu × sazba daně z příjmu

Uplatněný odečet výdajů na VaV může dosáhnout až 100 % celkových nákladů na VaV činnost⁷. Náklady (výdaje) na výzkumné a vývojové projekty vzniklé v daném roce lze odečíst během navazujících třech let. Daňová sazba pro právnické osoby v roce 2005 činila 26 %. Následoval postupný pokles této sazby až na hodnotu 19 % platnou pro období 2010 až 2023. Sazba daně právnických osob se v roce 2024 zvýší z 19 % na 21 %.

Tabulka 1: Vývoj sazby daně z příjmu právnických osob

rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010 – 2023
daňová sazba	26%	24%	24%	21%	20%	19%

Uznatelné výdaje na VaV lze prakticky odečíst od základu daně dvakrát, nejprve účetně, podruhé daňově, kdy jsou využity ke snížení daňového základu profitabilní firmy, čímž jsou získány dodatečné prostředky k financování výzkumu a vývoje. Granty a dotační stimuly jsou naopak prostředky přímé podpory a firmy s jejich pomocí přímo získávají částečné profinancování svých projektů.

Podniky, které vyvíjí nebo významně zdokonalují své produkty, technologické a výrobní postupy nebo interní procesy, mohou tato zdokonalení evidovat jako projekty VaV a jejich náklady mohou zahrnout do daňových odpočtů. Platí to pro interní činnost. Od roku 2014 lze zahrnout i nákup služeb výzkumu a vývoje od výzkumných organizací.

V roce 2022 činila sazba daně z příjmu právnických osob 19 procent. Podniky tak mohly z každého milionu uznatelných výdajů na projekty VaV uspořít 190 000 Kč. Od roku 2014 lze uplatnit i více, a to v závislosti na meziročním přírůstku odečtených výdajů na VaV.⁸ Uspořené prostředky mohou podniky vkládat do dalších podobných projektů, čímž mohou financovat svůj rozvoj a růst. Tento růstový dopad je hlavním motivem daňových odpočtů výdajů na VaV na celém světě.

⁷ V souladu s §34 odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů je možné od základu daně odečíst 100 % již jednou daňově uznatelných výdajů na VaV. V souvislosti se změnou zákona o daních z příjmů má nově (od roku 2014) poplatník možnost navíc uplatnit 110 % z meziročního přírůstku výdajů na výzkum a vývoj.

⁸ Výše uvedená částka zároveň představuje ztrátu pro státní rozpočet.

Příjemcem daňové podpory VaV je daňový poplatník, právnická osoba vymezená jako finanční nebo nefinanční podnik dle Systému národních účtů 2010.

Český statistický úřad publikuje údaje o daňové podpoře VaV v podrobném členění v souladu s metodikou OECD pouze za podniky.

Za fyzické osoby – podnikatele – nejsou podrobné údaje z daňových přiznání v současnosti dostupné. V roce 2022 podnikatelé (OSVČ) odečetli (konkrétně 15 osob) výdaje na VaV v objemu 24 mil. Kč.

Tabulka 2: Souhrnný přehled údajů o daňové podpoře VaV

Rok	Počet právnických osob		Odčitatelná položka (v mil. Kč)		Daňová podpora VaV (v mil. Kč)	
	celkem	soukromé podniky	celkem	soukromé podniky	celkem	soukromé podniky
2005	454	-	3 151	-	819	-
2006	553	-	4 149	-	996	-
2007	583	570	5 045	5 017	1 211	1 204
2008	608	596	4 871	4 857	1 023	1 020
2009	641	632	5 263	5 246	1 053	1 049
2010	739	716	6 952	6 931	1 321	1 317
2011	892	859	9 722	9 665	1 847	1 836
2012	1 057	1 021	10 468	10 435	1 989	1 983
2013	1 146	1 120	12 132	12 090	2 305	2 297
2014	1 284	1 264	11 979	11 912	2 276	2 263
2015	1 322	1 306	13 351	13 287	2 537	2 525
2016	1 266	1 248	12 590	12 550	2 392	2 384
2017	1 149	1 135	13 271	13 241	2 522	2 516
2018	1 053	1 037	13 642	13 595	2 592	2 583
2019	963	940	14 448	14 358	2 745	2 728
2020	840	829	11 117	11 077	2 112	2 105
2021	851	835	12 857	12 792	2 443	2 430
2022	760	745	16 457	16 338	3 127	3 104

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Počínaje rokem 2019 jsou dostupné i údaje o podnicích, které si své výdaje na VaV projekty neodečetly v daném zdaňovacím období (roce), ale převedly jejich část nebo celé do dalšího roku k pozdějšímu uplatnění. Jedná se o následující ukazatele:

- **Počet podniků s nevyužitým odpočtem na VaV.** Jedná se o podniky s uznatelnými výdaji na VaV uvedenými v přiznání DPPO k uplatnění v rámci daňové podpory této činnosti do dalšího období (roku).
- **Nevyužitá daňová odpočty na VaV.** Jedná se o výdaje na VaV uvedené v přiznání k dani právnických osob (podniků) k přenesení k uplatnění do dalšího období (roku).

Poznámka: Za účelem mezinárodního srovnání se celková daňová podpora VaV nejčastěji poměruje k HDP a k celkovým výdajům na VaV v podnikatelském sektoru (BERD). Jelikož má však tento poměrový ukazatel celou řadu negativ z hlediska jeho interpretace, je například ovlivněn rozdílnou výší a nárůstem HDP v jednotlivých zemích, pro mezinárodní srovnání používají celkové výdaje na VaV vyjádřené v PPP připadající na jednoho obyvatele. Tento standardizovaný ukazatel eliminuje nejen rozdílnou velikost sledovaných ekonomik, ale i jejich cenovou úroveň.

2.2.2 Třídění ukazatelů statistiky daňové podpory VaV

K třídění administrativních dat je v rámci statistiky využito informací z databází Registru ekonomických subjektů (RES)⁹, případně dalších administrativních zdrojů.

Z povahy zpracovávaných dat plyne, že jde o data ekonomických subjektů **podnikatelského sektoru, tedy podniky**. Jedná se o analytický pojem, jímž vymezujeme všechny ekonomické subjekty, jejichž hlavní činností je tržní produkce zboží či služeb určených k prodeji. Fyzické osoby (OSVČ) nejsou zahrnuty.

Ekonomické subjekty podnikatelského sektoru (podniky) dále třídíme dle následujících parametrů do následujících skupin:

- **Podle vlastnictví** (veřejné podniky, soukromé domácí /národní/ podniky a podniky pod zahraniční kontrolou)
 - Veřejné podniky (S.11001 + S.12X01) zahrnují všechny nefinanční podniky, finanční instituce, kvazikorporace a neziskové instituce uznané za nezávislé právnické osoby, jež jsou tržními výrobci nebo poskytovateli služeb pod kontrolou vládních jednotek.
 - Národní soukromé podniky (S.11002 + S.12X02) zahrnují všechny nefinanční podniky, finanční instituce a kvazikorporace, které jsou uznány za nezávislé právnické osoby a jsou tržními výrobci nebo poskytovateli služeb, jež nejsou pod kontrolou vládních nebo nerezidentských institucionálních jednotek.
 - Podniky pod zahraniční kontrolou (S.11003 + S.12X03) zahrnují všechny podniky, finanční instituce a kvazikorporace, které jsou ovládány nerezidentskými (zahraničními) jednotkami¹⁰ (zahraniční afilace). Nejčastěji jde o dceřiné společnosti nerezidentských (zahraničních) mateřských korporací.
- **Podle velikosti** – podniky jsou tříděny podle počtu zaměstnanců do několika velikostních skupin: *mikro podniky* (0 až 9 zaměstnanců); *malé podniky* (10 až 49 zaměstnanců); *střední podniky* (50 až 249 zaměstnanců); *velké podniky* (s 250 a více zaměstnanců).
- **Podle převažující ekonomické činnosti** – podniky jsou členěny do skupin podle české mutace mezinárodní Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE)¹¹.

Při interpretaci údajů o převažující ekonomické činnosti sledovaných podniků je nutné pamatovat na skutečnost, že jde o převažující činnost sledovaných subjektů. Ta se stanovuje na základě ekonomické činnosti, která má největší podíl na přidané hodnotě jednotky. Z tohoto důvodu se v některých případech může převažující ekonomická činnost sledovaných subjektů lišit od charakteru nebo činnosti prováděného VaV.

- **Podle sídla** – podniky jsou členěny s ohledem podle regionu jejich sídla (kraje či okresu). Oporou členění je Klasifikace územních statistických jednotek (CZ-NUTS).¹²

Výše uvedená třídění jsou aplikována v kombinacích. V tomto ohledu je nutné upozornit na to, že údaje o daňové podpoře VaV nejsou publikovatelné ve všech myslitelných tříděních z důvodu ochrany individuálních údajů. ČSÚ může zajistit uživatelům dat i další třídění sledovaných ukazatelů především na základě údajů zanesených v Registru ekonomických subjektů (např. právní forma, velikost subjektu atd.), ale i charakteristik získaných z jiných administrativních (IS VaVal, patentová databáze) nebo interních datových zdrojů (Šetření VTR 5-01, SBS atd.).

⁹ Registr ekonomických subjektů (RES) je veřejným seznamem, který je veden podle § 20 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě. Ekonomickým subjektem je každá právnická osoba, fyzická osoba s postavením podnikatele a organizační složka státu, která je účetní jednotkou.

¹⁰ Bývá označováno jako zahraniční afilace.

¹¹ <https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace-ekonomickych-cinnosti-cz-nace>

¹² <https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace-uzemnich-statistickych-jednotek-cz-nuts>

2.3 Další datové zdroje s doplňujícími informacemi

Data ze statistiky daňové podpory VaV jsou v této publikaci doplněna informacemi z dalších datových zdrojů ve snaze dosáhnout celistvějšího pohledu na financování VaV na území České republiky. Jedná se o data z Ročního šetření o výzkumu a vývoji (VTR 5-01). V tabulkové příloze jsou k popisu přímé domácí a přímé zahraniční veřejné podpory VaV využita data z tohoto ročního šetření. Doplňkovým datovým zdrojem je statistika státních rozpočtových výdajů na výzkum a vývoj (GBARD).

2.3.1 Roční výkaz o výzkumu a vývoji

Roční výkaz o výzkumu a vývoji (VTR 5-01) slouží ČSÚ ke sběru dat o stavu lidských a finančních zdrojů ve všech subjektech podnikatelského, vládního, vysokoškolského a soukromého neziskového sektoru provádějících VaV jako svou hlavní či vedlejší ekonomickou činnost na území České republiky. Základními zjišťovanými charakteristikami jsou počty zaměstnanců VaV podle pracovní činnosti, vzdělání, pohlaví, věku či národnosti a **výdaje za VaV** s rozlišením druhu výdajů a **zdrojů jejich financování**.

Sběr údajů o lidských a peněžních vstupech určených na aktivity VaV probíhá na základě **nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2152 o evropských podnikových statistikách**. Zjišťování uvedených statistik je tím **povinné** pro všechny členské země EU. Sběr dat podléhá standardům a doporučením Frascati manuálu.

Mezi základní charakteristiky sledované v oblasti statistiky celkových výdajů na VaV, ale i výdajů uskutečněných v jednotlivých sektorech a pracovištích VaV, patří **původ finančních zdrojů** určených na provádění VaV. ČSÚ dle doporučení uvedených ve Frascati manuálu rozlišuje ve výkazu šetření VTR 5-01 pro jednotky podnikatelského následující hlavní zdroje financování jejich VaV činnosti:

- **podnikové (soukromé) zdroje**, které tvoří především interní zdroje vzniklé z podnikatelské činnosti sledovaných podniků určené na u nich prováděný VaV a dále příjmy z prodeje služeb VaV prováděného na zakázku pro jiný podnik a dále získané příspěvky a subvence (finanční transfer) na prováděný VaV od podniků nejčastěji působících v rámci stejné podnikové skupiny.
- **veřejné zdroje z ČR**, které tvoří veškeré finanční prostředky (běžné i kapitálové) ze státního rozpočtu ČR, rozpočtů krajů a měst poskytnuté jako institucionální nebo účelová podpora za provedení VaV ve sledovaném roce na území ČR. V posledních letech mohly soukromé podniky využít pro svůj VaV veřejnou podporu z národních programů (např. TRIO), které vyhlásilo Ministerstvo průmyslu a obchodu. Podniky mohly také využít některý z programů vyhlášených Technologickou agenturou ČR (např. TREND, Centra kompetence) nebo MŠMT (např. EUREKA).

Do veřejných zdrojů z ČR **není zahrnuta daňová podpora VaV** prováděného v podnikatelském sektoru.

- **veřejné zahraniční zdroje** jsou především příjmy ze strukturálních fondů EU použité na financování VaV prováděného ve sledovaných subjektech prostřednictvím operačních programů (především OP VVV a OP PIK). Dalšími zdroji jsou finance z rozpočtu EU (jde především o výzkumné rámcové programy) a dalších mezinárodních, vládních a veřejných organizací (CERN, ILL, ESA, NATO, OECD, OSN, WHO, Norské fondy/EHP aj.).

Do veřejných zahraničních zdrojů jsou započítány i případné zúčtované prostředky z předfinancování projektů. K předfinancování, ať už ze státního rozpočtu ČR nebo z vlastních zdrojů či úvěrů sledovaných zpravodajských jednotek, dochází zejména v případě prostředků příslibených z rozpočtu EU, ať už v rámci jednotlivých operačních programů financovaných ze strukturálních fondů nebo rámcových či jiných výzkumných programů EU určených na podporu VaV prováděného v ČR.

Podrobnější informace k definicím pojmů, využívaných ve statistikách výzkum a vývoje jsou k dispozici na stránkách ČSÚ obsahující údaje z **Ročního zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01**, které metodicky vychází z doporučení uvedených ve FM 2015. Více zde:

https://www.czso.cz/csu/czso/statistika_vyzkumu_a_vyvoje

2.3.2 Statistika státních rozpočtových výdajů na výzkum a vývoj

Mimo ročního výběrového šetření o výzkumu a vývoji (VTR 5-01) jsou veřejné výdaje na VaV sledovány i ve statistice **státních rozpočtových výdajů na výzkum a vývoj (GBARD)**¹³. **Zde jsou však zachyceny z pohledu poskytovatelů veřejné podpory.** Statistika GBARD uplatňuje odlišný přístup než šetření VTR 5-01. Veřejné výdaje v ní nejsou zachyceny z pohledu příjemců (pracovišť provádějících VaV), zdrojem statistiky přímé veřejné podpory VaV jsou administrativní data získaná z **Infomačního systému výzkumu, vývoje a inovací**¹⁴. Dále jsou využity dokumenty o státním rozpočtu výzkumu, vývoje a inovací.

Administrativní údaje z Informačního systému výzkumu, vývoje a inovací umožňují opět díky jejich propojení s daty Registru ekonomických subjektů popisovat přímou veřejnou podporu podnikového VaV ve stejném členění jako data daňové podpory VaV. Navíc mohou být členěna i podle programů vyhlašovaných poskytovateli.

Podrobnější informace o statistice přímé veřejné podpory VaV jsou na webových stránkách:

<https://www.czso.cz/csu/czso/statni-rozpocetove-vydaje-na-vyzkum-a-vyvoj>

¹³ Government Budget Appropriations for Research and Development – GBARD

¹⁴ <https://www.isvavai.cz/>

Poznámky k údajům v tabulkách a grafech

- 0 nula se používá k označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky
- pomlčka značí, že údaj není k dispozici (údaj byl nespolehlivý, jev se nemusel vyskytovat, ukazatel nebyl zjišťován, šlo o individuální údaj)
- x ležatý křížek na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů
- . údaj není k dispozici (mezinárodní srovnání)

výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů

úhrny (součty a mezisoučty) nemusí odpovídat součtu dílčích hodnot z důvodu zaokrouhlení

Seznam použitých zkratk

CZ-NACE	Statistická klasifikace ekonomických činností (národní verze)
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
EUREKA	Program MŠMT na podporu účasti českých výzkumných institucí na koordinaci evropského výzkumu
GAMA	Program aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací vyhlášený TA ČR
GTARD	Daňová podpora VaV, dříve nepřímá veřejná podpora VaV
GBARD	Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV
GFR	Generální finanční ředitelství
Kč	Česká koruna
mil.	milion / miliony
mld.	miliarda / miliardy
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
PPP	Purchasing Power Parity – Parita kupní síly – vyjadřuje takový kurz mezi dvěma měnami, při němž si je možné v obou zemích koupit stejné množství zboží. Číselně je to tedy počet jednotek národní měny, za který lze koupit stejné množství výrobků a služeb na výchozím vnitrostátním trhu (např. českém), jako za jednotku měny X (zde USD) na vnitrostátním trhu měny X (zde ve Spojených státech). Parita kupní síly měn tak umožňuje podstatně přesnější srovnání skutečné ekonomické úrovně, struktury a výkonnosti států než běžně používaný směnný kurz.
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NUTS	Klasifikaci územních statistických jednotek
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
Pozn.	Poznámka
RES	Registr ekonomických subjektů
SBS	Strukturální podnikové statistiky
TA ČR	Technologická agentura ČR
TREND	Program vyhlášená Technologickou agenturou ČR
TRIO	Resortní program VaV vyhlášený MPO pro období 2016–2022
VaV	Výzkum a vývoj
VaVal	Výzkum, vývoj a inovace
VTR 5-01	Roční výkaz o výzkumu a vývoji
ZDP	Zákon o dani z příjmu č. 586/1992 Sb.

ANALYTICKÁ ČÁST

3.1 Daňová podpora výzkumu a vývoje v soukromých podnicích

Stejně jako ve většině vyspělých zemí, i v Česku hrají ve výzkumu a vývoji významnou roli podniky. Díky investicím do výzkumu a vývoje podniky vytváří inovace, které následně významně proměňují jednotlivé obory a prospívají i celé společnosti.

V roce 2022 byla v Česku výzkumná a vývojová činnost zjištěna u 2 815 soukromých podniků, které tvořily téměř 90 % z celkového počtu subjektů, kde se u nás tato činnost provádí. Kromě podniků zahrnují tyto subjekty např. i vysoké školy, ústavy Akademie věd ČR, fakultní nemocnice a ostatní veřejné výzkumné organizace.

Na konci roku 2022 pracovalo v Česku ve výzkumu a vývoji celkem 123 tis. osob (HC). V přepočtu na plný roční úvazek věnovaný výzkumné a vývojové činnosti (FTE) to bylo 86 tisíc osob. Ve výzkumu a vývoji v soukromých podnicích pracovalo 49 tisíc osob (FTE), což bylo 57 % ze všech zaměstnanců výzkumu a vývoje v Česku.

V roce 2022 vynaložily soukromé podniky na výzkum a vývoj, a to ať už z vlastních nebo veřejných zdrojů, celkem 82,6 mld. Kč. V porovnání s rokem 2010 se jedná o trojnásobnou částku. Jde o výrazně vyšší nárůst než ve vysokoškolském a vládním sektoru, kde se výdaje na výzkum a vývoj v tomto období za oba sektory dohromady zdvojnásobily na 47,2 mld. Kč v roce 2022. Na celkových výdajích na výzkum a vývoj v Česku, které v roce 2022 činily 133,3 mld. Kč, se soukromé podniky podílejí cca z 60 %, ve vyspělých zemích EU a OECD tento podíl přesahuje dokonce 70 %.

Upozornění: Údaje z Ročního zjišťování výzkumu a vývoje VTR 5-01 o celkových výdajích na výzkum a vývoj v soukromých podnicích uváděné v této publikaci se z metodických důvodů nepatrně liší od údajů z tohoto zjišťování uvedených v publikaci Ukazatele výzkumu a vývoje za rok 2022¹. Podnikatelský sektor je zde vymezen širěji, zahrnuje jednak veřejné podniky, jednak podnikající fyzické osoby (OSVČ), které nejsou součástí sledovaných soukromých podniků v rámci statistiky o daňové podpoře výzkumu a vývoje.

Vlády vyspělých zemí podporují výzkumnou a vývojovou činnost z veřejných zdrojů. Státy se snaží motivovat k vyšším firemním výdajům na výzkum a vývoj prostřednictvím přímých dotací nebo daňového zvýhodnění. A právě tento způsob je v zemích OECD stále častěji využíván. Jestliže v roce 2000 se v zemích OECD daňové odpočty podílely z cca jedné třetiny na celkové veřejné podpoře výzkumu a vývoje prováděného v podnicích, v roce 2020 to bylo již z jedné poloviny.

¹ <https://www.czso.cz/csu/czso/ukazatele-vyzkumu-a-vyvoje-2022>

3.1.1 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích – základní údaje za rok 2022

V roce 2023 si za zdaňovací období roku 2022 uplatnilo odečet výdajů na realizaci projektů výzkumu a vývoje (dále jen daňový odpočet na VaV) celkem 745 soukromých podniků – jedná se o nejnižší počet od roku 2010. Ve stejném roce si dalších 143 podniků své výdaje na VaV za rok 2022 v rámci daňových přiznání převedlo k uplatnění prostřednictvím daňových odpočtů do dalšího roku.

Upozornění: Kromě soukromých podniků, mohou využívat daňovou podporu VaV i veřejné podniky. V roce 2022 využilo tuto možnost pouze 11 z 57 veřejných podniků provádějících VaV, které tímto způsobem získaly daňovou podporu ve výši 6,5 mil. Kč. S těmito 11 subjekty se v analýze dále nepracuje.

Celkem využilo daňové odpočty na VaV za rok 2022, ať již aktivně (uplatněný odečet) či pasivně (převod k pozdějšímu uplatnění), 888 soukromých podniků. Pokud srovnáme toto číslo s počtem subjektů, které za rok 2022 podaly daňové přiznání z příjmu právnických osob – celkem 576 002 subjektů² – zjistíme, že nepřímou veřejnou (daňovou) podporu VaV využilo 0,15 % z nich.

Pokud omezíme toto srovnání pouze na soukromé podniky s 10 a více zaměstnanci, tak za rok 2022 např. ve zpracovatelském průmyslu uplatnilo odečet výdajů na VaV pomocí této daňové podpory 3,5 % firem. Mezi velkými podniky s 250 a více zaměstnanci to byla ve zpracovatelském průmyslu přibližně každá čtvrtá firma. Naopak u malých firem s 10 až 49 zaměstnanci, daňový odečet na VaV ve zpracovatelském průmyslu využilo za rok 2022 cca 1 % z nich.

Z celkového počtu 2 815 soukromých firem provádějících VaV v Česku (zdroj: Roční zjišťování VTR 5-01) si za rok 2022 uplatnila odečet výdajů na realizaci projektů VaV v rámci daňového přiznání přibližně čtvrtina z nich, tj. výše zmíněných 745 firem. Jak bude podrobněji rozebráno dále, častěji tuto daňovou podporu využívají soukromé firmy pod zahraniční kontrolou než soukromé domácí podniky. Z hlediska velikosti firem ji častěji využívají ty velké než malé.

Upozornění: Pokud srovnáváme počet soukromých firem, které za dané zdaňovací období využily daňový odpočet na VaV s celkovým počtem soukromých firem provádějících VaV v daném roce získaných z Ročního zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01, je nutno brát v potaz následující skutečnosti:

- podniky nemusí své výdaje na VaV uplatnit za dané zdaňovací období, ale mohou je v případě ztráty buď celé, nebo jejich část převést k uplatnění do dalších let (nejpozději však do 3 let od jejich vzniku);
- podniky nemohou využít daňovou podporu na stejné projekty, na které získaly přímou dotaci ze státního rozpočtu nebo ze zdrojů EU (podrobněji viz kapitola 3.2.1) a
- za všechny podniky, které za dané zdaňovací období využily daňovou podporu VaV, nemusí být k dispozici potřebné údaje z Ročního zjišťování VTR 5-01.

Za rok 2022 uplatnily podniky odečet nákladů na realizaci projektů VaV z daně z příjmu právnických osob v celkové výši 16,3 mld. Kč. Díky této nepřímé veřejné podpoře VaV ušetřily firmy v roce 2022, při daňové sazbě 19 %, celkem 3,1 mld. Kč. Jinými slovy, díky uplatněným daňovým odpočtům na VaV soukromé firmy do státního rozpočtu za rok 2022 odvedly na dani z příjmu o 3,1 mld. Kč méně, než kdyby tato podpora neexistovala. Tato částka se rovnala 1,36 % z celkového inkasa státu na dani z příjmu právnických osob, které v roce 2022 dosáhlo 229 mld. Kč³. V porovnání s celkovými výdaji státního rozpočtu (1 985 mld. Kč za rok 2022)⁴ se daňová podpora VaV ve stejném roce rovnala 0,16 %.

Podniky financují svoji VaV činnost převážně z vlastních či jiných podnikových zdrojů. V roce 2022 se v Česku tyto jejich zdroje podílely z 93 % na financování jejich VaV. V absolutním vyjádření se jednalo o částku 76,5 mld. Kč. Prostřednictvím dotací ze státního rozpočtu či ze zdrojů EU soukromé firmy získaly zbylých 7 %, tj. 6,1 mld. Kč. Díky daňovým odpočtům na VaV ušetřily firmy v roce 2022 dalších výše zmíněných 3,1 mld. Kč. Tato částka se podílela 3,8 % na výše uvedených 82,6 mld. Kč celkových výdajů vynaložených na výzkum a vývoj v soukromých podnicích.

² Z dat Finanční zprávy ČR plyne, že 61 % z těchto subjektů mělo základ daně nižší než 1 tis. Kč, resp. bylo ve ztrátě.

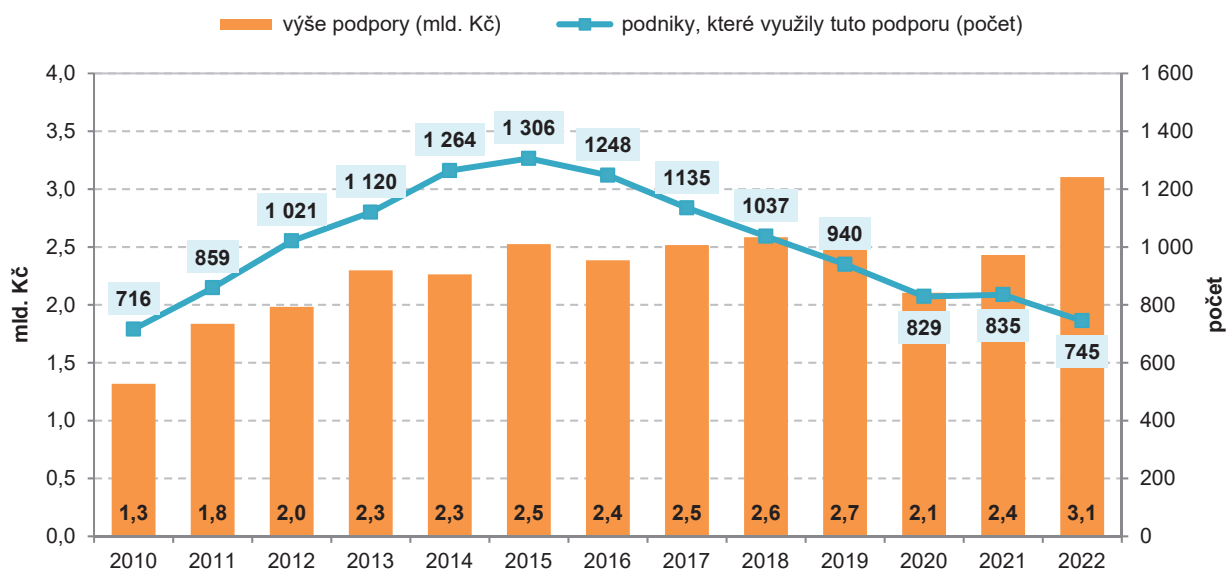
³ <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/analyzy-a-statistiky/udaje-z-vyberu-dani>

⁴ Státní závěrečný účet České republiky za rok 2022

3.1.2 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích – základní vývoj v čase

Daňová podpora VaV byla v Česku zavedena od roku 2005, za který si podniky mohly poprvé odečíst své náklady související s realizací svých VaV projektů od základu daně z příjmu právnických osob hned dvakrát. Poprvé v rámci klasických nákladů, podruhé v rámci tzv. odečitatelné položky (jinak také daňového odpočtu) od základu daně (§ 34 odst. 4 a 5 zákona o dani z příjmu). Za tento první rok možnost využilo 454 podniků. Během následujících deseti let jejich počet každoročně rostl, a to průměrně o cca 10 % ročně až na 1 306 za rok 2015.

Graf 1: Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v Česku – základní ukazatele

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

V následujících letech, kromě roku 2021, docházelo ke každoročnímu poklesu počtu podniků, které využily tento daňový odpočet. Celkově se jejich počet snížil od roku 2015 o téměř 40 % (-561 podniků) na výše zmíněných 745 soukromých firem v roce 2022. V tomto roce počet podniků, které využily daňovou podporu VaV (uplatnily si odečet výdajů na VaV) meziročně poklesl o 11 % (absolutně o 90 podniků). Tento pokles nastal ve všech sledovaných skupinách podniků. Absolutně i procentuálně byl nejvýraznější v případě malých a středních soukromých domácích podniků.

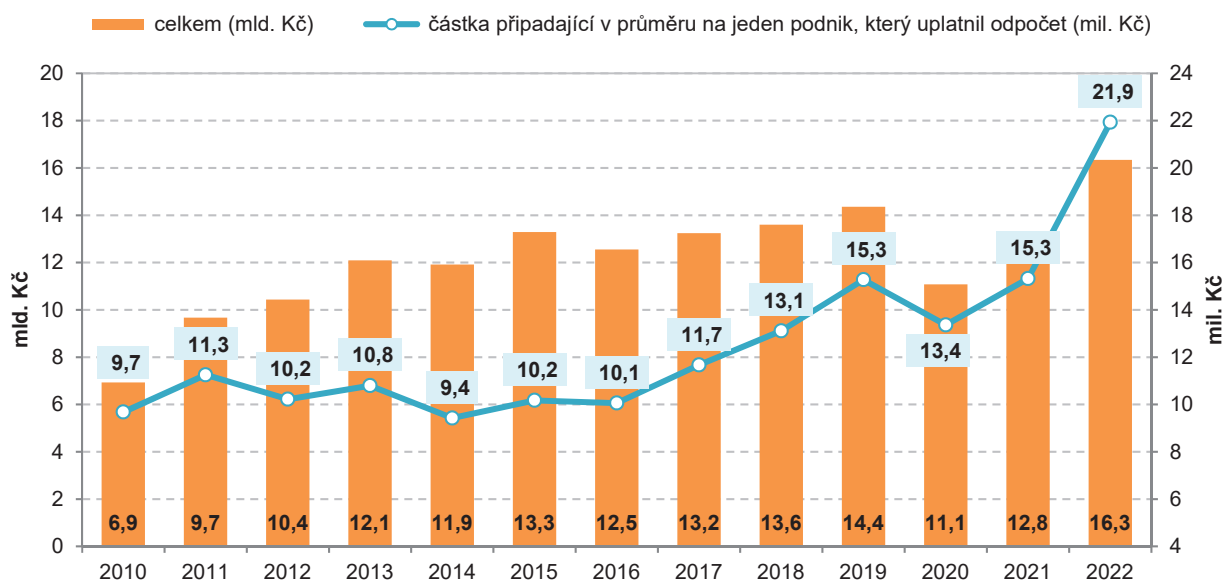
Po roce 2010, kdy se daňová sazba právnických osob ustálila na hodnotě 19 %, vzrostla daňová podpora VaV v soukromých podnicích ze 1,3 mld. Kč v roce 2010 na 2,3 mld. Kč v roce 2013. V následujících šesti letech se výše této podpory výrazně neměnila a pohybovala se kolem 2,5 mld. Kč. V roce 2020 došlo k propadu této podpory na 2,1 mld. Kč z 2,7 mld. Kč v roce 2019. V následujících dvou letech došlo k nárůstu této podpory o miliardu až na 3,1 mld. Kč za rok 2022, kdy si soukromé firmy od základu daně z příjmu odečetly prostřednictvím této podpory 16,3 mld. Kč. Za posledních deset let (2013 až 2022) ušetřily soukromé podniky díky daňové podpoře VaV rovných 25 mld. Kč, když si od základu daně z příjmu odečetly navíc výdaje na VaV o celkovém objemu 131 mld. Kč.

V roce 2022 si jeden podnik, který využil tuto daňovou podporu VaV, od základu daně z příjmu v průměru odečetl výdaje ve výši 21,9 mil. Kč, což je nejvíce za celé sledované období (graf č. 2). Od roku 2020 vzrostl tento ukazatel sice o téměř dvě třetiny (8,6 mil. Kč), ale především díky velkým firmám. U malých a středních soukromých firem došlo za tyto dva roky k nárůstu tohoto ukazatele o pětinu (1,0 mil. Kč), a to z 5,0 mil. Kč v roce 2020 na 6,0 mil. Kč v roce 2022. Podrobnější informace k tomuto jsou uvedeny v kapitole č. 3.1.4.

Za prudkým meziročním nárůstem odečtených výdajů na VaV a tím i daňové podpory VaV v roce 2022 o 28 % stojí především zapojení nevyužitých výdajů na VaV z přechozích let několika velkých firem ze zpracovatelského průmyslu. Podrobněji viz následující kapitola o odpočtech na VaV neuplatněných za daný zdaňovací rok, ale převedených k možnému uplatnění v následujících letech. Pokud bychom např. vzali

v potaz pouze malé a střední firmy, tak v roce 2022 jejich daňový odečet na VaV a tím i daňová podpora VaV vzrostla o 6,1 %. Jestliže v absolutním vyjádření celkový objem uplatněných daňových odpočtů za rok 2022 meziročně vzrostl o 3,5 mld. Kč, tak na velké firmy ve zpracovatelském průmyslu, které do těchto odpočtů zapojily nevyužité výdaje na VaV z minulých let, připadlo téměř 100 % z tohoto nárůstu.

Graf 2: Uplatněný odpočet výdajů na realizaci projektů VaV z daně z příjmu soukromých podniků

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

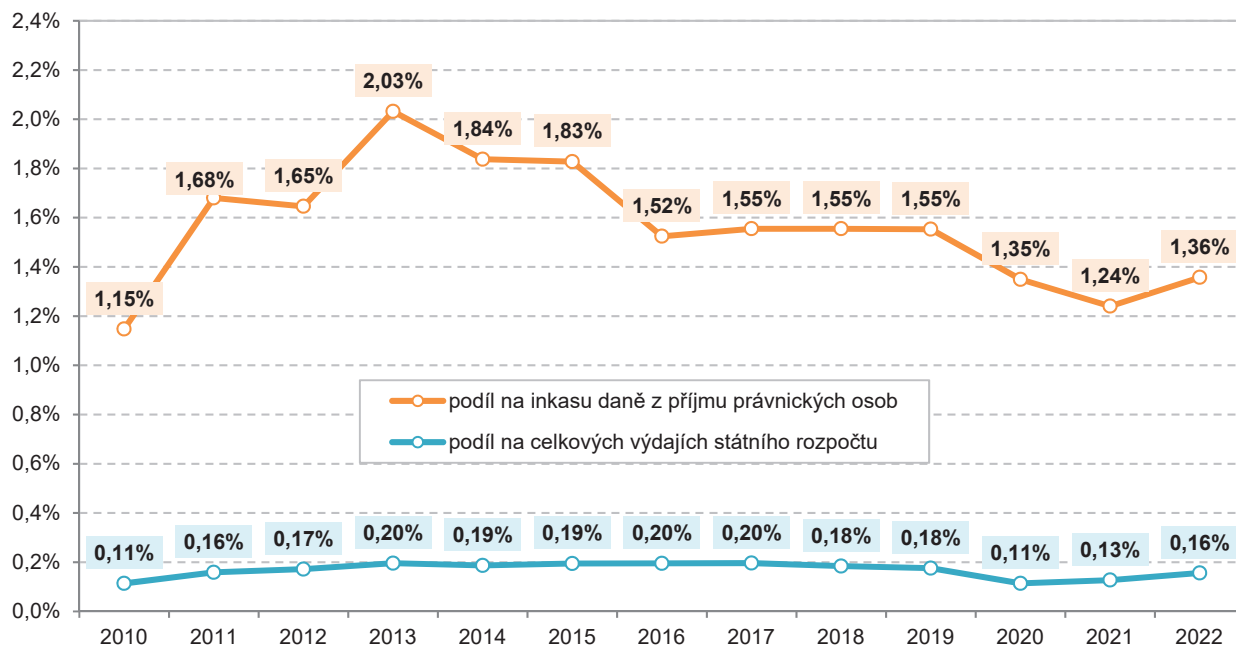
Pokud vztáhneme odečtené výdaje na VaV z daně z příjmu za rok 2022 (16,3 mld. Kč) k celkovým výdajům za VaV provedeným v soukromých podnicích ve stejném roce získaných z Ročního zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01 (82,6 mld. Kč) je možno konstatovat, že soukromé podniky uplatnily daňové odpočty na cca pětinu svých výdajů na VaV. Tento podíl se v sledovaném období od roku 2015 pohyboval od 17 % v letech 2020 a 2021 až po téměř 30 % v roce 2015.

Upozornění: Pokud srovnáváme výši odečtů výdajů na VaV uplatněných v rámci daňových příznání za daný rok (resp. od ní odvozenou výši daňové podpory na VaV) s celkovými výdaji vynaloženými na VaV v soukromých podnicích získanými z Ročního zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01, je nutno brát v potaz následující skutečnosti:

- podniky nemusí své výdaje na VaV uplatnit za dané zdaňovací období, ale mohou je v případě ztráty buď celé, nebo jejich část převést k uplatnění do dalších let (nejpozději však do 3 let od jejich vzniku);
- podniky nemohou využít daňovou podporu na stejné projekty, na které získaly přímou dotaci ze státního rozpočtu nebo ze zdrojů EU (podrobněji viz kapitola 3.2.1);
- v rámci daňové podpory na VaV se uplatňují pouze neinvestiční (běžné) výdaje, celkové výdaje na VaV sledované v rámci zjišťování VTR 5-01 obsahují i investiční (kapitálové) výdaje na VaV;
- vymezení činností spadajících pod VaV v rámci daňové podpory a tím i souvisejících výdajů uvedených v příslušném pokynu Ministerstva financí není zcela totožné s vymezením VaV uvedeném ve Frascati manuálu z roku 2015, podle kterého se řídí statistické zjišťování VTR 5-01 a
- za všechny subjekty, které v daném roce využily daňovou podporu VaV, nemusí být k dispozici potřebné údaje ze zjišťování VTR 5-01.

Jak už bylo zmíněno výše, za rok 2022 vybral stát kvůli výše uvedeným daňovým odpočtům na VaV o 3,1 mld. Kč, což se rovnalo 1,36 % z celkového inkasa daně z příjmu právnických osob v tomto roce. Tento daňový dopad (podílový ukazatel) se mezi lety 2010 až 2022 pohyboval v rozmezí 1,15 % v roce 2010 až 2,03 % v roce 2013. Ve vztahu k celkovým výdajům státního rozpočtu se daňová podpora VaV pohybovala od 0,11 % v roce 2010 a 2020 až po 0,20 % v roce 2013 a v letech 2016 a 2017. Podrobněji viz následující graf č. 3.

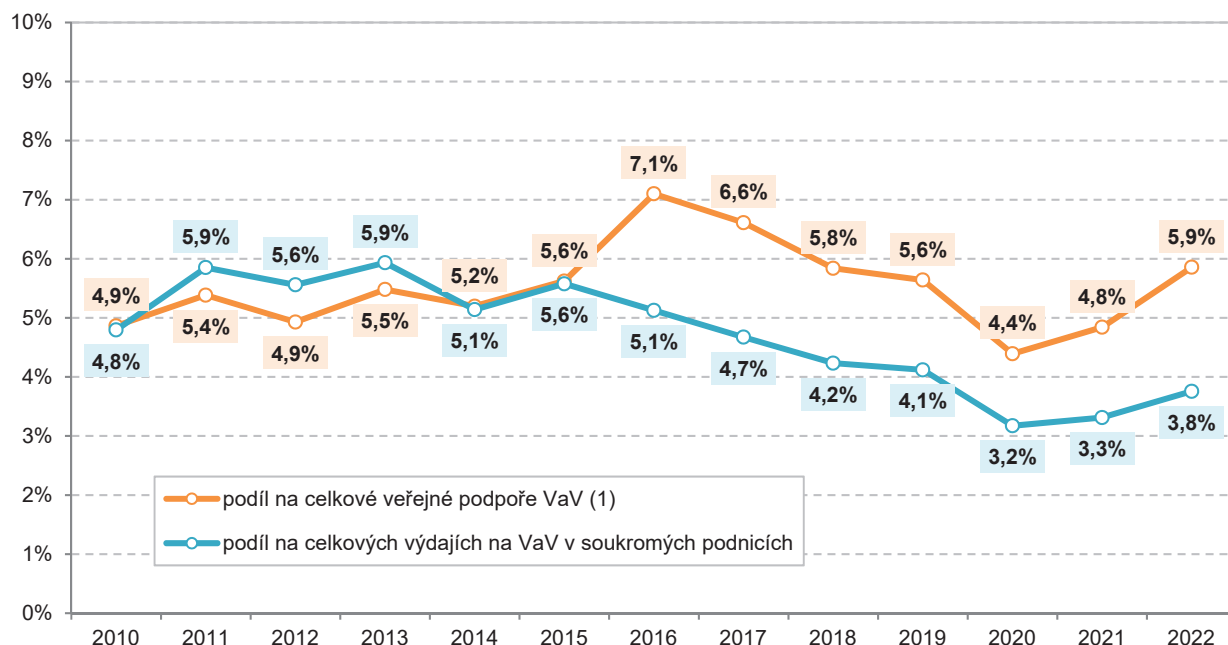
Graf 3: Daňová podpora VaV v Česku - podíl na inkasu daně z příjmu a na státním rozpočtu (%)

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Pro mezinárodní srovnání se daňová podpora VaV poměřuje i k HDP. Tento ukazatel se v Česku od roku 2011 pohybuje kolem 0,05 %. Mezinárodní srovnání tohoto ukazatele je uvedeno v kapitole č. 3.3.

Graf 4: Daňová podpora VaV v Česku - podíl na celkové veřejné podpoře VaV a na celkových výdajích na VaV v soukromých podnicích (%)

1) zahrnuje jak daňovou podporu VaV, tak přímé dotace na VaV

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Dalším ze sledovaných poměrových ukazatelů je podíl nepřímé veřejné podpory využívané soukromými podniky na celkové veřejné podpoře VaV. V roce 2022 bylo na VaV prováděný v Česku z veřejných domácích a zahraničních zdrojů prostřednictvím přímé (dotace) a nepřímé (daňové) podpory vynaloženo celkem

53,0 mld. Kč. Daňová podpora VaV v soukromých podnicích se na této částce podílela 5,9 %. Nejnižší byl tento podíl v roce 2020 (4,4 %), nejvyšší pak v roce 2016 (7,1 %). Vývoj od roku 2010 lze najít v grafu č. 4.

Z hlediska jednotlivých forem veřejné podpory, nejvíce (76 %) z výše uvedených 53,0 mld. Kč, připadlo na domácí veřejné zdroje. Vysoké školy, ústavy Akademie věd ČR, podniky a další subjekty získaly v roce 2022 podle údajů z Ročního zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01 ze státního rozpočtu na VaV celkem 40,4 mld. Kč. Necelých deset miliard (9,5 mld. Kč) šlo na VaV v Česku prostřednictvím přímé podpory z veřejných zahraničních zdrojů – jde primárně o dotace z EU.

V případě soukromých podniků tvořily přímé dotace z domácích veřejných zdrojů 35 % (3,3 mld. Kč) z celkové veřejné podpory VaV v těchto subjektech. 31 % (2,8 mld. Kč) připadlo na přímou veřejnou pomoc ze zahraničí - primárně se opět jedná o dotace z EU. Zbylých 34 % připadlo na daňovou podporu VaV. Tyto informace jsou podrobně rozvedeny v kapitole č. 3.2. Na rozdíl od Česka v průměru za země EU27 objem nepřímé podpory VaV převyšuje finanční prostředky, které firmy získávají přes přímé dotace z veřejných zdrojů.

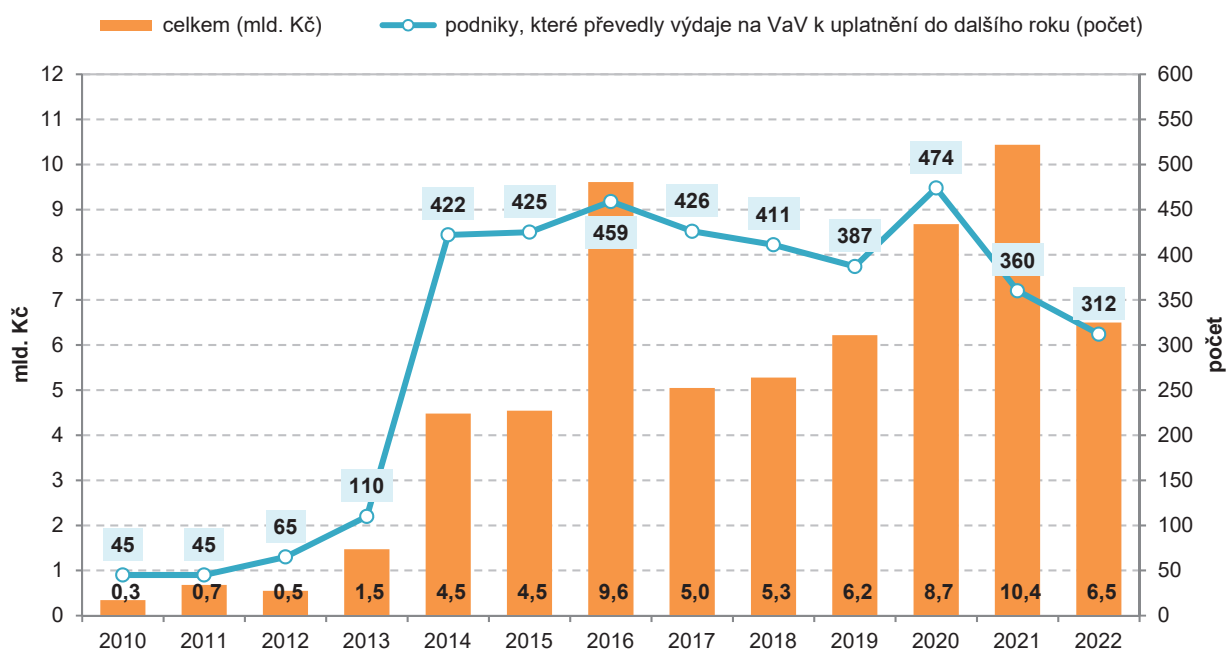
Daňová podpora VaV ve výši 3,1 mld. Kč v roce 2022 se rovnala 3,8 % celkových výdajů za VaV provedených v soukromých firmách (graf č. 4). Pro srovnání v roce 2020 to bylo 3,2 %. Šlo o vůbec nejnižší podíl od roku 2010. Nejvyšších hodnot dosahoval tento ukazatel v letech 2011 až 2013 a v roce 2015, kdy se pohyboval v rozmezí 5,6 až 5,9 %. Tento podílový ukazatel se výrazně liší v závislosti na velikosti a vlastnictví soukromých podniků, jak bude opět podrobně představeno v kapitole č. 3.2. Mezinárodní srovnání tohoto ukazatele je pak uvedeno v kapitole č. 3.3.

3.1.3 Neuplatněný odpočet výdajů na výzkum a vývoj

Podniky nemusely své výdaje na VaV uplatnit v daňovém přiznání pro daný rok, kdy jim výdaje na VaV vznikly, ale mohly buď celé, nebo jejich část, převést do dalšího roku a uplatnit odpočet později (nejdéle však do 3 let od jejich vzniku v souladu s dikcí zákona).

V roce 2023 si v rámci přiznání daně z příjmu za rok 2022 převedlo alespoň část výdajů na VaV k pozdějšímu uplatnění 312 podniků. Jedná se o soukromé podniky, které buď odečetly v daném roce výdaje na VaV a část výdajů převedly do dalšího roku (169 podniků) nebo které si za daný zdaňovací rok neuplatnily odpočet výdajů na VaV, ale pouze převedly své výdaje na VaV k pozdějšímu uplatnění do dalšího roku (143 podniků). Celkový počet podniků, které využívají tuto možnost, klesá druhý rok v řadě. Podrobněji viz následující graf č. 5.

Graf 5: Neuplatněný odpočet výdajů na realizaci projektů VaV z daně z příjmu soukromých podniků

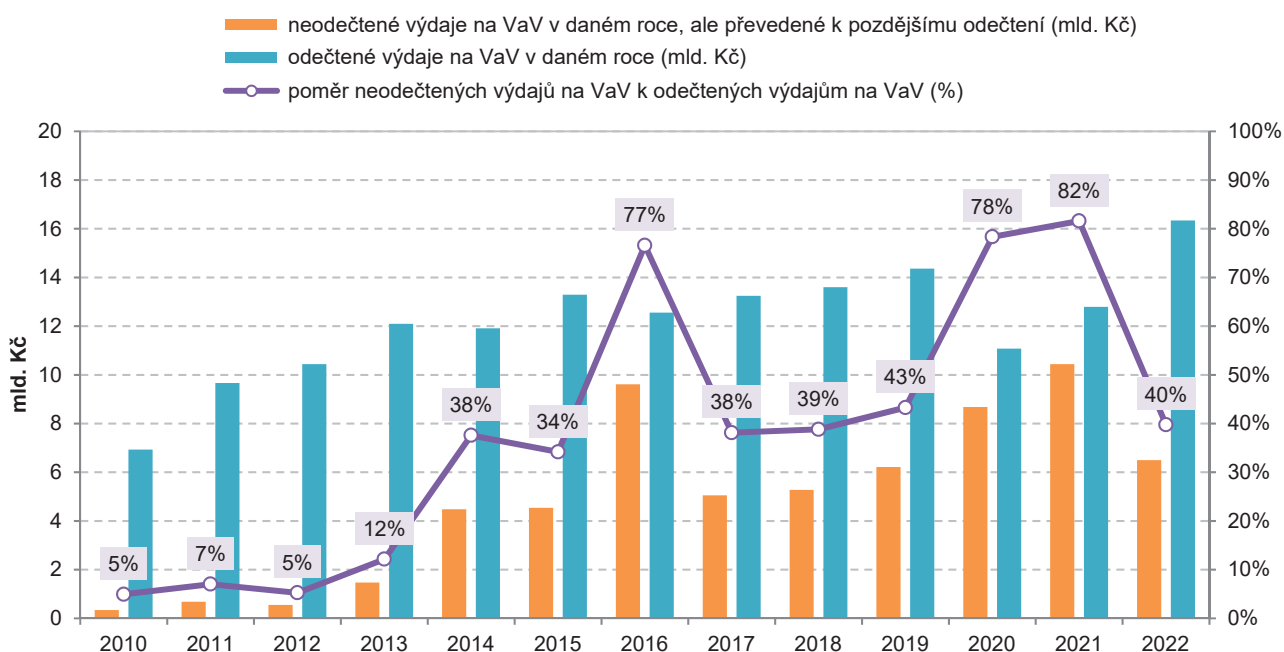
Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Soukromé podniky v rámci daňových příznání za rok 2022 převedly pro daňové účely do dalších let výdaje na své výzkumné a vývojové projekty v celkové výši 6,5 mld. Kč. Je to o 4 mld. Kč méně než v roce předchozím, kdy podniky převedly do dalších let 10,4 mld. Kč, tj. nejvíce od roku 2010. Tento pokles se téměř celý promítl do nárůstu celkového objemu odečtených výdajů na VaV v roce 2022.

Zahraniční podniky si v roce 2023 prostřednictvím daňového příznání za rok 2022 „odložily“ k pozdějšímu daňovému uplatnění objem výdajů na VaV ve výši 4,5 mld. Kč (neuplatněné/neodečtené výdaje na VaV). U domácích podniků to byly rovné 2,0 mld. Kč. Z 6,5 mld. Kč neodečtených výdajů na VaV za rok 2022, ale převedených v rámci daňového příznání připadalo 60 % (4,0 mld. Kč) na velké soukromé firmy, 30 % (1,9 mld. Kč) na střední a zbylých 10 % (0,7 mld. Kč) na malé podniky.

Až do roku 2021 největší část z těchto neuplatněných výdajů na VaV připadla na podniky ze zpracovatelského průmyslu. V roce 2022 si jich nejvíce (45 %; 2,9 mld. Kč) převedly podniky z odvětvové sekce Informační a komunikační činnosti. Na zpracovatelský průmysl připadla částka 2,7 mld. Kč. V rámci tohoto sektoru byl nejvyšší neuplatněný odečet výdajů na VaV převedený do dalšího období zaznamenán v automobilovém (900 mil. Kč) a strojírenském (799 mil. Kč) průmyslu. Podrobněji viz tabulka č. 21 v tabulkové příloze.

Graf 6: Výdaje uvedené v daňových příznáních firem v rámci odpočtů na VaV podle toho, zda byly v daném roce uplatněné (odečtené) nebo převedené k pozdějšímu uplatnění (neodečtené)

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

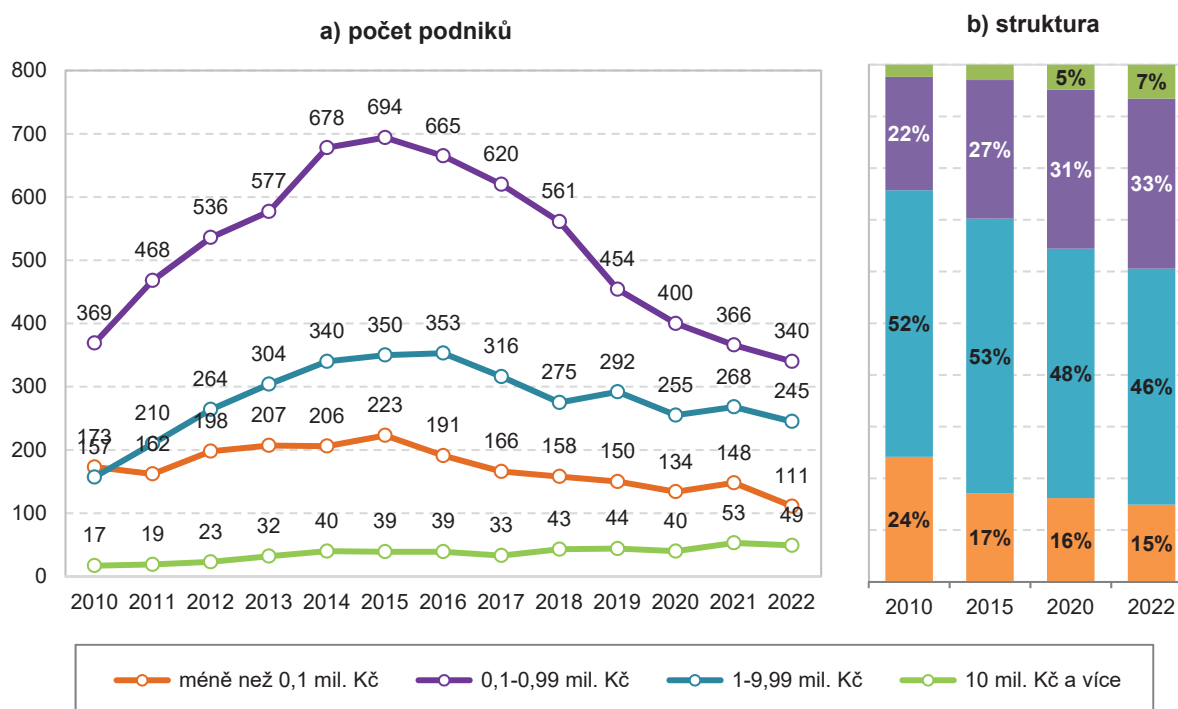
Zajímavý pohled přináší srovnání částek, které byly v rámci daňové podpory VaV uvedeny v daňových příznáních k budoucímu uplatnění (neodečtené výdaje) s částkami, které byly v daném roce odečteny (graf č. 6). V roce 2022 tento podíl dosáhl rovných 40 % a oproti roku 2021 klesl o polovinu z hodnoty 82 %, což bylo nejvíce za celou dobu existence daňové podpory VaV. Obdobně vysoké hodnoty zmíněného podílu byly zaznamenány v letech 2016 (77 %) a 2020 (78 %). V letech 2010 až 2012 objem neodečtených výdajů na VaV dosahoval jen cca 5 % objemu částek na VaV odečtených. I v tomto ukazateli existují rozdíly z hlediska vlastnictví, velikosti a převažující ekonomické činnosti firem. Podrobněji viz tabulky č. 20 a 22 v tabulkové příloze.

3.1.4 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích podle její výše

Z Ročního zjišťování VTR 5-01 plyne, že převážná část ze soukromých podniků provádějících VaV na tuto činnost vynakládá do 10 mil. Kč. V roce 2022 to bylo 70 %, tj. cca 2 000 z 2 815 soukromých podniků, u kterých byla v Česku v tomto roce zjištěna VaV činnost. Čtvrtina podniků pak vydala za VaV částku mezi 10–99 miliony korun a pouze v 5 % (130) podniků bylo na VaV vynaloženo 100 a více mil. Kč.

Právě z faktu, že většina podniků utratila za VaV částku menší než deset milionů korun a že pouze na vybrané podnikové výdaje na VaV lze uplatnit daňové odpočty na VaV (podrobněji viz např. upozornění uvedené výše) vyplývá, že 61 % podniků při uplatnění daňové podpory ušetřilo méně než jeden milion korun. Naopak daňovou podporu VaV přesahující 10 mil. Kč získalo jen 49 soukromých podniků, z nichž 31 mělo zahraniční vlastníky. Nejvíce podniků 340, ušetří daňovým odečtem výdajů na VaV částku v rozmezí 0,1 až 0,99 mil. Kč. Podrobněji viz následující graf č. 7.

Graf 7: Soukromé podniky využívající daňovou podporu VaV podle výše této podpory

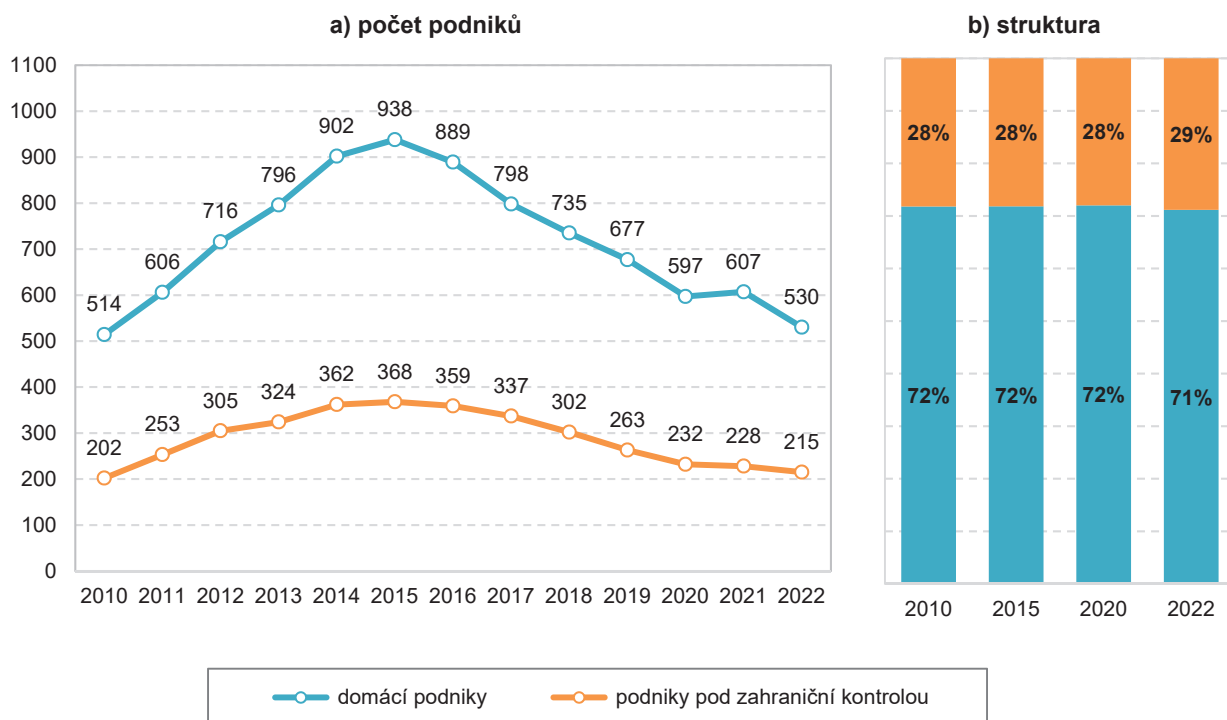
Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Podniků, které získaly daňovou podporu VaV nižší než jeden milion korun, bylo v roce 2022 celkem 451 a dohromady jim byla vyplacena celková částka 158 mil. Kč. Částku mezi jedním až deseti miliony korun ušetřilo díky daňové podpoře VaV 245 podniků a v součtu tyto podniky obdržely částku 762 mil. Kč. Více než 2,2 mld. Kč díky daňovým odpočtům výdajů na VaV ušetřilo dohromady 49 podniků, u nichž byla daňová podpora vyšší než deset milionů korun. Podrobněji viz tabulky č. 9 až 11 uvedené v tabulkové příloze.

3.1.5 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích podle vlastnictví podniku

Na základě údajů z Ročního zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01 vyplývá, že v posledních dvou letech na jeden podnik pod zahraniční kontrolou provádějící VaV připadaly přibližně čtyři podniky domácí. Domácí podniky také častěji využívají daňovou podporu VaV. V roce 2022 tak bylo mezi příjemci daňové podpory VaV 71 % podniků domácích a 29 % podniků pod zahraniční kontrolou. Toto rozdělení je z dlouhodobého hlediska stabilní. Podrobněji viz následující graf č. 8.

Graf 8: Podniky využívající daňovou podporu VaV podle jejich vlastnictví

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

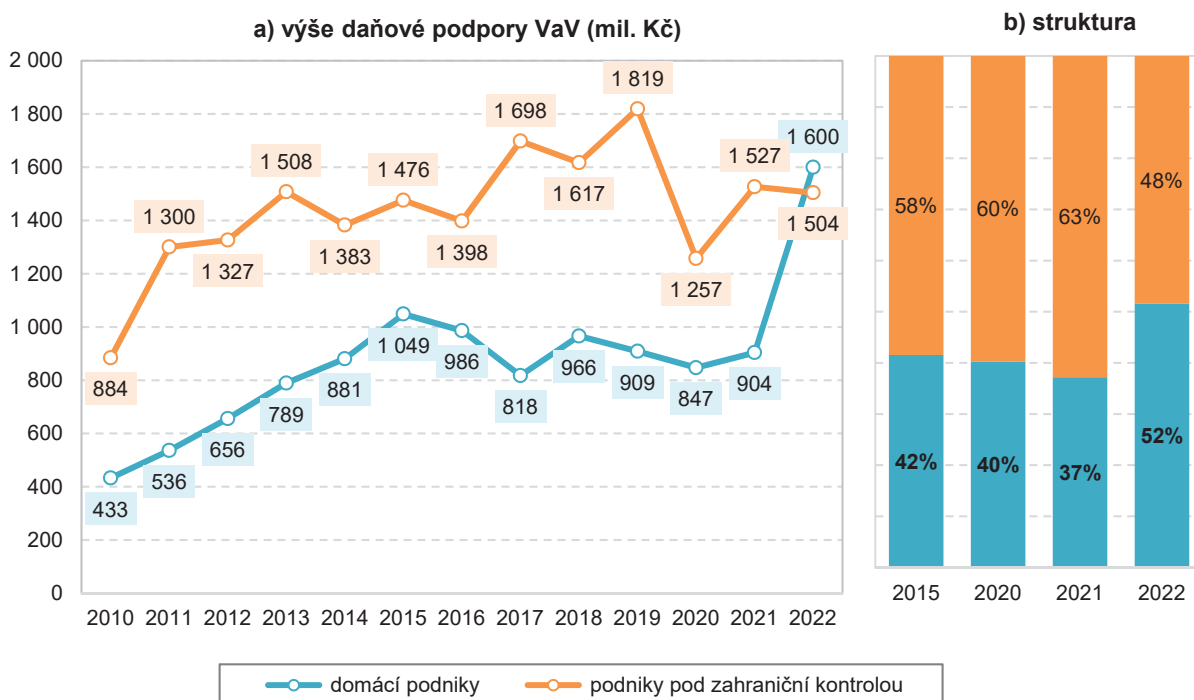
Jak v případě domácích podniků, tak těch pod zahraniční kontrolou, nejvyšší počet jich využil daňovou podporu VaV v roce 2015. Počty v obou skupinách poté klesaly až do roku 2020. V roce 2021 opět mírně vzrostl ve skupině domácích podniků. U zahraničních podniků pokračoval pokles dále i v roce 2021, i když mírněji než v přechodících letech. V roce 2022 se pokles ještě prohloubil, zejména pak ve skupině domácích podniků, kde se počet podniků s využitou daňovou podporou VaV za rok 2022 snížil o 13 % oproti roku 2021.

V přepočtu na jeden podnik byla průměrná daňová podpora VaV vyšší u podniků pod zahraniční kontrolou (7,0 mil. Kč v roce 2022) než u soukromých domácích podniků (3,0 mil. Kč). V minulosti byl tento rozdíl ještě mnohem výraznější. Podrobněji viz tabulka č. 7 v tabulkové příloze. Tento nepoměr je způsoben především tím, že mezi soukromými domácími firmami využívajícími daňovou podporu VaV je oproti podnikům pod zahraniční kontrolou vyšší zastoupení malých podniků, které obecně uplatňují nižší částky. Na menší zastoupení žadatelů o daňovou podporu VaV ze stran velkých podniků má vliv také již výše zmiňovaný fakt, že soukromé domácí podniky využívají oproti podnikům pod zahraniční kontrolou v mnohem vyšší míře přímou veřejnou podporu. Z důvodů exkluzivity (viz metodická část) nemohou využít na výzkumné a vývojové projekty podpořené přímo ze státního rozpočtu nebo ze zdrojů Evropské unie (např. Evropské strukturální a investiční fondy) zároveň podporu daňovou.

Jak v celkovém počtu firem provádějících VaV, tak v těch využívajících daňovou podporu VaV, výrazně převažují soukromé domácí podniky nad firmami pod zahraniční kontrolou. Pokud se však jedná o celkové vynaložené prostředky na VaV činnost a do roku 2021 i na získanou nepřímou veřejnou podporu VaV ve formě daňových odpočtů, jsou jednoznačně nejvýznamnějším typem podniků firmy pod zahraniční kontrolou. Jejich podíl na výdajích na VaV soukromých podniků přesahuje dlouhodobě více než 60 %, v roce 2022 to bylo 66 %. Obdobné konstatování platilo do roku 2021 i pro získanou daňovou podporu na VaV. V roce 2022 díky

kumulovanému odpočtu výdajů na VaV domácí podniky, poprvé od zavedení instrumentu daňové podpory VaV, předstihly podniky pod zahraniční kontrolou. Podrobněji viz následující graf č. 9.

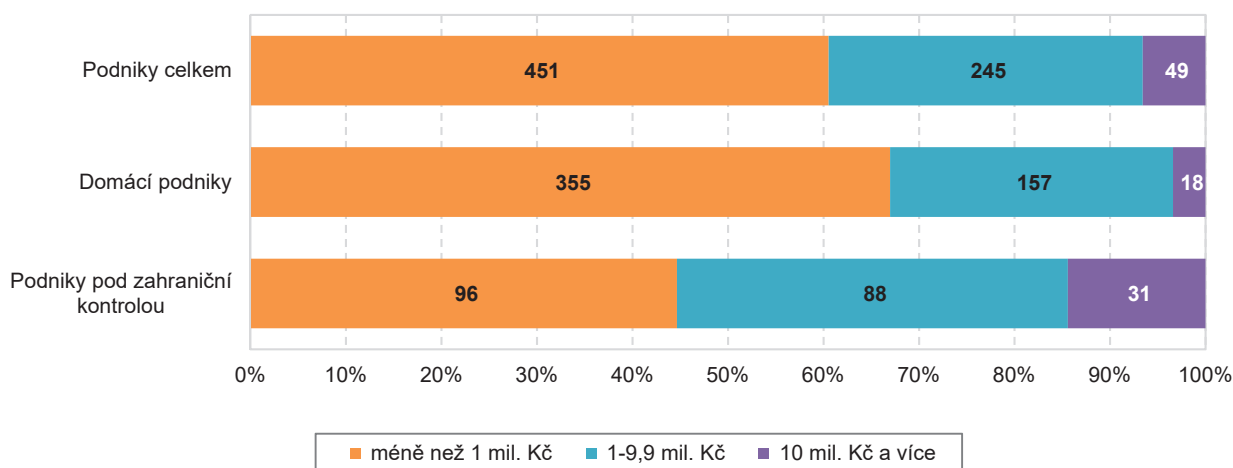
Graf 9: Daňová podpora VaV podle vlastnictví podniků

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Mezi domácími podniky, které uplatnily v roce 2022 daňový odpočet na VaV, jich 67 % takto získalo dodatečně méně než jeden milion korun. Rovných 30 % pak takto ušetřilo částku 1–9,9 mil. Kč a úspora více než 10 mil. Kč připadala díky daňovým odpočtům na 3 % domácích podniků. V případě podniků pod zahraniční kontrolou je situace zcela odlišná. Mezi těmito podniky, uplatňujícími daňové zvýhodnění, jich 45 % ušetřilo částku menší než 1 mil. Kč, 41 % podniků dosáhlo na slevu v rozmezí 1–9,9 mil. Kč a 14 % zahraničních podniků získalo díky daňové podpoře VaV více než 10 mil. Kč. Podrobněji viz následující graf č. 10.

Graf 10: Podniky s daňovou podporou VaV za rok 2022 podle vlastnictví a výše podpory (počet; %)

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

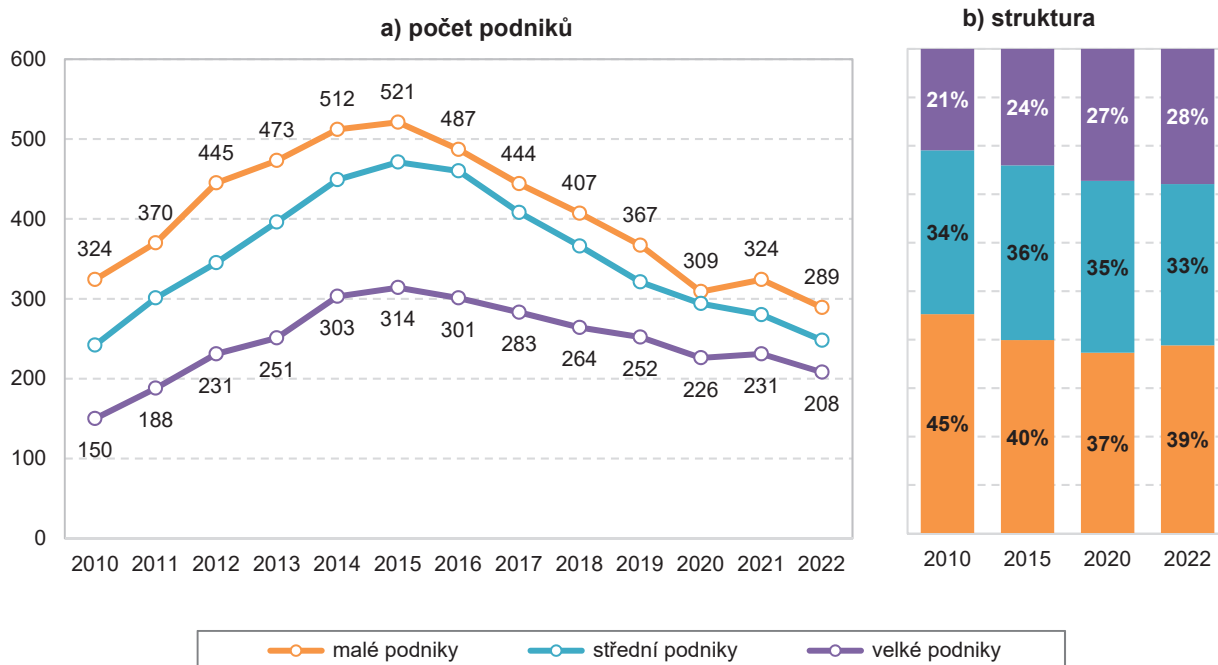
3.1.6 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích podle velikosti podniku

V roce 2022 téměř polovina (1 392) ze soukromých podniků provádějících v Česku VaV spadala do kategorie malých firem s méně než 50 zaměstnanci. V převážné míře se jedná o soukromé domácí firmy. Naopak z 516 velkých firem s 250 a více zaměstnanci jich 300 bylo pod zahraniční kontrolou. V případě daňové podpory VaV jsou tyto rozdíly v závislosti na velikosti firem o něco menší.

Největší část z celkových výdajů na VaV v soukromých podnicích (82,6 mld. Kč v roce 2022 podle údajů ze zjišťování VTR 5-01), byla vynaložena ve velkých podnicích (70 %). Na střední podniky připadla necelá pětina a zbytek (11 %) na malé soukromé podniky do 49 zaměstnanců. Až do roku 2021 obdobná struktura platila i v případě získané daňové podpory VaV.

Nejvyšší počet soukromých podniků, které v roce 2022 uplatnily daňové odečty výdajů na VaV, byl zaznamenán v kategorii malých podniků (289; 39 % z celkového počtu soukromých podniků využívajících daňovou podporu VaV). Uvedená skupina soukromých podniků však získala nejnižší částku daňové podpory VaV (193 mil. Kč; 6 % z celkové výše daňové podpory VaV). Podrobněji viz následující dva grafy č. 11 a č. 12.

Graf 11: Soukromé podniky využívající daňovou podporu VaV podle jejich velikosti

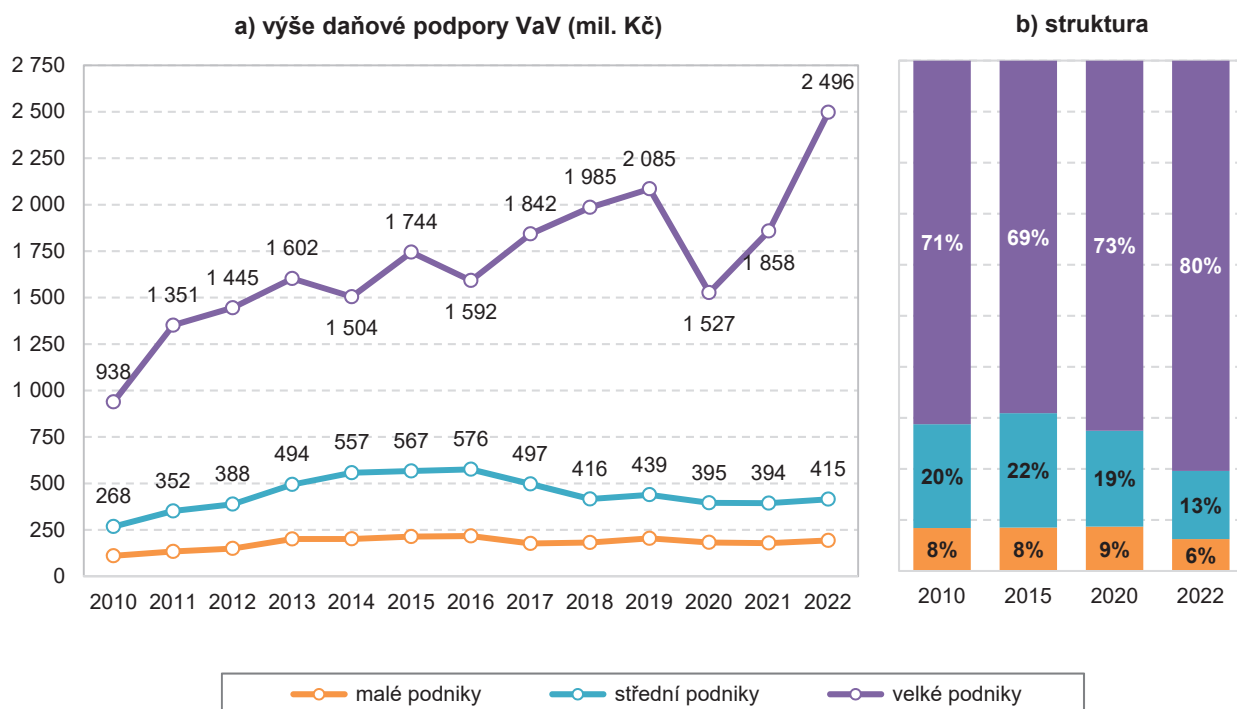

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Druhou nejpočetnější velikostní skupinou uplatňující daňové zvýhodnění VaV tvořily středně velké podniky, které za rok 2022 uplatnily odpočet výdajů na VaV ve 248 případech a získaly daňovou podporu VaV ve výši 415 mil. Kč. V roce 2022 využilo daňovou podporu VaV 208 velkých podniků, které nárokovaly daňovou podporu VaV o objemu 2,5 mld. Kč. To představuje 80% podíl z celkové částky daňové podpory u soukromých podniků. Na jeden velký podnik tak v průměru připadala daňová podpora VaV ve výši rovných 12 mil. Kč, což je násobně vyšší částka než v případě podniků z ostatních velikostních kategorií. U středních podniků to bylo 1,7 mil. Kč a u malých podniků se jednalo o částku 0,7 mil. Kč.

V roce 2022 oproti přechozímu roku vzrostla výše daňové podpory VaV o 28 %, konkrétně o 674 mil. Kč. K tomuto nárůstu přispěly téměř výlučně velké podniky, které uplatnily vyšší objem výdajů na VaV a získaly tak daňovou podporu VaV, která byla oproti minulému roku vyšší o 639 mil. Kč (34 %). Nárůst byl způsoben již několikrát výše uvedeným využitím kumulativních výdajů na VaV z minulých let, které velké podniky daňově uplatnily v roce 2022. V případě malých a středních podniků se výše daňové podpory za rok 2022 meziročně zvýšila o 7,8 % (+14 mil. Kč) u malých a o 5,3 % (+ 21 mil. Kč) u středních podniků.

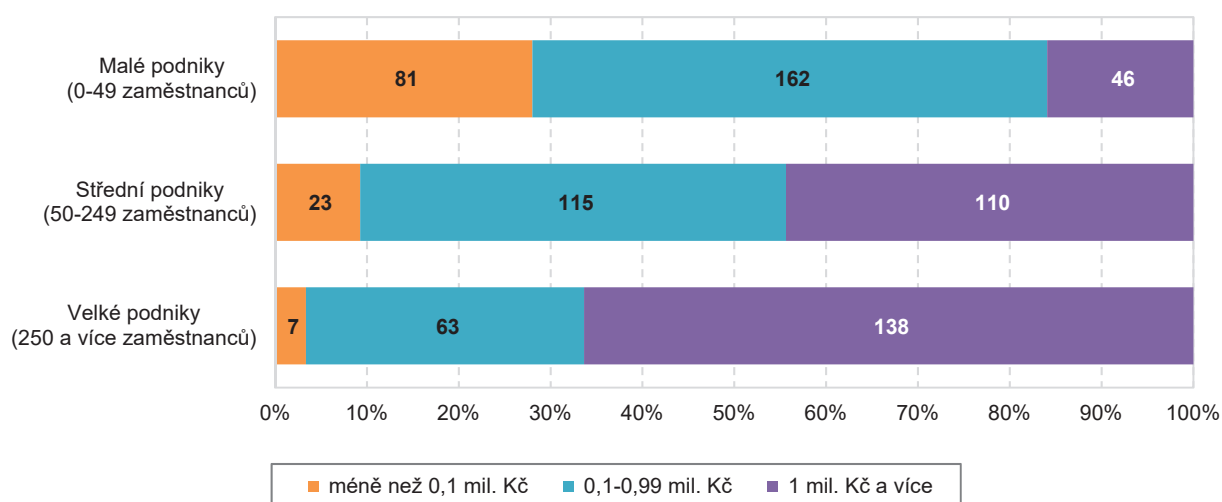
Graf 12: Výše daňové podpory VaV v soukromých podnicích podle jejich velikosti

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Mezi malými podniky jich za rok 2022 více než polovina (56 %; 162) obdrželo daňovou podporu VaV v rozmezí 0,1–0,99 mil. Kč. V případě středních podniků to bylo 46 % (115 podniků). U malých podniků však bylo vyšší zastoupení těch, jejichž úspora díky daňové podpoře činila méně než 0,1 mil. Kč, a to 28 %. U středních podniků naopak 44 % z nich obdrželo daňovou podporu VaV vyšší než 1 mil. Kč. U velkých podniků je, co do výše daňové podpory, situace odlišná, jelikož 66 % (138 podniků) získalo daňovou podporu VaV vyšší než 1 mil. Kč a 21 % (43 podniků) dokonce vyšší než deset milionů korun. Podrobněji viz následující graf č. 13.

Graf 13: Podniky s daňovou podporou VaV za rok 2022 podle výše podpory (počet; %)

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

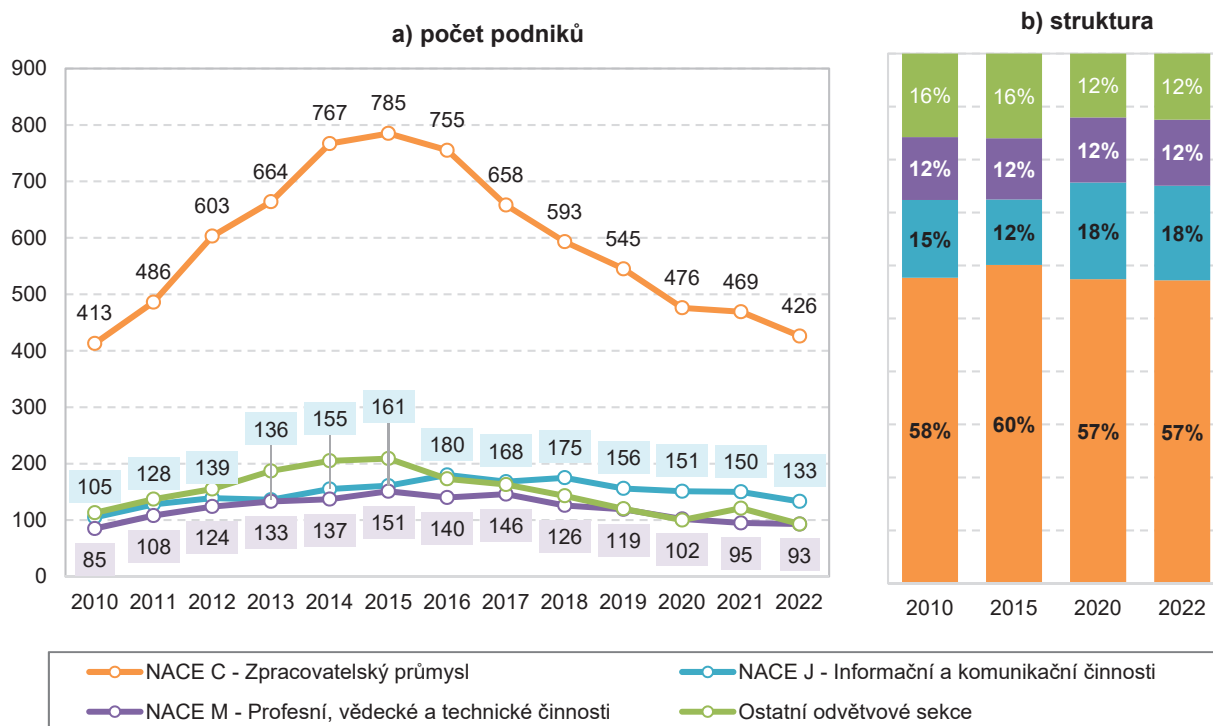
3.1.7 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích podle odvětví

Z odvětvového hlediska v roce 2022 v Česku polovina (51 %) ze soukromých podniků provádějících VaV patřila podle své převažující ekonomické činnosti do zpracovatelského průmyslu (CZ-NACE sekce C). V absolutním vyjádření se jednalo o 1 444 soukromých podniků. Nejvíce z nich spadá do strojírenského (263) a kovozpracujícího (197) průmyslu. V těchto odvětvích jde často o menší firmy a v porovnání s většinou jiných odvětví zpracovatelského průmyslu s významným postavením domácích firem. S odstupem pak následují elektrotechnický (154) a elektronický (126) průmysl. Z hlediska objemu vynaložených prostředků na VaV, však jednoznačně dominují podniky z oblasti výroby dopravních prostředků, a to především působících v automobilovém průmyslu.

V posledních letech rostl v Česku počet soukromých podniků s VaV činností v odvětvové sekci Informační a komunikační činnosti (CZ-NACE J), a to z 258 v roce 2015 až na 434 v roce 2022. Jde převážně o podniky v odvětví Činnosti v oblasti informačních technologií (CZ-NACE 62).

Obdobné konstatování platí i pro využívání daňové podpory VaV. Z hlediska převažující ekonomické činnosti podniků, které v roce 2022 využily daňovou podporu, jich nejvíce (426; 57 %), působilo ve zpracovatelském průmyslu. Od roku 2015 ale jejich počet klesl o téměř polovinu. V čase roste význam firem z odvětvové sekce Informační a komunikační činnosti s téměř pětinným podílem v posledních letech na celkovém počtu firem využívajících daňovou podporu VaV. I v jejich případech však došlo v porovnání s rokem 2015 k absolutnímu poklesu počtu firem z této odvětvové sekce, které využily daňovou podporu VaV. Podrobněji viz následující graf č. 14.

Graf 14: Soukromé podniky využívající daňovou podporu VaV podle odvětvových sekcí

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

V rámci daňového přiznání za rok 2022 získaly soukromé podniky zpracovatelského průmyslu daňovou podporu ve výši 2,2 mld. Kč. Jedná se o 70 % z celkové daňové podpory VaV v soukromých firmách v Česku. Oproti roku 2021 vzrostl podíl výše daňové podpory VaV, která směřovala do zpracovatelského průmyslu o 10 procentních bodů. Podrobněji viz následující graf č. 15. V průměru získal jeden podnik ve zpracovatelském průmyslu daňovou podporu VaV ve výši 5,1 mil. Kč.

Daňová podpora VaV je také důležitá pro soukromé podniky působící v oblasti Informačních a komunikačních činností (CZ-NACE sekce J) a oblasti Profesních, vědeckých a technických činností (CZ-NACE sekce M).

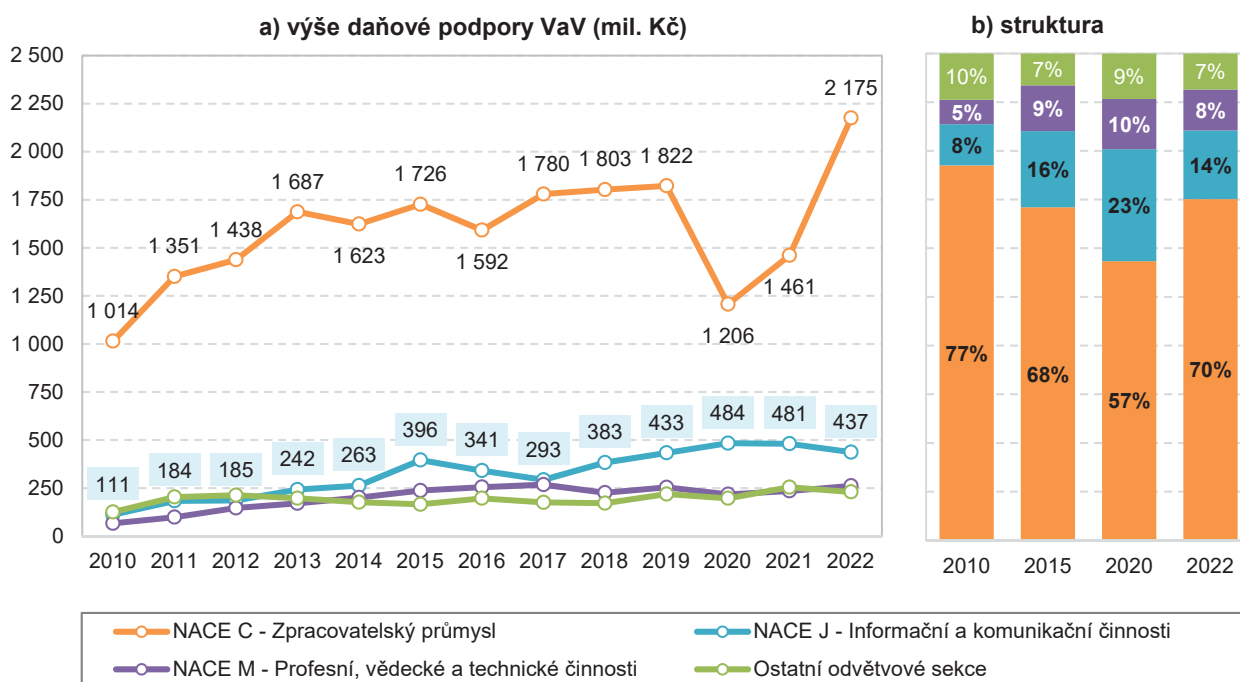

V ICT činnostech využilo v roce 2022 daňové zvýhodnění VaV 133 podniků, které získaly daňovou podporu VaV ve výši 437 mil. Kč. Díky této podpoře ušetřil v průměru jeden podnik z této odvětvové sekce na odvodu daně z příjmu právnických osob 3,3 mil. Kč.

Z odvětvové sekce Profesní, vědecké a technické činnosti využilo daňovou podporu VaV 93 podniků, které díky daňové úlevě na VaV ušetřily 262 mil. Kč. V průměru na jeden podnik tak připadala daňová podpora VaV ve výši 2,8 mil. Kč. Podniky zařazené v této odvětvové sekci využívají častěji přímou veřejnou podporu VaV než daňovou. To je dáno především tím, že v této odvětvové sekci se nacházejí i podniky s převažující ekonomickou činností v oblasti výzkumu a vývoje (CZ-NACE 72). Blíže viz kapitola 3.2.

Dalších 93 podniků, které v roce 2022 obdržely daňovou podporu VaV ve výši 230 mil. Kč, působilo napříč dalšími odvětvími jako je Zemědělství, Stavebnictví, Velkoobchod a maloobchod, Peněžnictví a pojišťovnictví atd. Z dlouhodobého hlediska se výše získané daňové podpory VaV v těchto odvětvích výrazně nemění.

Graf 15: Daňová podpora VaV v soukromých podnicích podle odvětvových sekcí

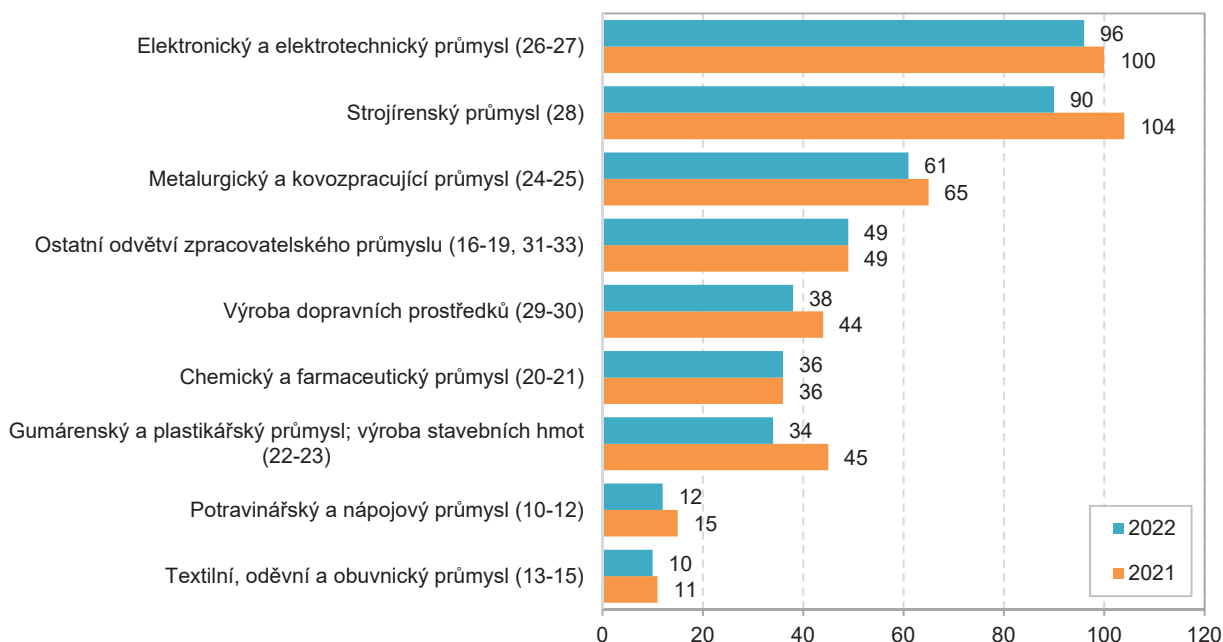
Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Ve zpracovatelském průmyslu uplatnilo v roce 2022 daňový odečet výdajů na VaV nejvíce soukromých podniků v elektronickém a elektrotechnickém průmyslu (96 subjektů), dále pak ve strojírenském průmyslu (90) a metalurgickém a kovo zpracujícím průmyslu (61). Nejméně soukromých podniků naopak využilo daňovou podporu VaV v oblastech s nižší intenzitou výzkumu a vývoje, kam se řadí textilní, oděvní a obuvnický průmysl. Ve srovnání s rokem 2021 počet firem uplatňujících daňový odpočet výdajů na VaV téměř ve všech odvětvích zpracovatelského průmyslu poklesl.

Ze všech odvětví zpracovatelského průmyslu uplatnily v roce 2022 vůbec nejvyšší částku daňové podpory VaV podniky působící ve výrobě dopravních prostředků (1,3 mld. Kč). Uvedenou částku obdrželo celkem 38 soukromých podniků. Na jeden podnik v průměru připadlo 32,9 mil. Kč. Většina, konkrétně 27 podniků, které uplatnily odpočet výdajů VaV v tomto odvětví, spadá do kategorie velkých subjektů.

Soukromé podniky v odvětví výroby dopravních prostředků odečetly výdaje na VaV v celkovém objemu 6,6 mld. Kč, což představuje 57 % z celkové odečtené částky výdajů na VaV soukromých podniků zpracovatelského průmyslu v ČR. Podrobněji viz následující dva grafy č. 16 a 17.

Graf 16: Soukromé podniky ve zpracovatelském průmyslu využívající daňovou podporu VaV (počet)

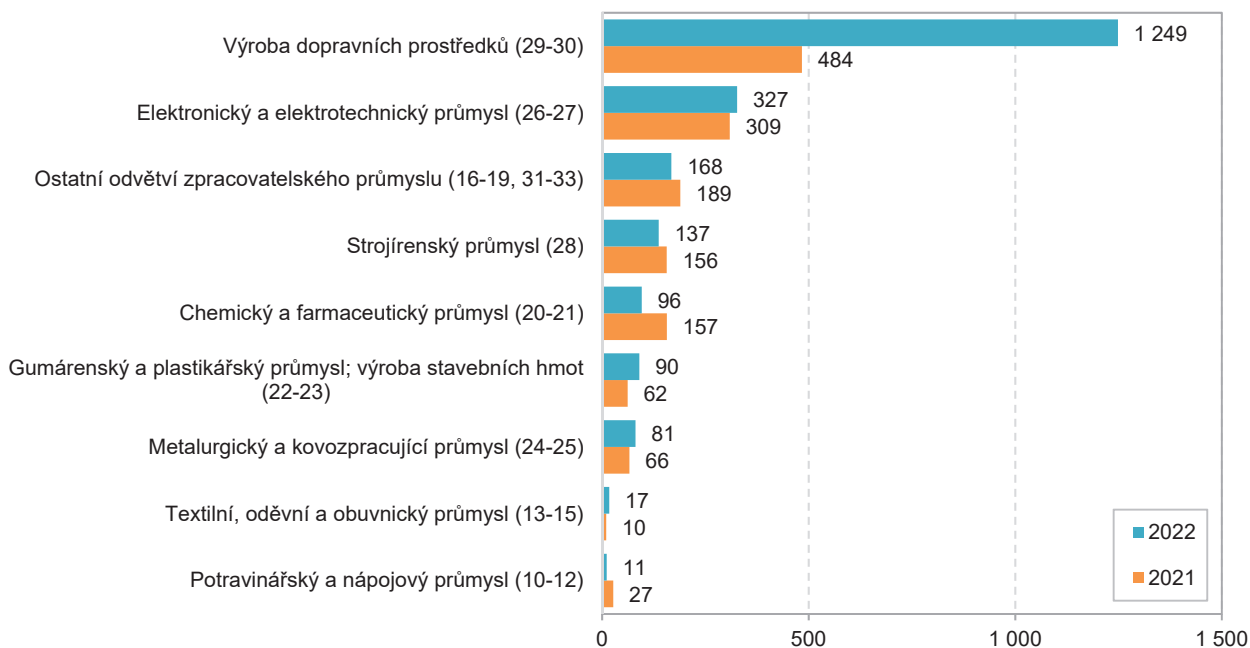

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Daňovou podporu VaV vyšší než 100 mil. Kč v roce 2022, kromě již zmiňovaného odvětví výroby dopravních prostředků, získaly také podniky v elektronickém a elektrotechnickém průmyslu (327 mil. Kč), ostatním zpracovatelském průmyslu (168 mil. Kč) a strojírenském průmyslu (137 mil. Kč).

Nejméně daňové podpory VaV bylo zjištěno v odvětvích s nízkou intenzitou VaV, kam se řadí potravinářský a nápojový průmysl (NACE 10-12) a textilní, oděvní a obuvnický průmysl (NACE 13-15). V uvedených odvětvích daňová podpora VaV nepřesáhla hranici 20 mil. Kč.

Graf 17: Daňová podpora VaV v soukromých podnicích ve zpracovatelském průmyslu (mil. Kč)

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Pozn. Za enormním nárůstem výše daňové podpory VaV v odvětví výroby dopravních prostředků (CZ-NACE 29-30) stojí odpočet kumulovaných výdajů na VaV z minulých let, které byly uplatněny v roce 2022.

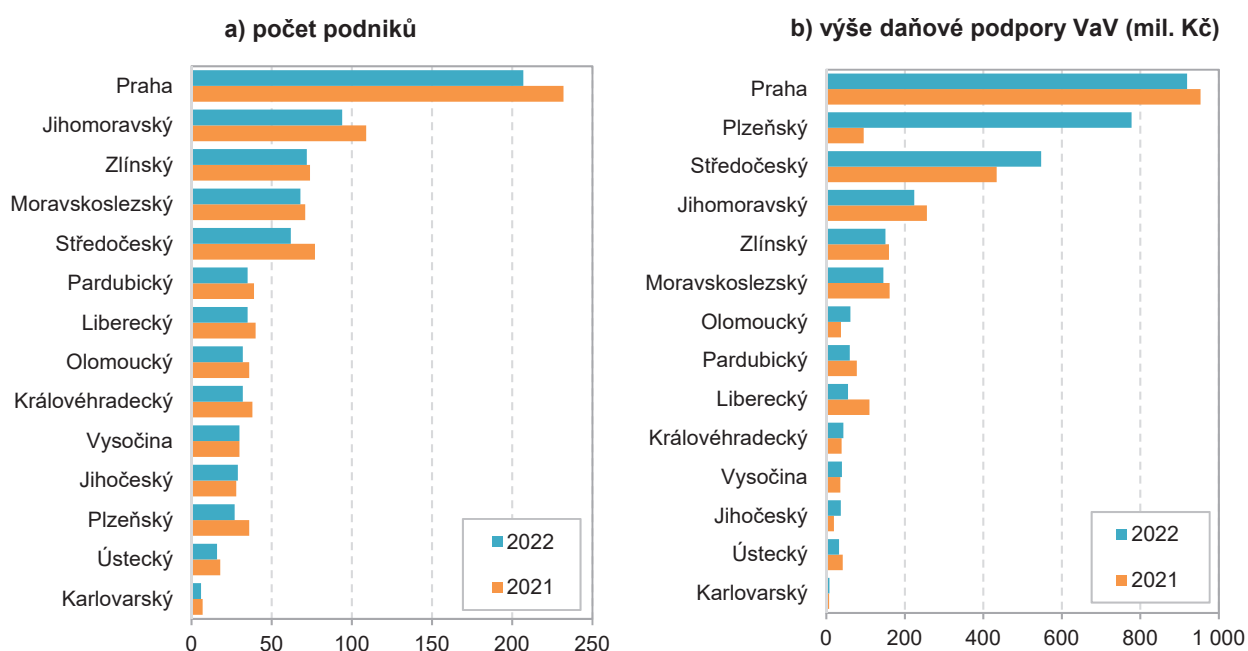

3.1.8 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v krajích

Z regionálního hlediska provádělo v roce 2022 v Praze VaV činnost 693 soukromých podniků, které na tuto činnost vynaložily celkem 29,0 mld. Kč. V Jihomoravském kraji provádělo VaV 476 soukromých podniků s výdaji na tuto činnost ve výši 11,5 mld. Kč. V pořadí třetím krajem podle počtu soukromých firem provádějících VaV byl kraj Středočeský s 244 podniky a s výdaji na VaV v hodnotě 12,3 mld. Kč.

Porovnáním počtu soukromých podniků, které v roce 2022 využily daňovou podporu VaV v jednotlivých krajích Česka zjistíme, že nejvíce jich opět sídlilo v Praze (207). Za hlavním městem následují Jihomoravský kraj s 94 podniky a Zlínský kraj se 72 podniky. Ve Středočeském kraji využilo výhod daňové podpory VaV 62 podniků. Nejméně subjektů, které uplatnily daňový odpočet výdajů na VaV, pocházelo z Karlovarského kraje. Jednalo se pouze o 6 podniků. Rozložení podniků napříč regiony tak jen z části odráží celkové rozložení soukromých podniků provádějících VaV. Ve všech krajích kromě Jihočeského a kraje Vysočina došlo v meziročním srovnání k poklesu počtu podniků, které uplatnily daňový odpočet výdajů na výzkum a vývoj.

Graf 18: Daňová podpora VaV v soukromých firmách v Česku podle jejich sídla

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Z celkové částky daňové podpory VaV získané soukromými podniky v ČR, připadla téměř třetina (919 mil. Kč) podnikům sídlícím v hlavním městě. Daňovou podporu VaV vyšší než půl miliardy korun získaly také podniky v Plzeňském (778 mil. Kč)⁵ a Středočeském (547 mil. Kč) kraji. S odstupem za nimi byl kraj Jihomoravský, ve kterém bylo na daňové podpoře VaV vyplaceno soukromým podnikům celkových 224 mil. Kč. Za Jihomoravským krajem následují kraje Zlínský a Moravskoslezský. V případě ostatních krajů již výše daňové podpory VaV soukromým podnikům nepřesáhla hranici sto milionů korun. Nejnižší objem daňové podpory byl zaznamenán v krajích Karlovarském (8 mil. Kč) a Ústeckém (33 mil. Kč).

Mezi soukromými podniky, které v roce 2022 využily možnosti uplatnit daňové odpočty výdajů na VaV, získaly ve všech krajích kromě Prahy nejvyšší částku podpory podniky působící ve zpracovatelském průmyslu.

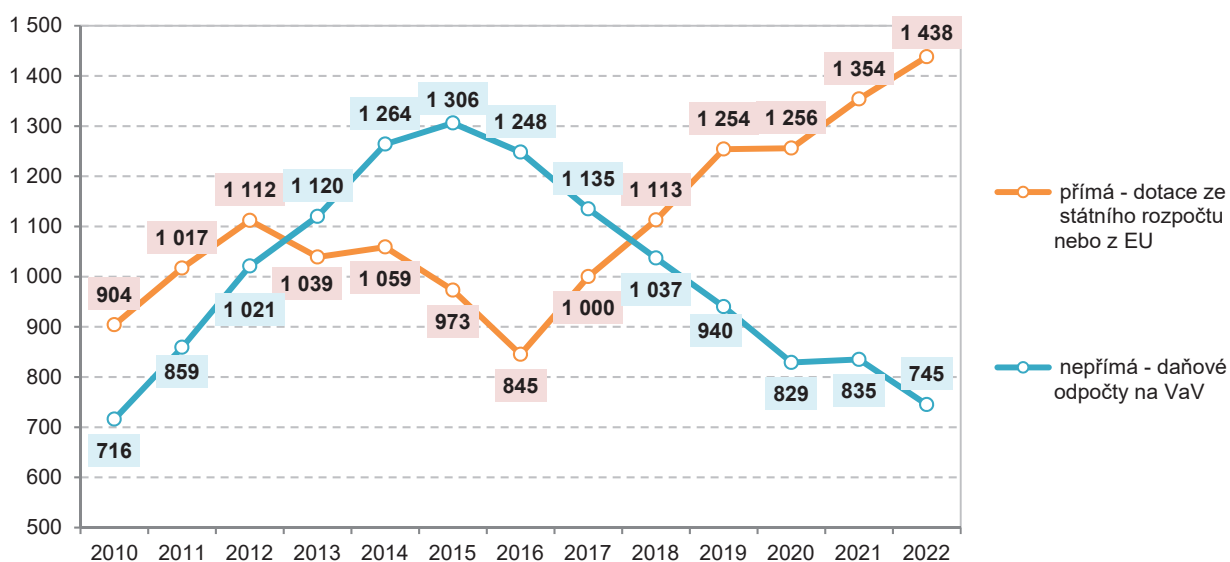
⁵ Za enormním nárůstem výše daňové podpory v Plzeňském kraji stojí odpočet kumulovaných výdajů na VaV z minulých let, které byly uplatněny v roce 2022. V předchozích 3 letech nepřesáhla daňová podpora VaV v tomto kraji hranici 100 mil. Kč.

3.2 Celková veřejná podpora VaV v soukromých podnicích

3.2.1 Počet podniků využívajících veřejnou podporu na výzkum a vývoj

V roce 2022 využilo ať už přímou či nepřímou (daňovou) veřejnou podporu pro své VaV aktivity celkem 2 026 firem. Kromě 745 firem, které využily daňový odpočet na VaV, 1 438 soukromých podniků ve stejném roce získalo na VaV přímou podporu z veřejných zdrojů prostřednictvím dotací ze státního rozpočtu či ze zdrojů EU. Podrobněji viz následující graf č. 19. V roce 2022 využilo jak přímou, tak nepřímou veřejnou podporu VaV 157 soukromých firem.

Graf 19: Počet soukromých podniků v Česku podle typu získané veřejné podpory na VaV

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

V letech 2013 až 2017 využívaly firmy v Česku více daňovou podporu než přímou prostřednictvím dotací ze státního rozpočtu či ze zdrojů EU. V posledních pěti letech naopak převažují firmy, které čerpají na VaV přímé dotace. V roce 2022 jich bylo o 693 více než těch, které si za tento rok ve svém daňovém přiznání uplatnily daňový odpočet na VaV. Podrobněji viz graf č. 19.

Upozornění: Firma může daňový odpočet na VaV uplatnit pouze na projekty, na které nedostala přímou finanční podporu z veřejných zdrojů. Firma ale může zároveň využít jak přímou, tak i nepřímou podporu VaV, pokud je využije na rozdílné projekty.

Tab. 1 Soukromé podniky v Česku, které pro VaV získaly veřejnou podporu podle její formy

	Počet					% z podniků provádějících VaV				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Celkem	1 968	2 008	1 929	2 036	2 026	78%	77%	74%	75%	72%
Přímá celkem	1 113	1 254	1 256	1 354	1 438	44%	48%	48%	50%	51%
Domácí - dotace ze SR ČR	861	988	996	981	964	34%	38%	38%	36%	34%
Zahraniční - dotace z EU	379	401	374	487	601	15%	15%	14%	18%	21%
Nepřímá - daňové odpočty na VaV	1 037	940	829	835	745	41%	36%	32%	31%	26%

Pozn.: Údaje za celkem se nemusí rovnat součtu za jednotlivé druhy podpory – na různé projekty může firma využít různou podporu.

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Z celkového počtu 2 815 soukromých firem provádějících v Česku VaV (zdroj: Roční zjišťování VTR 5-01) si za rok 2022 uplatnila daňový odpočet na realizaci projektů VaV přibližně čtvrtina z nich (26 %), tj. výše zmíněných 745 firem. Přímou podporu z veřejných zdrojů prostřednictvím dotací ze státního rozpočtu či ze zdrojů EU získalo v roce 2022 celkem 1 438 soukromých podniků, tj. 51 % z těch, co ve stejném roce

prováděly VaV. Celkem v roce 2022 využilo ať už přímou či nepřímou veřejnou podporu VaV 2 026 firem, tj. 72 % z těch co ve stejném roce tuto činnost prováděly. Podrobněji viz tabulka č. 1

Upozornění: Pokud srovnáváme počet soukromých firem, které za dané zdaňovací období využily daňový odpočet na VaV s celkovým počtem soukromých firem provádějících VaV v daném roce získaným z Ročního zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01, je nutno brát v potaz následující skutečnosti:

- podniky nemusí své výdaje na VaV uplatnit za dané zdaňovací období, ale mohou je v případě ztráty buď celé, nebo jejich část převést k uplatnění do dalších let (nejpozději však do 3 let od jejich vzniku);
- podniky nemohou využít daňovou podporu na stejné projekty, na které získaly přímou dotaci ze státního rozpočtu nebo ze zdrojů EU a
- za všechny podniky, které za dané zdaňovací období využily daňovou podporu VaV, nemusí být k dispozici potřebné údaje z Ročního zjišťování VTR 5-01.

Firmy v posledních letech nejčastěji využívají přímé dotace ze státního rozpočtu. Jde především o financování prostřednictvím dotačních programů administrovaných Ministerstvem průmyslu (TRIO¹ nebo Country for Future) nebo Technologickou agenturou ČR (programy THÉTA, TREND²). Tyto státní dotace v roce 2022 získalo 964 soukromých firem. Evropské prostředky na podporu podnikového VaV získalo 601 soukromých podniků. Financování VaV ze zdrojů EU zahrnuje především strukturální a investiční fondy. V případě podniků se na tom podílely operační programy VaVpl a PIK.

Z hlediska vlastnictví sledovaných soukromých firem získalo v roce 2022 přímou veřejnou podporu nebo využilo daňový odpočet na VaV 1 694 domácích firem ve srovnání s 332 firmami pod zahraniční kontrolou. Jestliže u domácích firem na nějakou formu veřejné podpory dosáhlo 76 % z celkového počtu soukromých domácích firem provádějících výzkum a vývoj v daném roce, v případě firem pod zahraniční kontrolou to bylo 56 %. Pokud jde o rozložení těchto firem podle jejich velikosti, častěji dosáhnou na veřejnou podporu malé podniky než ty velké. Podrobné údaje nabízí následující tabulka č. 2.

Tab. 2 Podniky, které získaly jakoukoliv veřejnou podporu na VaV podle vlastnictví, velikosti a odvětví

	Počet			Struktura (celkem = 100 %)			Podíl (v %)*		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Celkem	1 929	2 036	2 026	100%	100%	100%	74%	75%	72%
soukromé podniky domácí	1 578	1 687	1 694	82%	83%	84%	78%	79%	76%
podniky pod zahraniční kontrolou	351	349	332	18%	17%	16%	60%	59%	56%
podle velikosti (počet zaměstnanců)									
malé podniky (0-49)	990	1 097	1 122	51%	54%	55%	82%	83%	81%
střední podniky (50-249)	599	606	590	31%	30%	29%	68%	68%	65%
velké podniky (250+)	340	333	314	18%	16%	15%	67%	64%	61%
podle odvětví (sekce CZ-NACE)									
Zpracovatelský průmysl (C)	919	937	917	48%	46%	45%	66%	66%	64%
Informační a komunikační činn. (J)	295	320	328	15%	16%	16%	80%	79%	76%
Profesní, vědecké a techn. činn. (M)	333	346	361	17%	17%	18%	85%	85%	82%
ostatní odvětví	382	433	420	20%	21%	21%	86%	89%	85%

* Podíl na celkovém počtu soukromých firem v dané skupině, které v daném roce prováděly výzkum a vývoj.

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFŘ, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Následující tabulka č. 3 pak uvádí podrobné údaje o tom, jakou formu veřejné podpory využily soukromé firmy pro svůj výzkum a vývoj v roce 2022 z hlediska jejich vlastnictví, velikosti a převažující ekonomické činnosti.

Podniky pod zahraniční kontrolou využívají více daňovou než přímou podporu VaV, u domácích podniků je tomu naopak. Daňovou podporu VaV v roce 2022 využilo 36 % zahraničních firem provádějících v Česku VaV, přímou podporu získalo 20 % těchto podniků. Stejně tak i velké podniky více využívají daňovou podporu

¹ Posláním programu TRIO (2016–2021) bylo podpořit aktivity v průmyslovém výzkumu a experimentálním vývoji, které budou využívat a dále rozvíjet potenciál v oblasti klíčových technologií (Key Enabling Technologies, dále jen „KETs“).

² Program TREND (2020–2027) má za cíl podpořit VaV projekty zaměřené na výrobní, digitální a kybernetické technologie. Jedná se o program MPO, který administruje Technologická agentura ČR.

VaV (208 firem v roce 2022) než dotace na VaV ze státního rozpočtu (119 firem) nebo ze zdrojů EU (64 firem). Malé a střední podniky pro své VaV činnosti preferují přímou podporu. Obdobné konstatování z hlediska sledovaných odvětvových sekcí platí i pro podniky v Profesionálních, vědeckých a technických činnostech (CZ-NACE M), kde v roce 2022 více než polovina firem provádějících VaV v roce 2022 využila přímou podporu ze státního rozpočtu. Daňovou podporu VaV pak využila pětina těchto podniků.

Tab. 3 Soukromé podniky, které v roce 2022 získaly danou formu veřejné podpory VaV

	Přímá podpora VaV ze státního rozpočtu ČR			Přímá podpora VaV ze zdrojů EU			Daňová podpora VaV		
	Počet	Celk=100	Podíl*	Počet	Celk=100	Podíl*	Počet	Celk=100	Podíl*
Celkem	964	100%	34%	601	100%	21%	745	100%	26%
soukromé podniky domácí	846	88%	38%	545	91%	25%	530	71%	24%
podniky pod zahraniční kontrolou	118	12%	20%	56	9%	9%	215	29%	36%
podle velikosti (počet zaměstnanců)									
malé podniky (0-49)	583	60%	42%	366	61%	26%	289	39%	21%
střední podniky (50-249)	262	27%	29%	171	28%	19%	248	33%	27%
velké podniky (250+)	119	12%	23%	64	11%	12%	208	28%	40%
podle odvětví (sekce CZ-NACE)									
Zpracovatelský průmysl (C)	351	36%	24%	287	48%	20%	426	57%	30%
Informační a komunikační činn. (J)	116	12%	27%	122	20%	28%	133	18%	31%
Profesionální, vědecké a techn. činn. (M)	235	24%	53%	102	17%	23%	93	12%	21%
ostatní odvětví	262	27%	53%	90	15%	18%	93	12%	19%

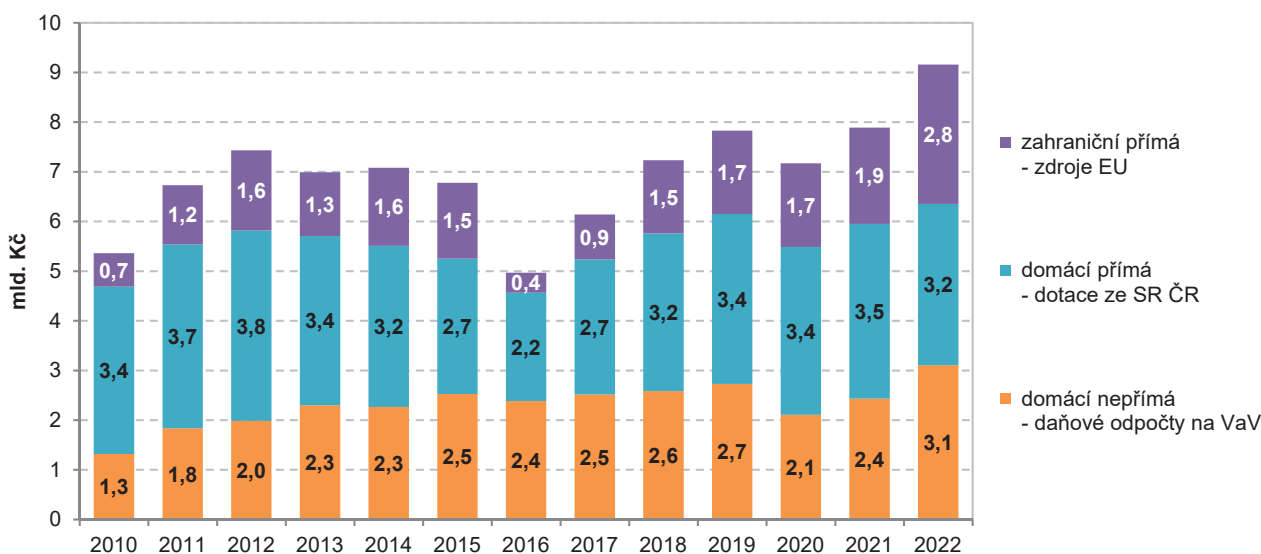
* Podíl na celkovém počtu soukromých firem v dané skupině, které podle údajů z ročního zjišťování VTR 5-01 prováděly VaV.

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFŘ, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

3.2.2 Veřejné výdaje na výzkum a vývoj prováděný v soukromých podnicích

Podniky financují svoji VaV činnost převážně z vlastních či jiných podnikových zdrojů. V roce 2022 se v Česku tyto zdroje podílely z 93 % na financování VaV prováděného v soukromých podnicích. V absolutním vyjádření se jednalo o částku 76,6 mld. Kč. Prostřednictvím dotací ze státního rozpočtu či ze zdrojů EU soukromé firmy získaly zbylých 7 %, tj. 6,1 mld. Kč. Většina z těchto prostředků (3,2 mld. Kč) šla na vrub přímých dotací ze státního rozpočtu ČR. Stát tak financoval 3,9 % z celkových výdajů na VaV vynaložených v soukromých podnicích. Na financování podnikového výzkumu se podílí nezanedbatelnou částkou i veřejné zahraniční zdroje. Především se jedná o dotace Evropské Unie. V roce 2022 čerpaly soukromé podniky podporu z veřejných zahraničních zdrojů ve výši 2,8 mld. Kč, což tvořilo 3,4 % z jejich celkových výdajů na VaV. Podrobněji viz následující graf č. 20.

Graf 20: Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v Česku podle její formy (mld. Kč)

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFŘ, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Díky daňovým odpočtům na VaV ušetřily firmy v roce 2022 již několikrát zmíněných 3,1 mld. Kč. Spolu s přímou podporou ze státního rozpočtu nebo ze zdrojů EU tak získaly dohromady 9,2 mld. Kč. Oproti roku 2021 se výše celkové veřejné podpory VaV v soukromých podnicích zvýšila o 16 %, absolutně o 1,3 mld. Kč, a to především díky meziročnímu nárůstu daňové podpory VaV o 674 mil. Kč (28 %). Procentuálně stejně vzrostla i přímá podpora podnikového VaV financovaná ze zdrojů EU, když v roce 2022 získaly soukromé podniky na VaV z evropských dotací meziročně o téměř polovinu (864 mil. Kč) více finančních prostředků. Přímá veřejná podpora ze státního rozpočtu se meziročně snížila o 270 mil. Kč.

Tab. 4 Veřejná podpora výzkumu a vývoje v soukromých podnicích v Česku podle její formy

	Mil. Kč			Struktura (celkem = 100 %)			Podíl na výdajích na VaV v soukromých podnicích		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Celkem	7 170	7 888	9 156	100%	100%	100%	10,8%	10,7%	11,1%
Přímá podpora celkem	5 066	5 457	6 052	71%	69%	66%	7,6%	7,4%	7,3%
Domácí - dotace ze SR ČR	3 381	3 518	3 248	47%	45%	35%	5,1%	4,8%	3,9%
Zahraniční - dotace z EU	1 685	1 939	2 803	23%	25%	31%	2,5%	2,6%	3,4%
Nepřímá - daňové odpočty na VaV	2 105	2 430	3 104	29%	31%	34%	3,2%	3,3%	3,8%

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

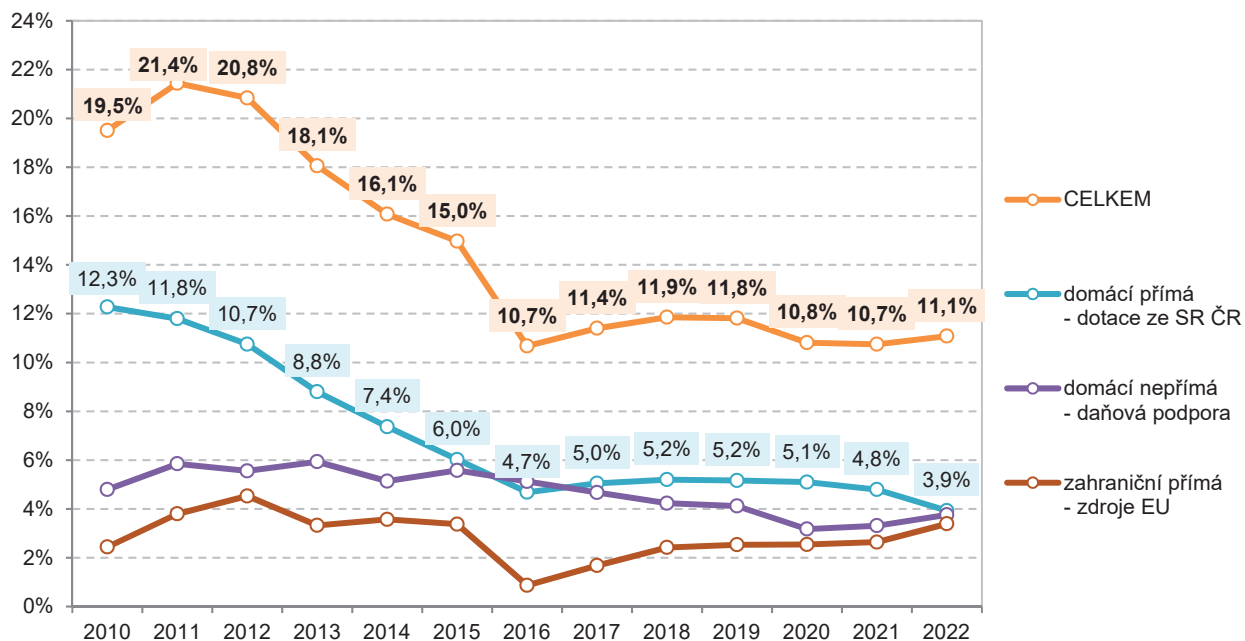
Pokud se podíváme na delší časový úsek, zjistíme, že v letech 2010 až 2022 bylo na VaV v soukromých podnicích ze státního rozpočtu či ze zdrojů EU vynaloženo ve formě přímých dotací celkem 61 mld. Kč. Díky daňovým odpočtům na VaV soukromé firmy ušetřily v tomto období dalších 31 mld. Kč a dohromady tak činila veřejná podpora VaV prováděného v soukromých podnicích 92 mld. Kč. Pokud tuto částku, vztáhneme k celkovým výdajům za VaV v soukromých firmách v tomto období, které činily 672 mld. Kč, zjistíme, že prostřednictvím přímé a nepřímé veřejné podpory VaV bylo financováno 14 % nákladů na jejich VaV činnosti. V roce 2022 dosáhl tento podíl 11,1 %. Nejvyšší pak byl v letech 2010 až 2012, kdy se pohyboval kolem 20 %.

Upozornění: Pokud srovnáváme výši odečtů výdajů na VaV uplatněných v rámci daňových příznání za daný rok (resp. od ní odvozenou výši daňové podpory na VaV) s celkovými výdaji vynaloženými na VaV v soukromých podnicích získanými z Ročního zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01, je nutno brát v potaz následující skutečnosti:

- podniky nemusí své výdaje na VaV uplatnit za dané zdaňovací období, ale mohou je v případě ztráty buď celé, nebo jejich část převést k uplatnění do dalších let (nejpozději však do 3 let od jejich vzniku);
- podniky nemohou využít daňovou podporu na stejné projekty, na které získaly přímou dotaci ze státního rozpočtu nebo ze zdrojů EU (podrobněji viz kapitola 3.2.1);
- v rámci daňové podpory na VaV se uplatňují pouze neinvestiční (běžné) výdaje, celkové výdaje na VaV sledované v rámci zjišťování VTR 5-01 obsahují i investiční (kapitálové) výdaje na VaV;
- vymezení činností spadajících pod VaV v rámci daňové podpory a tím i souvisejících výdajů uvedených v příslušném pokynu Ministerstva financí není zcela totožné s vymezením VaV uvedeném ve Frascati manuálu z roku 2015, podle kterého se řídí statistické zjišťování VTR 5-01 a
- za všechny subjekty, které v daném roce využily daňovou podporu VaV, nemusí být k dispozici potřebné údaje ze zjišťování VTR 5-01.

Podíl přímé domácí veřejné podpory na financování VaV v soukromých podnicích dosáhl svého vrcholu v roce 2010 a 2011, kdy činil 12 %. Od roku 2012 došlo k poklesu těchto dotací jak v absolutním, tak i v podílovém vyjádření. V roce 2016 získaly soukromé firmy ze státního rozpočtu na VaV 2,2 mld. Kč a došlo tak dokonce k vyrovnání podílů přímé (rozpočtové) a nepřímé (daňové) podpory VaV. V období 2016 až 2021 se podíl podpory ze státního rozpočtu na celkových výdajích na VaV v soukromých podnicích zásadně neměnil a pohyboval se kolem 5 %. V roce 2022 podíl poklesl na 3,9 % a téměř se vyrovnal podílu daňové podpory VaV (3,8 %). Podrobněji viz následující graf č. 21.

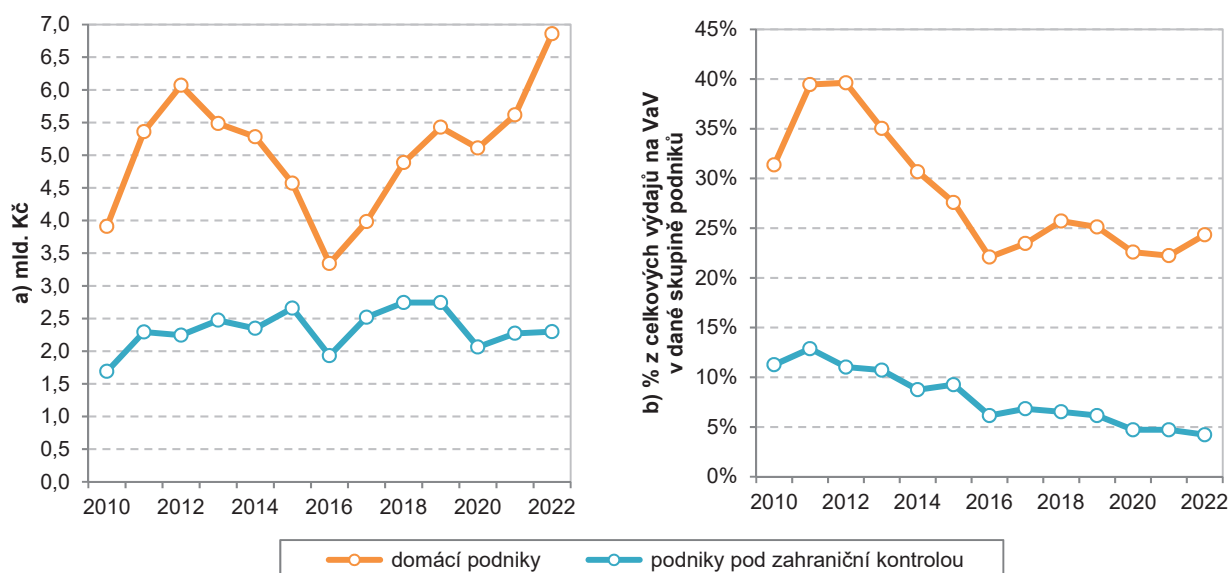
Graf 21: Podíl veřejných zdrojů na financování VaV v soukromých podnicích v Česku (v %)

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Soukromé domácí podniky získaly v roce 2022 z veřejných zdrojů, ať už prostřednictvím přímé či daňové podpory, na VaV celkem 6,9 mld. Kč. Jedná se o 3krát (o 4,6 mld. Kč) vyšší částku, než jakou z tohoto zdroje získaly firmy pod zahraniční kontrolou. Do domácích soukromých firem tedy putovalo 75 % z celkových veřejných zdrojů určených na podporu VaV prováděného v soukromých podnicích. Tento rozdíl je způsoben především tím, že domácí podniky daleko častěji a ve větší míře využívají přímé dotace na VaV ze státního rozpočtu ČR než firmy pod zahraniční kontrolou. Významnou roli zde hraje i vyšší zastoupení malých a středních podniků.

Graf 22: Celková veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v Česku podle jejich vlastnictví

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Veřejné zdroje se v roce 2022 na financování VaV v domácích soukromých firmách podílely z 24 %. V letech 2011 a 2012 to bylo přibližně z jedné třetiny. U firem pod zahraniční kontrolou se přímá a nepřímá veřejná

podpora na financování VaV v roce 2022 podílela pouze 4 %. I v jejich případě byl tento podíl nejvyšší v letech 2011 až 2012, a to nad 10 %.

Míra zastoupení jednotlivých typů veřejné podpory je odlišná nejen v závislosti na vlastnictví sledovaných podniků, ale i na jejich velikosti. Soukromé domácí podniky v této oblasti častěji spoléhají na přímou podporu ze státního rozpočtu ČR nebo ze zdrojů EU než na daňové pobídky. V roce 2022 se přímá podpora podílela ze 77 % na celkových veřejných zdrojích využitých k financování VaV. Výrazněji tento způsob podpory využívají malé a střední firmy, které jen v minimální míře uplatňují daňovou podporu VaV.

Tab. 5 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích podle její formy v roce 2022

	Přímá podpora VaV ze státního rozpočtu ČR				Přímá podpora VaV ze zdrojů EU				Daňová podpora VaV			
	mil. Kč	celkem =100	% ¹⁾	% ²⁾	mil. Kč	celkem =100	% ¹⁾	% ²⁾	mil. Kč	celkem =100	% ¹⁾	% ²⁾
Celkem	3 248	100%	35%	3,9%	2 803	100%	31%	3,4%	3 104	100%	34%	3,8%
domácí	2 807	86%	41%	10,0%	2 452	87%	36%	8,7%	1 600	52%	23%	5,7%
zahraniční	442	14%	19%	0,8%	351	13%	15%	0,6%	1 504	48%	65%	2,8%
podle velikosti												
malé podniky	1 388	43%	46%	15,2%	1 417	51%	47%	15,6%	193	6%	6%	2,1%
střední podniky	1 431	44%	53%	9,0%	855	31%	32%	5,4%	415	13%	15%	2,6%
velké podniky	430	13%	12%	0,7%	531	19%	15%	0,9%	2 496	80%	72%	4,3%
Sekce CZ-NACE												
Zprac. průmysl (C)	996	31%	22%	2,3%	1 318	47%	29%	3,1%	2 175	70%	48%	5,1%
ICT (J)	383	12%	26%	1,8%	650	23%	44%	3,1%	437	14%	30%	2,1%
Prof., V&T (M)	1 395	43%	67%	10,6%	422	15%	20%	3,2%	262	8%	13%	2,0%
ostatní	475	15%	42%	8,5%	414	15%	37%	7,4%	230	7%	21%	4,1%

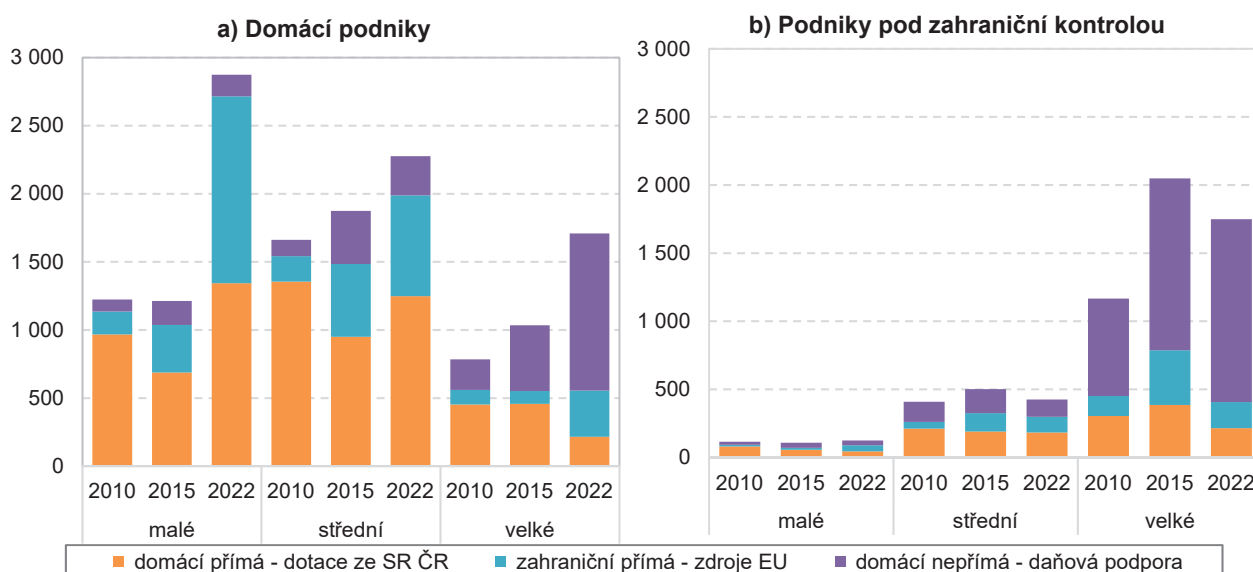
1) Podíl na celkové veřejné podpoře VaV v dané skupině podniků

2) Podíl na výdajích na VaV v dané skupině podniků

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFŘ, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Naopak firmy pod zahraniční kontrolou, pokud ovšem využívají při financování své VaV činnosti veřejné zdroje, sahají mnohem častěji po daňové podpoře VaV. V roce 2022 se u nich daňová podpora VaV podílela na celkových veřejných zdrojích využitých na financování VaV z 65 %. U velkých podniků byl tento podíl dokonce 77 %. Ovšem i u firem pod zahraniční kontrolou malé a střední podniky využívají více přímé veřejné dotace na VaV než daňovou podporu. V souhrnu ale uplatňují daňově výrazně menší objem výdajů na VaV.

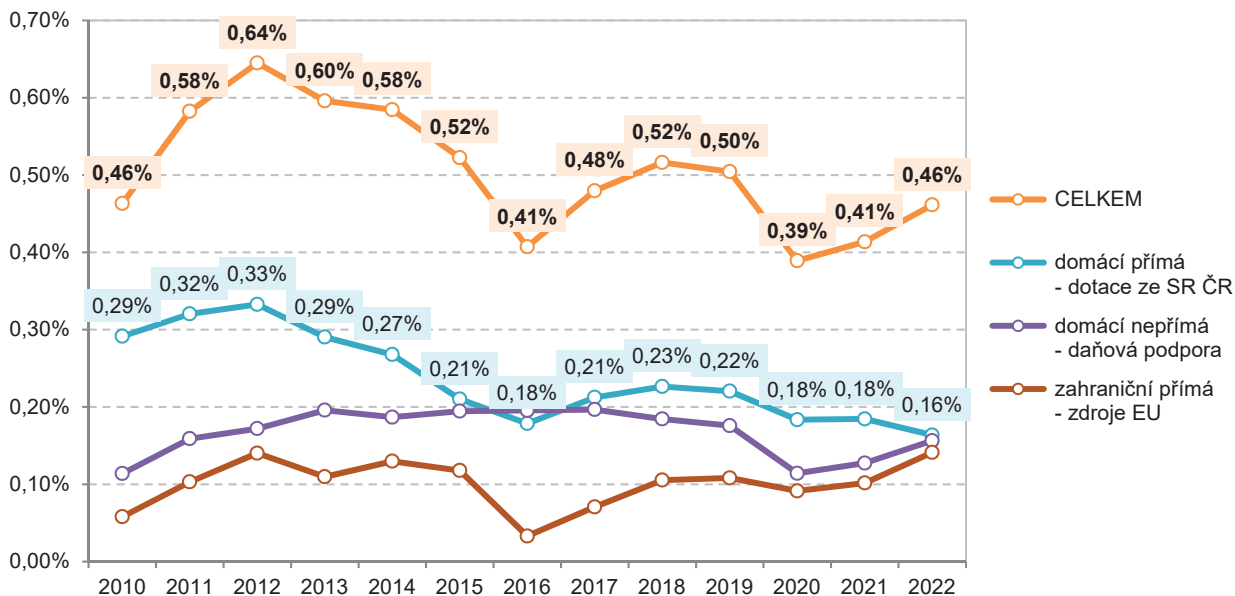
Graf 23: Financování VaV v soukromých podnicích podle jejich vlastnictví, velikosti a typu veřejné podpory v letech 2010, 2015 a 2022 (mil. Kč)

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFŘ, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Graf č. 24 ukazuje podíl celkové veřejné podpory VaV v soukromých podnicích na výdajích státního rozpočtu celkem. V roce 2022 dosáhl tento podíl 0,46 %. Nejvyššího podílu bylo dosaženo v roce 2012, a to 0,64 %. V roce 2022 došlo k vyrovnání podílů všech forem veřejné podpory VaV. Pokud bychom od této celkové veřejné podpory odečetli financování ze zdrojů EU, tak se v roce 2022 celková domácí veřejná podpora VaV v soukromých podnicích podílela 0,32 % na celkových výdajích ze státního rozpočtu ČR. Opět nejvyšší byl tento podíl v roce 2012, a to 0,57 %. Podíl daňové podpory VaV na výdajích státního rozpočtu dosáhl v roce 2022 hodnoty 0,16 %. V období 2013 až 2019 se tento podíl pohyboval na úrovni 0,20 %.

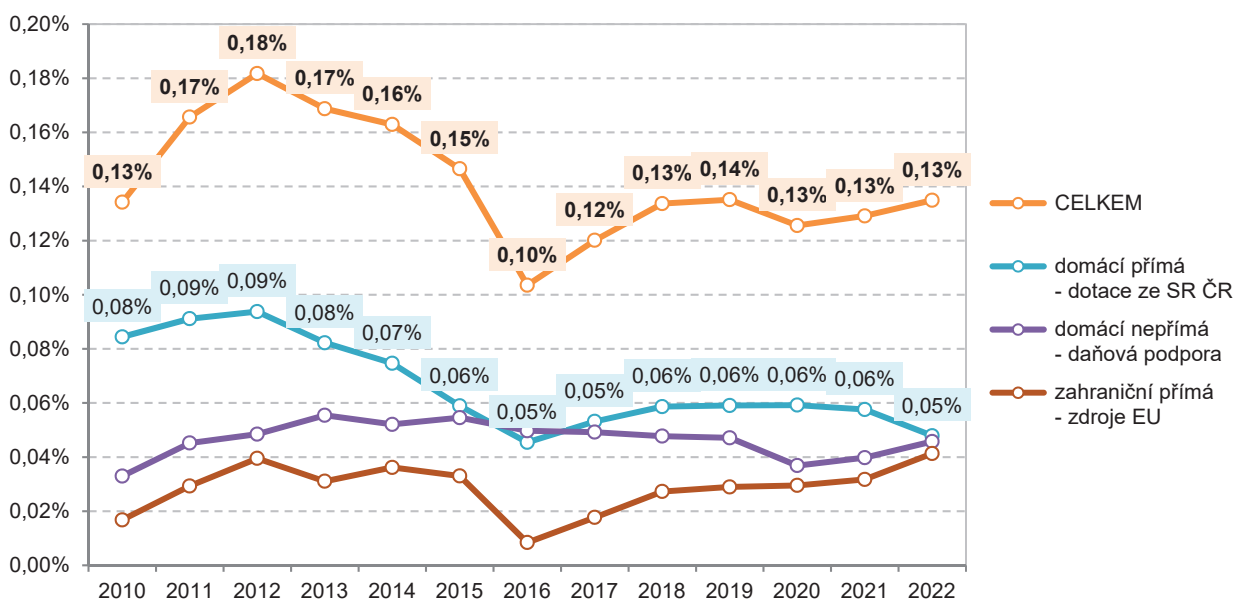
Graf 24: Podíl veřejné podpory VaV v soukromých podnicích na výdajích státního rozpočtu celkem (%)

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFŘ, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

Celkový objem veřejné podpory VaV, na níž dosáhly soukromé podniky v roce 2022, odpovídal podílu 0,13 % hrubého domácího produktu (dále HDP). Stejně tomu bylo i v předchozích dvou letech. V případě přímé (rozpočtové) podpory VaV i daňové podpory VaV podíl dosáhl shodně 0,05 %.

Graf 25: Financování VaV v soukromých podnicích v Česku z veřejných zdrojů jako podíl na HDP

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFŘ, ČSÚ - Roční zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01

3.3 Veřejná podpora VaV v mezinárodním kontextu

Daňové pobídky a úlevy pro výzkum a vývoj jsou v zemích EU a OECD hojně využívaným nástrojem nepřímé veřejné podpory této činnosti v podnikové sféře. V roce 2023 mohly využít některou z možností daňové podpory VaV podniky ve 23 z 27 členských zemí EU. V případě zemí OECD to bylo dokonce ve 33 z 38 zemí. Daňová podpora VaV není zavedena spíše v menších zemích EU jako je Malta, Lucembursko, Estonsko nebo Bulharsko. V Německu, ve Finsku, na Kypru a v Lotyšsku byla tato možnost zavedena až v posledních letech a kromě Německa, nejsou údaje o daňové podpoře za tyto země zatím k dispozici.

Nepřímá (daňová) podpora VaV může mít několik různých podob. Výběr konstrukce daňového schématu závisí na preferenci a zvyklostech dané země. Mezi nejčastěji používané daňové nástroje patří:

- daňový dobropis /sleva na dani/ (tzv. tax credit),
- odpočty od základu daně (tzv. tax allowance),
- ostatní daňové pobídky, odpisová politika, snížení odvodů sociálního pojištění zaměstnavatele za výzkumné a vývojové pracovníky nebo podpora rizikového kapitálu.

Základní informace o typu používané nepřímé veřejné podpory VaV v podnikatelském sektoru v jednotlivých zemích OECD jsou k dispozici v příloze č. 2 této publikace, podrobné pak najdete na stránkách OECD zde: <https://stip.oecd.org/innotax/>.

Kromě této nepřímé veřejné podpory VaV v podnicích, všechny státy EU a OECD poskytují firmám v menší či větší míře i přímou veřejnou podporu VaV prostřednictvím dotací na tuto činnost. Podniky v zemích EU, ale i v Norsko nebo ve Švýcarsku pak mohou získat i dotaci na VaV ze zdrojů EU, a to nejčastěji z Evropských strukturálních a investičních fondů, programu Horizont 2020 a nově i Horizont Evropa.

Pro mezinárodní srovnání se údaje o výše uvedené přímé a nepřímé veřejné podpoře VaV v podnikatelském sektoru za Českou republiku přepočítávají buď pomocí směnného kurzu koruny vůči euru, který ovlivňuje hlavně poptávka a nabídka obou měn na trhu, nebo pomocí parity kupní síly (PPP - Purchasing Power Parity), která vyjadřuje takový kurz mezi dvěma měnami, při němž si je možné v obou zemích koupit stejné množství zboží. Kromě absolutního vyjádření se pro mezinárodní srovnání používají i základní poměrové ukazatele, tj. srovnání této podpory např. k hrubému domácímu produktu (HDP) nebo k celkovým výdajům na VaV v podnikatelském sektoru (ukazatel BERD).

Poznámka: Při interpretaci a hodnocení mezinárodního srovnání je nutno upozornit na skutečnosti, které mohou mít vliv na publikovaná data, jako je například odlišný způsob a zaměření nepřímé veřejné podpory VaV v podnicích v jednotlivých zemích. Tyto ukazatele je třeba posuzovat v kontextu, tj. se znalostí vývoje základních strukturálních a ekonomických ukazatelů. Srovnávat by se pak měly především státy s podobnými kulturními, demografickými, geografickými a ekonomickými podmínkami.

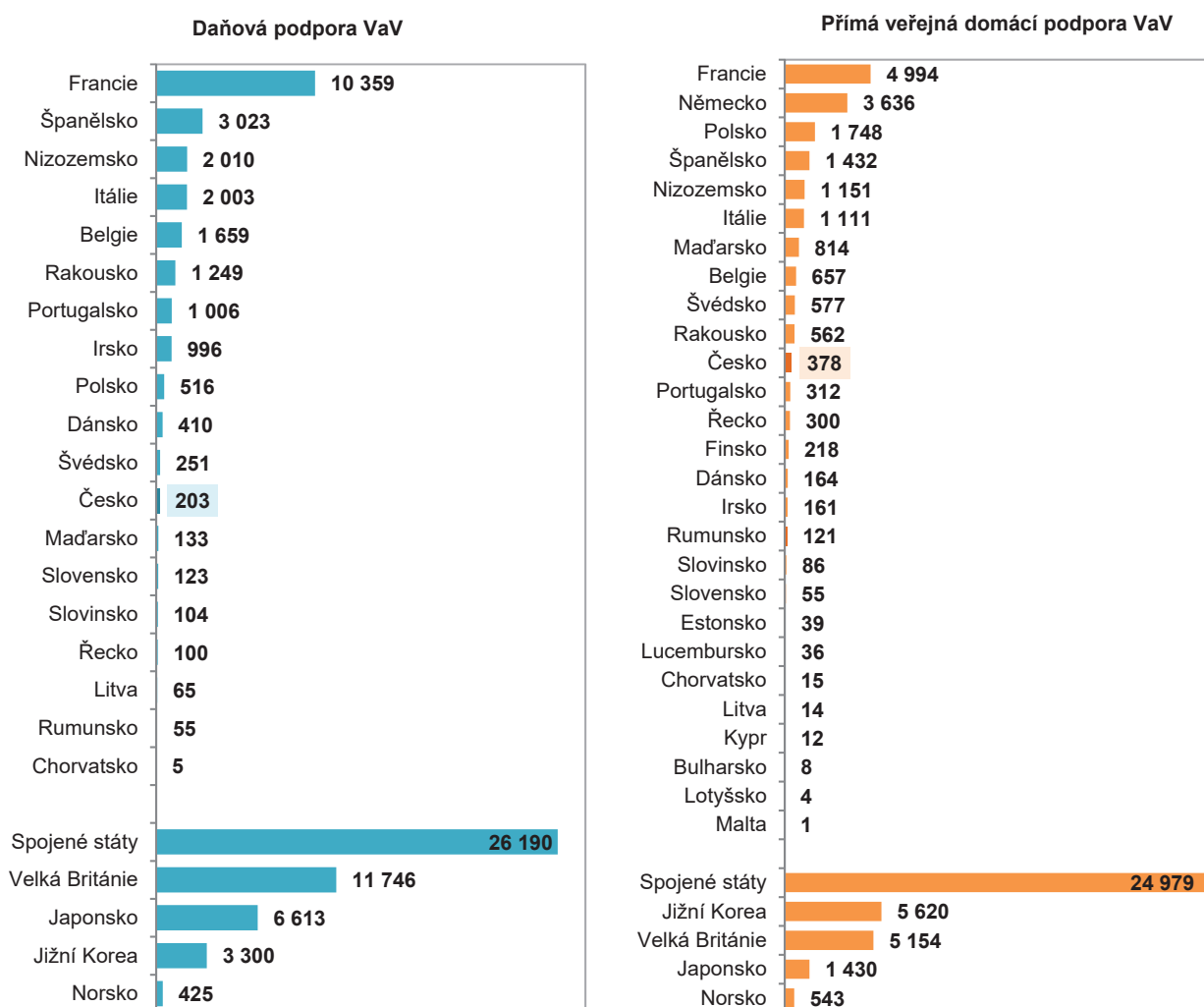
Údaje v této kapitole pocházejí z databáze OECD a nejnovější jsou za rok 2021.

3.3.1 Výše nepřímé (daňové) a přímé veřejné podpory VaV v podnikatelském sektoru

Z členských zemí EU získávají nejvyšší absolutní částku daňové podpory VaV dlouhodobě podniky ve Francii. V roce 2021 díky této nepřímé veřejné podpoře VaV ušetřily francouzské podniky 7,1 mld. EUR. Francie se podílela ze 44 % na celkové daňové podpoře VaV v zemích EU, která v roce 2021 dosáhla 16,0 mld. EUR (údaje za 19 zemí za rok 2021). S výrazným odstupem pak následovalo Španělsko s 1,8 mld. EUR a Nizozemsko s 1,4 mld. EUR ušetřenými díky daňové podpoře VaV.

Při přepočtu pomocí parity kupní síly, vůbec nejvyšší částku této podpory vykázaly Spojené státy (26,2 mld. USD v PPS v roce 2020), což je o 4,1 mld. USD v PPS více než získaly pomocí daňové podpory VaV ve stejném roce podniky v souhrnu za všechny státy EU. Z ostatních zemí OECD překročila hranici 10 miliard USD v paritě kupní síly pouze Velká Británie. Podniky v Japonsku získaly daňovou podporu VaV ve výši 6,6 mld. USD a v Jižní Koreji ve výši 3,3 mld. USD v paritě kupní síly. Podrobněji viz následující graf č. 26.

Graf 26: Přímá a nepřímá (daňová) veřejná podpora VaV v podnicích v roce 2021*
(mil. USD v paritě kupní síly)

* Nebo poslední dostupný rok

Zdroj: OECD 2024

Pozice Česka je úměrná velikosti ekonomiky, objemu celkových výdajů podniků na VaV a faktu, že podniky u nás častěji a ve větší míře využívají přímou podporu VaV ze státního rozpočtu nebo ze zdrojů EU (podrobněji viz kapitola č. 3. 2). V roce 2021 dosáhla v Česku daňová podpora VaV, při přepočtu pomocí směnného kurzu 95 mil. EUR a při přepočtu pomocí PPP, 203 mil. EUR. V rámci členských zemí, které přistoupily do EU v roce 2004, dosáhlo vyšší hodnoty pouze Polsko (516 mil. USD v PPS). V porovnání se sousedním Rakouskem či obdobně velkou Belgií nebo Irskem, se však jedná o výrazně nižší částky. Absolutně byla například za rok

2021 daňová podpora VaV v Rakousku téměř 10krát vyšší než v Česku. U našich jižních sousedů podniky díky této nepřímé veřejné podpoře ušetřily 891 mil. EUR v porovnání s 95 mil. EUR v případě podniků v Česku.

Výše uvedený graf č. 26 poskytuje zajímavé srovnání této daňové podpory s přímými dotacemi, které podniky na výzkum a vývoj získaly z veřejných domácích zdrojů. Ve většině zemí EU, kde v roce 2021 mohly podniky využít nepřímou veřejnou podporu VaV (kromě Česka, Maďarska, Polska, Chorvatska, Švédska a Německa) ušetřily díky této daňové podpoře více finančních prostředků, než získaly prostřednictvím přímých dotací na VaV z domácích veřejných zdrojů. Např. ve Francii byla v roce 2021 daňová podpora (10 mld. USD v PPP) v porovnání s přímou veřejnou domácí podporou (5 mld. USD v PPP) výzkumu a vývoje prováděného v podnikatelském sektoru dvojnásobná. Obdobné konstatování platí i o Španělsku, Itálii, Rakousku nebo Nizozemsku. Naopak v Česku, Maďarsku, Polsku, Chorvatsku, Švédsku a Německu získaly podniky více finančních prostředků formou přímé podpory VaV než prostřednictvím podpory nepřímé.

V Česku soukromé podniky v roce 2021 získaly díky přímým dotacím ze státního rozpočtu o téměř polovinu více finančních prostředků, než ušetřily pomocí daňové podpory VaV. Ještě vyšší rozdíly ve prospěch přímých dotací ze státního rozpočtu najdeme v Polsku nebo v Maďarsku.

Ve Spojených státech získaly podniky v roce 2020 přímou veřejnou podporu VaV ve výši 25 mld. USD v paritě kupní síly, což byla nejvyšší částka ze všech zemí OECD. Formou slevy na dani pak podniky získaly dodatečných 26 mld. USD v PPP. Podniky v členských zemích EU získaly prostřednictvím přímé veřejné domácí podpory na výzkum a vývoj 12 mld. EUR, což se při přepočtu pomocí parity kupní síly rovnalo 18,5 mld. USD. I v tomto případě, největší část z této částky, připadla na podniky ve Francii (5,0 mld. USD v PPP; 27 %), následující podniky v Německu (3,6 mld. USD v PPP; 20 %).

3.3.2 Podíl veřejné podpory VaV na celkových podnikových výdajích na VaV

Nejvyšší podíl daňové podpory na financování podnikového VaV ze zemí EU najdeme v Portugalsku, kde v roce 2021 dosáhl tento ukazatel hodnoty 25 %. Následovala Francie, Irsko a Španělsko s cca pětinným podílem. V případě České republiky se v roce 2021 daňová podpora podílela 3 % na celkových výdajích na výzkum a vývoj provedený v podnikatelském sektoru.

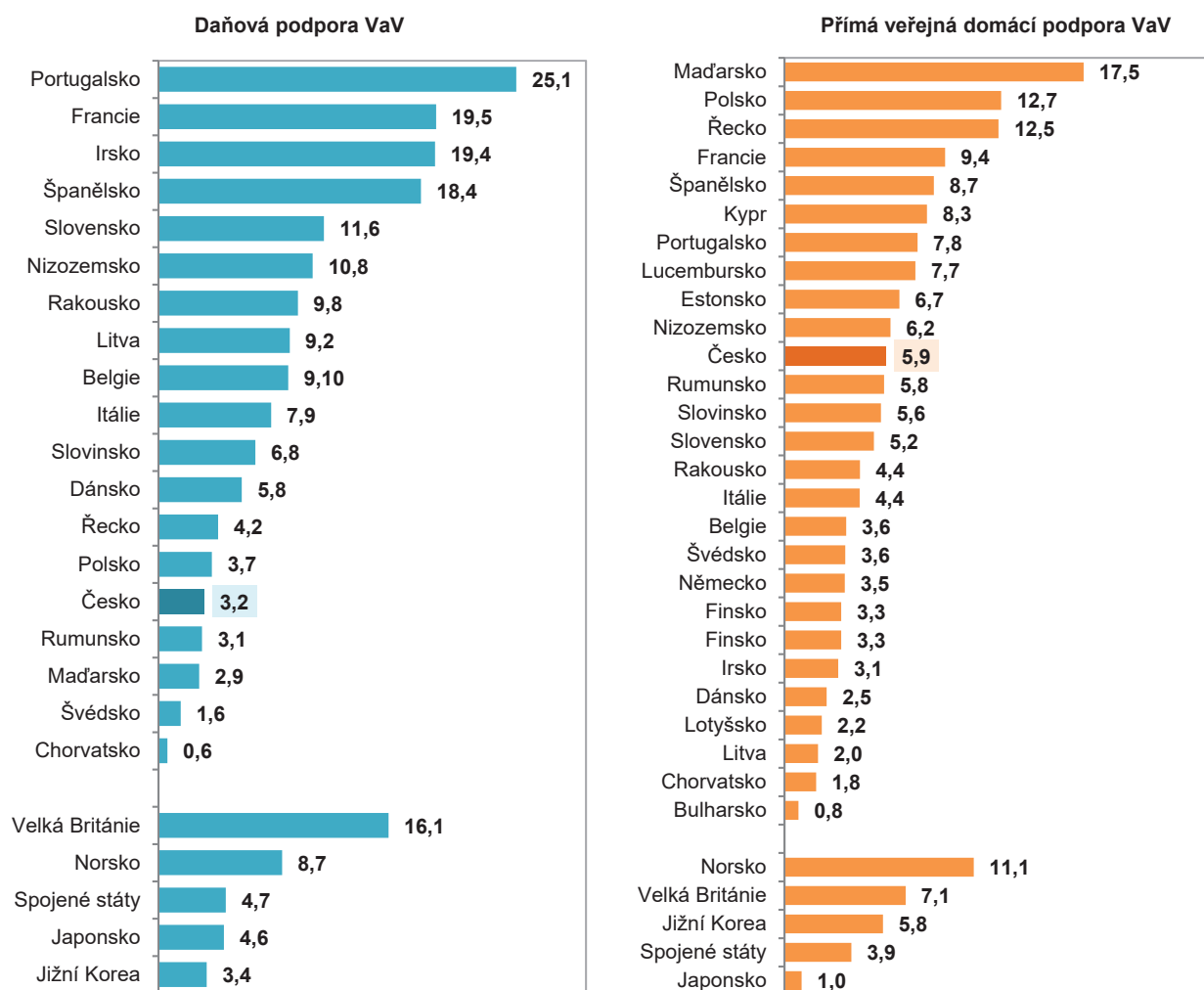
Ze zemí mimo EU zaznamenala nejvyšší podíl Velká Británie (16 %). Ve Spojených státech a Japonsku to bylo okolo 5 %. Nejnižší podíl daňové podpory VaV na celkových výdajích na VaV v podnikatelském sektoru byl v zemích EU zaznamenán v Německu (0,03 %) a v Chorvatsku (0,6 %).

Pro srovnání je v grafu č. 27 uveden také podíl přímé veřejné domácí podpory na financování VaV v podnicích. Ve Spojených státech dosáhl tento podíl 3,9 %, což je pod průměrem zemí EU, který v roce 2021 činil 5,7 %.

Ze zemí EU byl tento podíl nejvyšší v Maďarsku (17,5 %) v Polsku (12,7 %) a v Řecku (12,5 %). Vysoký, necelých 10 %, byl i ve Francii a ve Španělsku. Nižší podíl přímé veřejné domácí podpory na financování svých VaV činností měly např. podniky ve Švédsku, Německu či Dánsku. V Česku podniky v roce 2021 pomocí přímé domácí podpory financovaly 5,9 % svých výdajů na VaV – před deseti lety to bylo ale téměř 15 %.

Velmi nízkých podílových hodnot dotací ze státního rozpočtu na financování podnikového výzkumu a vývoje dosahují v malých zemích EU jako je Lotyšsko, Litva či Chorvatsko. Jedná se však o státy, kde významná část podnikového výzkumu a vývoje je financovaná ze zdrojů EU. Např. v roce 2021 podniky v Litvě takto financovaly téměř 30 % ze svých výdajů na výzkum a vývoj, v Lotyšsku to bylo 16 % a v Chorvatsku 9 %. V absolutním vyjádření nejvíce finančních prostředků ze zdrojů EU na VaV získaly v roce 2021 podniky ve Španělsku (356 mil. EUR), v Německu a v Polsku, kde to bylo v obou případech cca 300 mil. EUR. Podniky v Česku ze zdrojů EU získaly v tomto roce finanční prostředky na svou VaV činnost ve výši 90 mil. EUR. Podrobněji tabulka č. 33 v tabulkové příloze.

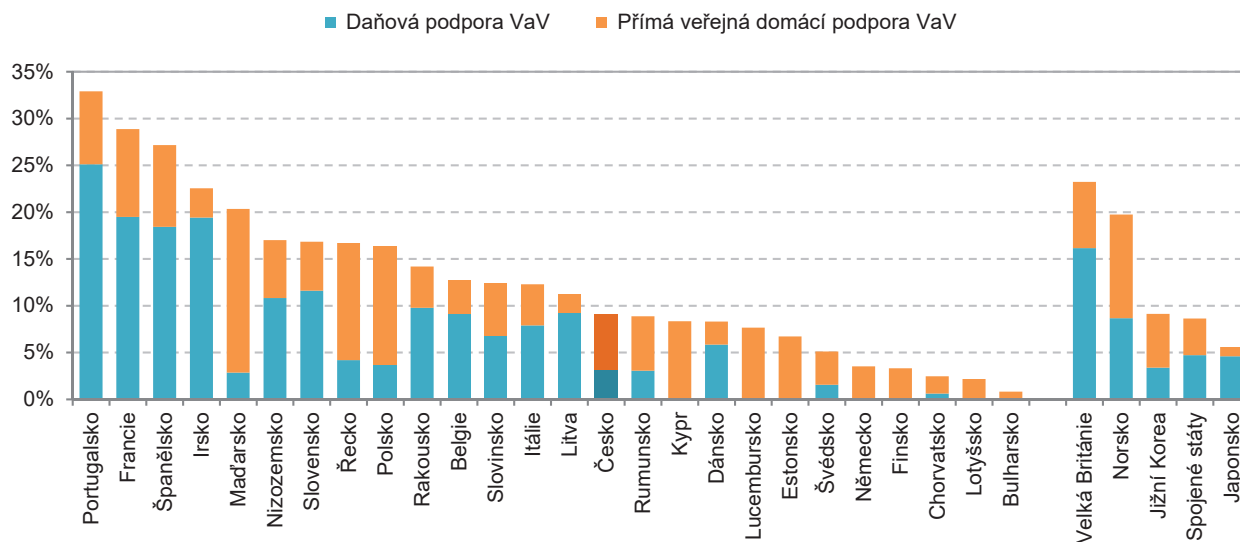
Graf 27: Podíl přímé a nepřímé (daňové) veřejné podpory na financování VaV v podnicích ve vybraných zemích v r. 2021* (v %)

* Nebo poslední dostupný rok

Zdroj: OECD 2024

Graf 28: Podíl veřejné podpory na financování VaV v podnicích ve vybraných zemích v r. 2021* (v %)

* Nebo poslední dostupný rok

Zdroj: OECD 2024

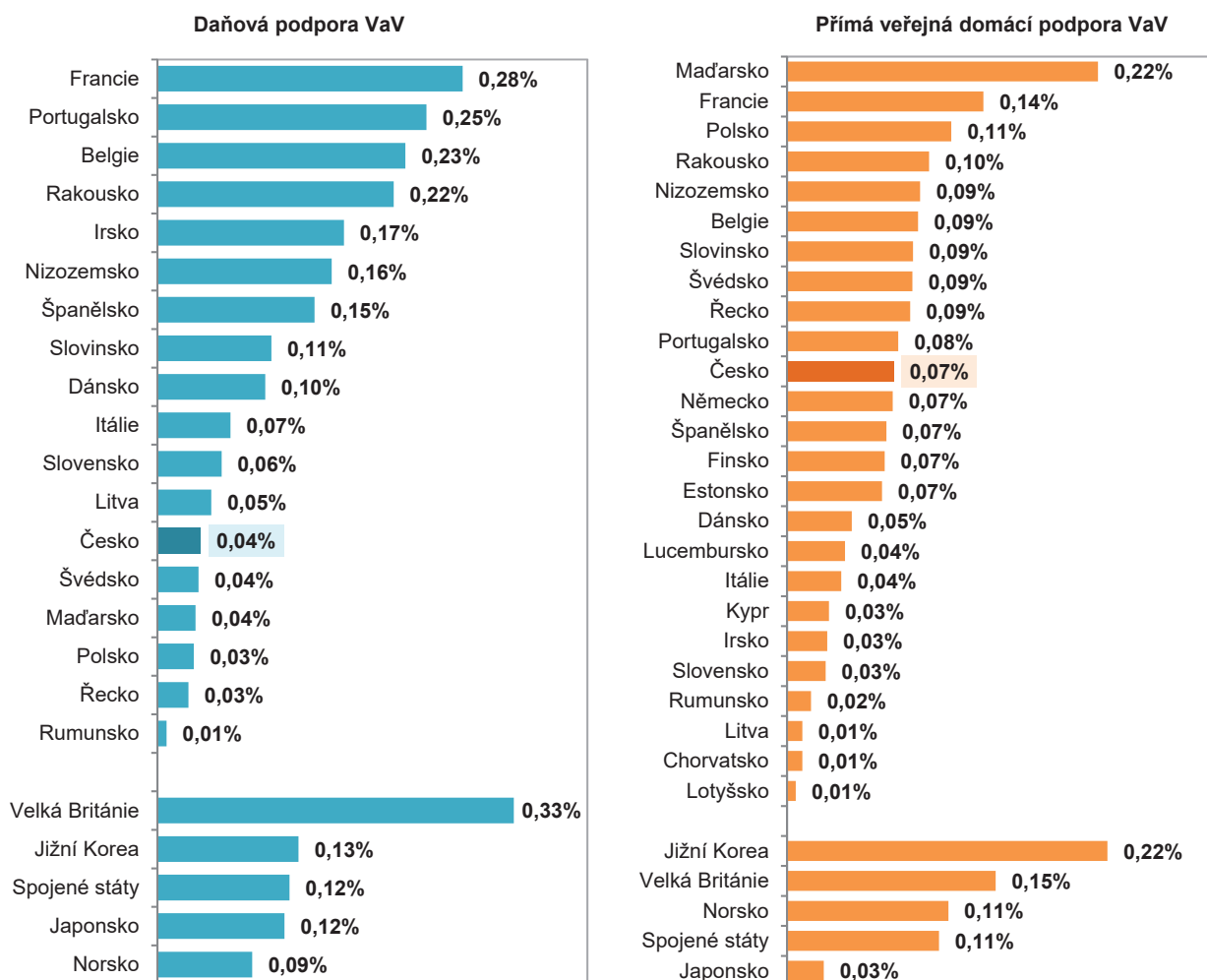
3.3.3 Podíl veřejné podpory VaV na hrubém domácím produktu

Ve vztahu k HDP byl nejvyšší podíl daňové podpory VaV zaznamenán ve Francii (0,28 %), ze zemí mimo EU pak ve Velké Británii (0,33 %). Podíl nad 0,2 % HDP byl zaznamenán také v Portugalsku (0,25 %), Belgii (0,23 %) a Rakousku (0,22 %). V sousedním Rakousku byl tento podíl cca pětkrát vyšší než v Česku (0,04 % HDP) a sedmkrát více než v Polsku (0,03 % HDP). V rámci členských zemí EU, které přistoupily do EU po roce 2004, je na tom výrazně lépe než Česko pouze Slovinsko s podílem 0,11 %.

Nejvyšší podíl celkové (přímé i nepřímé) veřejné podpory VaV ve vztahu k HDP byl v rámci zemí EU zaznamenán u podniků ve Francii (0,42 %). Vysoké podíly vykázaly také Portugalsko (0,33 %), Belgie a Rakousko (shodně 0,32 %). Česko svým podílem celkové veřejné podpory výzkumu a vývoje prováděného v podnicích ve výši 0,11 % HDP stojí na úrovni Itálie a Řecka (shodně 0,11 %).

Ze zemí mimo EU zaznamenala, díky vysoké daňové podpoře VaV, nejvyšší podíl celkové veřejné podpory VaV směřující do podniků ve vztahu k HDP Velká Británie (0,48 %). Vysoký podíl byl zjištěn také v Jižní Koreji (0,35 %). Menší podíl ve výši 0,23 % vykázaly Spojené státy (rok 2020). Japonsko celkově poskytlo podnikům veřejnou podporu VaV ve výši 0,14 % hrubého domácího produktu, převážnou část pak prostřednictvím daňové podpory VaV.

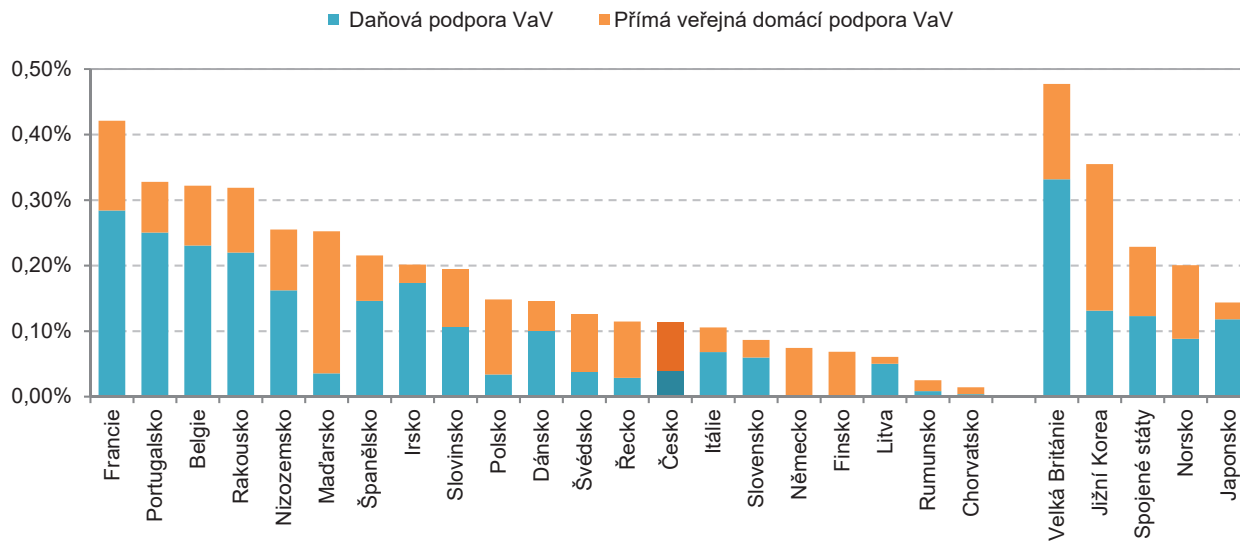
Graf 29: Podíl přímé a nepřímé (daňové) veřejné podpory VaV v podnicích na HDP ve vybraných zemích v roce 2021*

* Nebo poslední dostupný rok

Zdroj: OECD 2024

Graf 30: Podíl veřejné podpory VaV v podnicích na HDP ve vybraných zemích v roce 2021*

* Nebo poslední dostupný rok
Zdroj: OECD 2024

3.4 Shrnutí

Počet podniků, které uplatnily daňový odpočet na výzkum a vývoj

- V roce 2023 si daňový odpočet na výzkum a vývoj (dále jen VaV) za rok 2022 uplatnilo v Česku **celkem 745 soukromých podniků**. Jedná se o nejnižší počet od roku 2010. Oproti roku 2021 se jejich počet snížil o 11 % (90 podniků).
- Daňová podpora VaV byla v Česku zavedena v roce 2005, za který si již podniky mohly poprvé odečíst z daně z příjmu právnických osob (dále jen DPPO) uznatelné náklady na své výzkumné a vývojové projekty. Za tento první rok tuto možnost využilo 454 podniků. Během následujících deseti let jejich počet **každoročně rostl** o cca 10 % ročně až na 1 306 v roce 2015.
- Po roce 2015 počet podniků uplatňujících daňové odpočty na VaV **klesal** až na výše zmíněných 745 v roce 2022. Jedná se o téměř 40 % méně firem než v roce 2015. Tento pokles nastal ve všech sledovaných skupinách podniků. Absolutně i procentuálně byl nejvýraznější v případě **malých a středních domácích podniků**.
- Z hlediska **vlastnictví** soukromých firem, které si za rok 2022 uplatnily daňový odpočet na VaV převažovaly domácí firmy (71 %; 530 subjektů) nad firmami pod zahraniční kontrolou (29 %; 215 subjektů). Tento poměr částečně odráží strukturu firem provádějících VaV podle vlastnictví. V roce 2022 se firmy pod zahraniční kontrolou na celkovém počtu soukromých podniků provádějících v Česku VaV podílely cca z jedné pětiny.
- V rámci struktury **podle velikosti firem**, si za rok 2022 uplatnilo daňový odpočet na VaV 289 (39 %) malých, 248 (33 %) středních a 208 (28 %) velkých firem. Toto rozdělení neodpovídá tomu, kolik celkem soukromých firem v těchto velikostních skupinách provádělo tuto činnost. V roce 2022 malé firmy (1 392 subjektů) tvořily polovinu ze všech soukromých firem provádějících VaV na našem území. Na velké podniky s 250 a více zaměstnanci (516 subjektů) připadla necelá pětina a na střední (907 subjektů) necelá třetina.
- Podle **převažující ekonomické činnosti (odvětví)** využívají daňový odpočet na VaV nejvíce firmy ve zpracovatelském průmyslu. V roce 2022 tuto možnost využilo 426 z nich. Z celkového počtu soukromých podniků, které v roce 2022 prováděly VaV ve zpracovatelském průmyslu, jich daňovou podporu VaV využilo rovných 30 %. Obdobný podíl připadá i na firmy působící v oblasti Informačních a komunikačních činností, kde tuto možnost využilo 133 firem.

Poznámka: Při srovnání počtu firem, které využily daňovou podporu VaV s celkovým počtem aktivních firem zjistíme, že např. ve **zpracovatelském průmyslu** za rok 2022 uplatnilo daňový odečet na VaV cca **3,5 % firem** s deseti a více zaměstnanci. Mezi velkými podniky to byla přibližně každá čtvrtá firma. Naopak u malých firem s 10 až 49 zaměstnanci, daňový odečet na VaV ve zpracovatelském průmyslu využilo cca 1 % z nich.

- Pokud **srovnáme** počet soukromých firem, které v roce 2022 využily daňový odpočet na VaV (výše zmíněných 745 subjektů) s celkovým počtem soukromých firem provádějících ve stejném roce v Česku VaV (2 815 subjektů podle údajů ČSÚ z Ročního zjišťování o výzkumu a vývoji VTR 5-01), lze konstatovat, že daňový odpočet na VaV uplatnila v roce 2022 cca **čtvrtina firem** provádějících VaV. V přechodích dvou letech to byla přibližně třetina a v roce 2015 cca polovina firem. Tento podílový ukazatel **je vyšší** u firem pod zahraniční kontrolou (36 % v roce 2022) než u soukromých domácích firem (24 %) a u velkých firem (40 %) než u středních (27 %) a malých (27 %).

Upozornění: Pokud srovnáváme počet firem, které za dané zdaňovací období využily daňový odpočet na VaV s celkovým počtem firem provádějících VaV, je nutno brát v potaz následující skutečnosti:

- podniky nemusí své výdaje na VaV uplatnit za dané zdaňovací období, ale mohou je v případě ztráty buď celé, nebo jejich část převést k uplatnění do dalších let;
- podniky nemohou využít daňovou podporu na stejné projekty VaV, na které získaly přímou dotaci ze státního rozpočtu nebo ze zdrojů EU;
- za všechny podniky, které za dané zdaňovací období využily daňovou podporu VaV, nemusí být k dispozici potřebné údaje z Ročního zjišťování VTR 5-01.

Počet podniků, které si náklady na VaV převedly k daňovému uplatnění do dalších let

- V rámci přiznání daně z příjmu právnických osob za rok 2022 si **k pozdějšímu daňovému uplatnění** převedlo veškeré náklady na VaV či jejich část **312 podniků**. Meziročně jejich počet klesl o 48. Z těchto 312 podniků veškeré své náklady na VaV převedlo k pozdějšímu využití 143 podniků. Dalších 169 podniků využilo v tomto zdaňovacím období jak odpočet nákladů na VaV, tak možnost převést si jejich část do dalších let. V roce 2022 si do dalších let **převedly** tyto soukromé podniky pro případné využití v rámci daňových odpočtů náklady na VaV za **6,5 mld. Kč**, což je téměř o 4 miliardy méně než v roce předchozím.
- V **souhrnu** na instrumentu daňové podpory VaV participovalo v roce 2022, ať již aktivně (uplatněný odpočet za daný rok) či pasivně (pouhý převod výdajů k pozdějšímu uplatnění), **888 soukromých podniků**. V předchozích třech letech to bylo každoročně více než 1 000 firem.

Daňová podpora VaV

- Celková částka odečtených nákladů na realizaci projektů VaV v rámci daňových přiznání za rok 2022 činila 16,3 mld. Kč. Při daňové sazbě 19 % tak soukromé firmy díky této nepřímé veřejné podpoře VaV **ušetřily 3,1 mld. Kč (daňová podpora VaV)**. Meziročně došlo k nárůstu o 674 mil. Kč (16 %).
- Po roce 2010, kdy se daňová sazba právnických osob ustálila na hodnotě 19 %, **vzrostla** daňová podpora VaV v soukromých podnicích ze 1,3 mld. Kč v roce 2010 na 2,3 mld. Kč v roce 2013. V následujících šesti letech se výše této podpory **výrazně neměnila** a pohybovala se okolo 2,5 mld. Kč. V roce 2020 došlo k propadu této podpory na 2,1 mld. Kč z 2,7 mld. Kč v roce 2019. V následujících dvou letech vzrostla o miliardu až na 3,1 mld. Kč za rok 2022.
- V roce 2022, poprvé za celou dobu sledování, získaly **domácí podniky** vyšší podíl (52 %) z celkové částky daňové podpory VaV, než ty pod zahraniční kontrolou. V předchozích letech se firmy pod zahraniční kontrolou podílely na daňové podpoře VaV z cca 60 % (v roce 2021 to bylo z 63 %).
- Z hlediska **velikosti** firem připadlo 80 % z ušetřené částky díky daňové podpoře VaV ve výši 3,1 mld. Kč za rok 2022 velkým firmám s 250 a více zaměstnanci, 13 % středním firmám a zbytek malým.
- Díky možnosti snížit si základ daně o výdaje na VaV odvedly mezi roky 2018 až 2022 firmy v Česku na DPPO o 13 miliard korun méně (uplatněné výdaje krát daňová sazba). Jedná se o miliardu více než v předchozích pěti letech, tj. za roky 2013 až 2017. Za **posledních deset let (2013 až 2022)** soukromé podniky díky této nepřímé veřejné podpoře ušetřily celkem **25 mld. Kč**.
- Pokud **vztáhneme** odečtené výdaje na VaV v rámci DPPO za rok 2022 ve výši 16,3 mld. Kč **k celkovým výdajům za VaV** provedený v soukromých podnicích ve stejném roce (82,6 mld. Kč), je možno konstatovat, že soukromé podniky uplatnily daňový odečet na cca pětinu svých výdajů na VaV.
- Daňová podpora výzkumu a vývoje ve výši 3,1 mld. Kč v roce 2022 **činila 3,8 % celkových výdajů za výzkum a vývoj provedený v soukromých firmách**. Pro srovnání v roce 2021 to bylo 3,3 % a v roce 2015 dosáhl tento podílový ukazatel 5,6 %.

Dopad daňové podpory VaV na státní rozpočet a celkové výdaje na VaV v podnicích

- Daňová podpora VaV se v roce 2022 rovnala 1,36 % **z celkového inkasa daně z příjmu právnických osob** v tomto roce, v předchozím roce to bylo 1,24 %. Tento daňový dopad (podílový ukazatel) se mezi lety 2010 až 2022 pohyboval v rozmezí 1,15 % v roce 2010 až 2,03 % v roce 2013.
- V roce 2022 měl daňový odpočet nákladů na VaV **na státní rozpočet** dopad 0,16 %, v roce předchozím to bylo 0,13 %. Jedná se o výrazně nižší podíly než v letech předchozích. Například v letech 2013 až 2017 se daňová podpora VaV pohybovala na úrovni 0,20 % celkových výdajů ze státního rozpočtu.

Celková přímá a nepřímá veřejná podpora VaV v podnicích

- Ať už **přímou či nepřímou veřejnou podporu** pro své výzkumné a vývojové aktivity využilo v roce 2022 v Česku celkem **2 026 firem**. Kromě výše zmíněných 745 firem, které využily daňový odpočet na VaV, 1 438 soukromých podniků ve stejném roce získalo přímou podporu z veřejných zdrojů prostřednictvím dotací ze státního rozpočtu či ze zdrojů EU. Jak přímou, tak nepřímou veřejnou podporu VaV využilo 157 firem.
- Mezi 2 815 firmami, které v roce 2022 prováděly VaV, jich 72 % využilo nějakou formu veřejné podpory VaV. Tento podíl byl **vyšší** u domácích firem (76 %) než u firem pod zahraniční kontrolou (56 %) a u malých firem (81 %) než u středních (65 %) a velkých (61 %). V posledních letech využívají firmy v Česku častěji přímou než daňovou veřejnou podporu VaV. Toto konstatování platí především pro malé a střední domácí firmy.
- Soukromé podniky získaly v roce 2022 prostřednictvím **přímé či daňové veřejné podpory na VaV celkem 9,2 mld. Kč**. Skrze dotace ze státního rozpočtu získaly 3,3 mld. Kč, ze zdrojů EU 2,8 mld. Kč. Díky uplatněným a uznaným daňovým odpočtům na VaV ušetřily výše zmíněných 3,1 mld. Kč.
- Daňová podpora VaV se v roce 2022 podílela z 34 % na celkové veřejné podpoře VaV v soukromých firmách. V roce 2015 dosáhl tento podíl 41 %. Jestliže u velkých firem se v roce 2022 daňová podpora VaV podílela ze 72 % na celkové veřejné podpoře VaV v těchto firmách, u malých podniků dosáhl tento podíl 6 %. Malé firmy mnohem častěji využívají přímou domácí nebo zahraniční veřejnou podporu VaV prostřednictvím dotací ze státního rozpočtu nebo ze zdrojů EU.
- Na **financování výzkumu a vývoje v soukromých firmách** se přímá a daňová veřejná podpora v roce 2022 v celkové výši 9,2 mld. Kč podílela 11 %, stejně jako v roce předchozím. Tento podíl byl nejvyšší v letech 2010 až 2012, kdy se pohyboval kolem 20 %. U soukromých **domácích firem** se v letech 2010 až 2022 tento ukazatel pohyboval od 22 % v roce 2016 a 2021 po 40 % v roce 2012. V roce 2022 dosáhl 24 %. U firem **pod zahraniční kontrolou** to bylo od 4 % v roce 2022 po 13 % v roce 2011. Při tomto srovnání z hlediska **velikosti firem** platí, že v roce 2022 se přímá a daňová veřejná podpora VaV podílela z 33 % na financování VaV u malých firem, ze 17 % u středně velkých a 6 % u velkých podniků.

Podíl daňové podpory VaV v soukromých firmách na celkové veřejné podpoře VaV v Česku

- V roce 2022 bylo na VaV prováděný v Česku z veřejných domácích a zahraničních zdrojů prostřednictvím přímé (dotace) a nepřímé (daňové) podpory vynaloženo celkem 53,0 mld. Kč. Z hlediska **jednotlivých forem** veřejné podpory, nejvíce (76 %) připadlo na domácí veřejné zdroje. Vysoké školy, ústavy Akademie věd ČR, podniky a další subjekty získaly v roce 2022 podle údajů z Ročního zjišťování o VaV ze státního rozpočtu na VaV 40,4 mld. Kč. Necelých deset miliard (9,5 mld. Kč) šlo na VaV v Česku z veřejných zahraničních zdrojů (primárně jde o dotace z EU). Pomocí daňové podpory VaV ušetřily firmy 3,1 mld. Kč.
- **Daňová podpora VaV se v roce 2022 podílela 5,9 % na celkové veřejné podpoře VaV v Česku**, v předchozím roce to bylo ze 4,8 %. Nejvyšší hodnotu dosáhl tento podílový ukazatel v roce 2016, kdy se daňová podpora VaV soukromých firem podílela 7,1 % na celkové veřejné podpoře VaV v Česku.
- Ve vztahu **k přímé podpoře VaV ze státního rozpočtu** ve výši 40,4 mld. Kč se daňová podpora VaV v roce 2022 rovnala 7,7 %. V roce 2015 to bylo 8,8 %.

Daňová podpora VaV v zemích EU a OECD

- Ve vyspělých zemích hrají daňové odpočty na VaV v inovačních politikách států **stále významnější roli**. V roce 2022 mohly některou z možností daňové podpory výzkumu a vývoje využít podniky ve 22 zemích EU a ve 33 zemích OECD.
- Vůbec nejvyšší částku v **paritě kupní síly** prostřednictvím daňové podpory VaV ušetřily podniky ve Spojených státech (26,2 mld. USD v PPS v roce 2020), což je o 4,1 mld. USD v PPS více než získaly pomocí této daňové podpory ve stejném roce v souhrnu podniky za všechny státy EU. Z ostatních zemí OECD překročila hranici 10 miliard USD v paritě kupní síly pouze Velká Británie.

- Z **členských zemí EU** nejvyšší absolutní částku daňové podpory VaV dlouhodobě získávají podniky ve Francii. V roce 2021 zde podniky díky této nepřímé veřejné podpoře VaV ušetřily 7,1 mld. EUR. Francie se podílela ze 44 % na celkové daňové podpoře VaV v zemích EU, která v roce 2021 dosáhla 16,0 mld. EUR (údaje za 18 zemí s touto podporou za rok 2021). S výrazným odstupem pak následovalo Španělsko se 1,8 mld. EUR a Nizozemsko se 1,4 mld. EUR ušetřenými díky daňové podpoře VaV.
- Absolutně byla za rok 2021 daňová podpora výzkumu a vývoje **v Rakousku 10krát vyšší než v Česku**. U našich jižních sousedů podniky díky této nepřímé veřejné podpoře ušetřily 891 mil. EUR v porovnání s 95 mil. EUR v případě podniků v Česku.
- Nejvyšší **podíl daňové podpory na financování podnikového VaV** ze zemí EU najdeme v Portugalsku, kde v roce 2021 dosáhl tento ukazatel hodnoty 25 %. Následovala Francie, Irsko a Španělsko s cca pětinným podílem. V případě České republiky se v roce 2021 daňová podpora podílela 3 % na celkových výdajích na výzkum a vývoj provedený v podnikatelském sektoru. Ze zemí mimo EU zaznamenala nejvyšší podíl Velká Británie (16 %). Ve Spojených státech a Japonsku to bylo 3krát méně, tj. kolem 5 %.
- **Ve vztahu k HDP** byl nejvyšší podíl daňové podpory výzkumu a vývoje zaznamenán ve Francii (0,28 %), ze zemí mimo EU pak ve Velké Británii (0,33 %). V sousedním Rakousku se jednalo o 0,22 %, což bylo šestkrát více než v Česku (0,04 %) a sedmkrát více než v Polsku (0,03 %).
- Ve většině zemí EU, ve kterých v roce 2021 mohly podniky využít nepřímou veřejnou podporu VaV, ušetřily firmy díky této daňové podpoře více finančních prostředků, než získaly prostřednictvím přímých dotací na VaV z domácích veřejných zdrojů. Např. ve Francii podniky díky daňové podpoře VaV ušetřily dvojnásobnou částku, než získaly prostřednictvím přímých domácích dotací. Obdobné konstatování platí i o Španělsku, Itálii, Rakousku nebo Nizozemsku. V Belgii nebo v Portugalsku byl tento rozdíl cca trojnásobný ve prospěch daňové podpory VaV.
- Naopak v Česku soukromé podniky v roce 2021 získaly díky přímým dotacím ze státního rozpočtu o téměř polovinu více finančních prostředků, než ušetřily pomocí daňové podpory VaV. Ještě vyšší rozdíly ve prospěch přímých dotací ze státního rozpočtu najdeme v Polsku nebo v Maďarsku.

TABULKOVÁ ČÁST

Tab. 1 Základní ukazatele o daňové podpoře VaV v podnicích v ČR

Ukazatele	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu právnických osob (PO)	1 311	1 254	1 141	1 043	950	837	845	756
veřejné podniky	5	6	6	6	10	8	10	11
soukromé domácí podniky	938	889	798	735	677	597	607	530
soukromé zahraniční podniky	368	359	337	302	263	232	228	215
Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)	13 317	12 579	13 260	13 630	14 403	11 105	12 856	16 372
veřejné podniky	29	29	19	35	45	29	65	34
soukromé domácí podniky	5 520	5 191	4 304	5 084	4 783	4 459	4 756	8 421
soukromé zahraniční podniky	7 768	7 359	8 937	8 511	9 575	6 618	8 036	7 917
Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)	2 530	2 390	2 519	2 590	2 737	2 110	2 443	3 111
podle vlastnictví podniku								
veřejné podniky	6	6	4	7	9	5	12	7
soukromé domácí podniky	1 049	986	818	966	909	847	904	1 600
soukromé zahraniční podniky	1 476	1 398	1 698	1 617	1 819	1 257	1 527	1 504
podle velikostních skupin								
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	32	25	25	23	31	22	20	23
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	182	193	152	159	175	161	159	170
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	567	576	498	420	443	398	396	415
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	1 749	1 596	1 845	1 988	2 088	1 529	1 867	2 502
podle vybraných odvětví								
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 727	1 592	1 781	1 806	1 823	1 208	1 469	2 179
Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	19	20	17	22	14	13	27	11
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	13	20	19	16	12	15	10	17
Chemický a farmaceutický průmysl (20-21)	147	151	118	112	87	65	157	96
Gumárenský a plastikařský průmysl; výroba stavebních hmot (22-23)	90	99	63	71	52	62	62	90
Metalurgický a kovozpracující průmysl (24-25)	131	124	91	85	81	65	67	84
Elektronický a elektrotechnický průmysl (26-27)	282	261	290	325	305	281	309	327
Strojírenský průmysl (28)	265	258	299	210	272	135	156	137
Výroba dopravních prostředků (29-30)	665	582	815	877	863	423	484	1 249
Ostatní odvětví zpracovatelského průmyslu (16-19, 31-33)	113	77	69	89	137	151	197	168
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	400	344	294	386	441	486	484	438
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	238	256	269	227	254	218	236	263
Ostatní odvětví	165	197	176	172	219	197	255	230
podle kraje sídla podniku								
Praha	854	784	718	787	914	888	956	921
Středočeský	527	421	629	631	757	345	435	548
Jihočeský	33	38	30	33	27	25	20	37
Plzeňský	182	154	127	220	82	82	96	781
Karlovarský	14	25	27	18	18	18	7	8
Ústecký	26	19	27	42	38	15	50	33
Liberecký	141	152	169	149	186	132	110	55
Královéhradecký	51	52	55	41	41	35	39	44
Pardubický	96	81	62	60	66	68	78	60
Vysočina	86	94	159	90	107	34	36	40
Jihomoravský	210	205	182	186	180	195	258	225
Olomoucký	45	53	37	35	47	30	37	62
Zlínský	130	149	152	137	157	125	160	151
Moravskoslezský	135	163	146	159	117	117	162	145

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových příznání právnických osob (PO)

Tab. 2 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti

a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO

Vybraná odvětví CZ-NACE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zemědělství, lesnictví a rybářství (CZ NACE: A)	11	8	8	14	7	5	5	4
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	785	755	658	593	545	476	469	426
Ostatní průmysl a stavebnictví (CZ NACE: B, D-F)	42	39	34	25	27	23	27	19
Velkoobchod a maloobchod (CZ NACE: G)	89	62	61	51	38	33	47	41
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	161	180	168	175	156	151	150	133
Peněžnictví a pojišťovnictví (CZ NACE: K)	24	24	25	23	20	20	17	17
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	151	140	146	126	119	102	95	93
Ostatní odvětví (H-I, L, N-U)	43	40	35	30	28	19	25	12
Podniky celkem	1 306	1 248	1 135	1 037	940	829	835	745

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Vybraná odvětví CZ-NACE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zemědělství, lesnictví a rybářství (CZ NACE: A)	17	14	13	9	10	7	8	8
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	9 086	8 379	9 366	9 488	9 591	6 350	7 687	11 450
Ostatní průmysl a stavebnictví (CZ NACE: B, D-F)	172	176	234	278	457	424	439	202
Velkoobchod a maloobchod (CZ NACE: G)	249	265	229	180	195	100	211	327
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	2 082	1 793	1 541	2 016	2 280	2 546	2 529	2 299
Peněžnictví a pojišťovnictví (CZ NACE: K)	332	444	340	372	382	441	627	589
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	1 248	1 343	1 409	1 188	1 335	1 146	1 236	1 378
Ostatní odvětví (H-I, L, N-U)	100	135	109	64	109	63	54	84
Podniky celkem	13 287	12 550	13 241	13 595	14 358	11 077	12 792	16 338

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Vybraná odvětví CZ-NACE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zemědělství, lesnictví a rybářství (CZ NACE: A)	3	3	2	2	2	1	2	2
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 726	1 592	1 780	1 803	1 822	1 206	1 461	2 175
Ostatní průmysl a stavebnictví (CZ NACE: B, D-F)	33	34	45	53	87	81	83	38
Velkoobchod a maloobchod (CZ NACE: G)	47	50	43	34	37	19	40	62
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	396	341	293	383	433	484	481	437
Peněžnictví a pojišťovnictví (CZ NACE: K)	63	84	65	71	73	84	119	112
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	237	255	268	226	254	218	235	262
Ostatní odvětví (H-I, L, N-U)	19	26	21	12	21	12	10	16
Podniky celkem	2 525	2 384	2 516	2 583	2 728	2 105	2 430	3 104

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových příznání právnických osob (PO)

Tab. 3 Daňová podpora VaV v malých a středních soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti**a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO**

Vybraná odvětví CZ-NACE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zemědělství, lesnictví a rybářství (CZ NACE: A)	11	8	8	14	7	5	5	4
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	534	515	440	399	352	305	295	272
Ostatní průmysl a stavebnictví (CZ NACE: B, D-F)	32	32	26	17	19	17	21	11
Velkoobchod a maloobchod (CZ NACE: G)	83	56	54	45	36	31	44	38
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	145	163	151	155	141	134	130	115
Peněžnictví a pojišťovnictví (CZ NACE: K)	10	10	11	9	6	8	7	7
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	139	128	132	107	103	86	79	80
Ostatní odvětví (H-I, L, N-U)	38	35	30	27	24	17	23	10
Podniky celkem	992	947	852	773	688	603	604	537

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Vybraná odvětví CZ-NACE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zemědělství, lesnictví a rybářství (CZ NACE: A)	17	14	13	9	10	7	8	8
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	2 235	2 073	1 685	1 432	1 425	1 194	1 174	1 306
Ostatní průmysl a stavebnictví (CZ NACE: B, D-F)	66	72	67	32	48	30	119	49
Velkoobchod a maloobchod (CZ NACE: G)	201	223	195	145	178	72	156	237
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	744	866	801	869	1 017	1 106	967	853
Peněžnictví a pojišťovnictví (CZ NACE: K)	49	53	34	61	37	38	79	99
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	720	789	704	558	598	546	463	579
Ostatní odvětví (H-I, L, N-U)	74	82	47	40	69	49	49	68
Podniky celkem	4 108	4 171	3 546	3 147	3 384	3 042	3 015	3 199

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Vybraná odvětví CZ-NACE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zemědělství, lesnictví a rybářství (CZ NACE: A)	3	3	2	2	2	1	2	2
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	425	394	320	272	271	227	223	248
Ostatní průmysl a stavebnictví (CZ NACE: B, D-F)	12	14	13	6	9	6	23	9
Velkoobchod a maloobchod (CZ NACE: G)	38	42	37	28	34	14	30	45
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	141	164	152	165	193	210	184	162
Peněžnictví a pojišťovnictví (CZ NACE: K)	9	10	6	12	7	7	15	19
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	137	150	134	106	114	104	88	110
Ostatní odvětví (H-I, L, N-U)	14	16	9	8	13	9	9	13
Podniky celkem	780	793	674	598	643	578	573	608

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových příznání právnických osob (PO)

Tab. 4 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích ve zpracovatelském průmyslu v ČR podle odvětví

a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO

Název odvětví (CZ NACE kód)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	29	23	23	17	15	12	15	12
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	19	21	17	15	12	15	11	10
Chemický a farmaceutický průmysl (20-21)	57	56	47	48	45	39	36	36
Gumárenský a plastikařský průmysl; výroba stavebních hmot (22-23)	75	74	54	54	47	43	45	34
Metalurgický a kovozpracující průmysl (24-25)	138	135	106	89	83	69	65	61
Elektronický a elektrotechnický průmysl (26-27)	141	138	135	132	117	104	100	96
Strojírenský průmysl (28)	176	168	158	138	120	105	104	90
Výroba dopravních prostředků (29-30)	68	72	58	51	53	48	44	38
Ostatní odvětví zpracovatelského průmysl (16-19, 31-33)	82	68	60	49	53	41	49	49
Zpracovatelský průmysl celkem	785	755	658	593	545	476	469	426

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Název odvětví (CZ NACE kód)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	102	103	88	114	75	67	142	58
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	68	105	100	83	63	76	53	91
Chemický a farmaceutický průmysl (20-21)	775	796	620	587	458	341	826	506
Gumárenský a plastikařský průmysl; výroba stavebních hmot (22-23)	475	523	333	376	274	326	327	475
Metalurgický a kovozpracující průmysl (24-25)	688	654	478	433	425	342	349	425
Elektronický a elektrotechnický průmysl (26-27)	1 486	1 372	1 525	1 711	1 605	1 479	1 626	1 720
Strojírenský průmysl (28)	1 396	1 357	1 574	1 106	1 432	711	822	721
Výroba dopravních prostředků (29-30)	3 503	3 065	4 292	4 614	4 541	2 226	2 547	6 573
Ostatní odvětví zpracovatelského průmysl (16-19, 31-33)	592	403	357	465	718	783	996	882
Zpracovatelský průmysl celkem	9 086	8 379	9 366	9 488	9 591	6 350	7 687	11 450

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Název odvětví (CZ NACE kód)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	19	20	17	22	14	13	27	11
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	13	20	19	16	12	15	10	17
Chemický a farmaceutický průmysl (20-21)	147	151	118	112	87	65	157	96
Gumárenský a plastikařský průmysl; výroba stavebních hmot (22-23)	90	99	63	71	52	62	62	90
Metalurgický a kovozpracující průmysl (24-25)	131	124	91	82	81	65	66	81
Elektronický a elektrotechnický průmysl (26-27)	282	261	290	325	305	281	309	327
Strojírenský průmysl (28)	265	258	299	210	272	135	156	137
Výroba dopravních prostředků (29-30)	665	582	815	877	863	423	484	1 249
Ostatní odvětví zpracovatelského průmysl (16-19, 31-33)	113	77	68	88	136	149	189	168
Zpracovatelský průmysl celkem	1 726	1 592	1 780	1 803	1 822	1 206	1 461	2 175

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových příznání právnických osob (PO)

Tab. 5 Daňová podpora VaV v malých a středních soukromých podnicích ve zpracovatelském průmyslu v ČR podle odvětví**a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na provádění VaV z daně příjmu PO**

Název odvětví (CZ NACE kód)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	19	14	13	9	7	8	9	8
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	13	13	10	9	7	9	7	5
Chemický a farmaceutický průmysl (20-21)	37	35	29	28	27	24	20	22
Gumárenský a plastikařský průmysl; výroba stavebních hmot (22-23)	42	47	30	34	25	23	24	17
Metalurgický a kovozpracující průmysl (24-25)	96	96	69	54	54	46	42	37
Elektronický a elektrotechnický průmysl (26-27)	106	105	103	101	82	72	68	66
Strojírenský průmysl (28)	138	133	123	108	92	78	78	71
Výroba dopravních prostředků (29-30)	15	17	14	18	18	17	14	11
Ostatní odvětví zpracovatelského průmysl (16-19, 31-33)	68	55	49	38	40	28	33	35
Zpracovatelský průmysl celkem	534	515	440	399	352	305	295	272

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Název odvětví (CZ NACE kód)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	47	55	42	62	37	38	28	22
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	24	30	24	21	14	16	13	12
Chemický a farmaceutický průmysl (20-21)	240	143	117	83	87	90	78	83
Gumárenský a plastikařský průmysl; výroba stavebních hmot (22-23)	99	121	62	63	55	62	90	81
Metalurgický a kovozpracující průmysl (24-25)	340	366	239	195	209	147	138	153
Elektronický a elektrotechnický průmysl (26-27)	434	457	411	364	282	259	288	286
Strojírenský průmysl (28)	655	596	575	429	470	339	339	411
Výroba dopravních prostředků (29-30)	68	80	58	71	77	110	44	150
Ostatní odvětví zpracovatelského průmysl (16-19, 31-33)	328	225	156	143	194	132	157	108
Zpracovatelský průmysl celkem	2 235	2 073	1 685	1 432	1 425	1 194	1 174	1 306

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Název odvětví (CZ NACE kód)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	9	10	8	12	7	7	5	4
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	5	6	5	4	3	3	2	2
Chemický a farmaceutický průmysl (20-21)	46	27	22	16	17	17	15	16
Gumárenský a plastikařský průmysl; výroba stavebních hmot (22-23)	19	23	12	12	11	12	17	15
Metalurgický a kovozpracující průmysl (24-25)	65	70	45	37	40	28	26	29
Elektronický a elektrotechnický průmysl (26-27)	83	87	78	69	54	49	55	54
Strojírenský průmysl (28)	125	113	109	82	89	64	64	78
Výroba dopravních prostředků (29-30)	13	15	11	14	15	21	8	29
Ostatní odvětví zpracovatelského průmysl (16-19, 31-33)	62	43	30	27	37	25	30	20
Zpracovatelský průmysl celkem	425	394	320	272	271	227	223	248

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových příznání právnických osob (PO)

Tab. 6 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) podniku**a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO**

Vlastnictví podniků odvětví podniků (CZ-NACE sekce)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Domáci	938	889	798	735	677	597	607	530
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	550	523	448	411	386	334	326	296
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	126	142	136	138	125	122	122	105
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	106	95	100	82	83	72	66	62
Ostatní odvětví	156	129	114	104	83	69	93	67
Pod zahraniční kontrolou	368	359	337	302	263	232	228	215
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	235	232	210	182	159	142	143	130
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	35	38	32	37	31	29	28	28
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	45	45	46	44	36	30	29	31
Ostatní odvětví	53	44	49	39	37	31	28	26
Podniky celkem	1 306	1 248	1 135	1 037	940	829	835	745
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	785	755	658	593	545	476	469	426
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	161	180	168	175	156	151	150	133
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	151	140	146	126	119	102	95	93
Ostatní odvětví	209	173	163	143	120	100	121	93

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Vlastnictví podniků odvětví podniků (CZ-NACE sekce)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Domáci	5 520	5 191	4 304	5 084	4 783	4 459	4 756	8 421
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	3 641	3 321	2 553	3 216	2 404	2 105	2 372	6 163
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	1 068	1 110	933	1 048	1 226	1 287	1 272	1 163
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	395	373	388	338	512	501	465	499
Ostatní odvětví	415	387	429	483	640	565	647	596
Pod zahraniční kontrolou	7 768	7 359	8 937	8 511	9 575	6 618	8 036	7 917
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	5 445	5 058	6 813	6 273	7 186	4 245	5 315	5 286
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	1 014	684	608	968	1 054	1 258	1 257	1 136
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	853	970	1 021	850	823	644	771	879
Ostatní odvětví	456	647	496	420	512	470	692	615
Podniky celkem	13 287	12 550	13 241	13 595	14 358	11 077	12 792	16 338
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	9 086	8 379	9 366	9 488	9 591	6 350	7 687	11 450
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	2 082	1 793	1 541	2 016	2 280	2 546	2 529	2 299
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	1 248	1 343	1 409	1 188	1 335	1 146	1 236	1 378
Ostatní odvětví	871	1 035	925	903	1 152	1 035	1 339	1 211

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Vlastnictví podniků odvětví podniků (CZ-NACE sekce)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Domáci	1 049	986	818	966	909	847	904	1 600
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	692	631	485	611	457	400	451	1 171
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	203	211	177	199	233	245	242	221
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	75	71	74	64	97	95	88	95
Ostatní odvětví	79	74	82	92	122	107	123	113
Pod zahraniční kontrolou	1 476	1 398	1 698	1 617	1 819	1 257	1 527	1 504
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 035	961	1 295	1 192	1 365	806	1 010	1 004
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	193	130	115	184	200	239	239	216
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	162	184	194	162	156	122	147	167
Ostatní odvětví	87	123	94	80	97	89	131	117
Podniky celkem	2 525	2 384	2 516	2 583	2 728	2 105	2 430	3 104
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 726	1 592	1 780	1 803	1 822	1 206	1 461	2 175
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	396	341	293	383	433	484	481	437
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	237	255	268	226	254	218	235	262
Ostatní odvětví	165	197	176	172	219	197	254	230

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových příznání právnických osob (PO)

Tab. 7 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a velikosti podniku

a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO

Vlastnictví podniků velikost podniků (počet zaměstnanců)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Domácí	938	889	798	735	677	597	607	530
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	170	139	137	118	106	88	104	77
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	290	295	258	248	222	193	190	181
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	341	327	290	261	242	220	208	176
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	137	128	113	108	107	96	105	96
Pod zahraniční kontrolou	368	359	337	302	263	232	228	215
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	8	6	13	10	9	9	9	8
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	53	47	36	31	30	19	21	23
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	130	133	118	105	79	74	72	72
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	177	173	170	156	145	130	126	112
Podniky celkem	1 306	1 248	1 135	1 037	940	829	835	745
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	178	145	150	128	115	97	113	85
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	343	342	294	279	252	212	211	204
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	471	460	408	366	321	294	280	248
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	314	301	283	264	252	226	231	208

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Vlastnictví podniků velikost podniků (počet zaměstnanců)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Domácí	5 520	5 191	4 304	5 084	4 783	4 459	4 756	8 421
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	166	130	121	112	157	80	66	55
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	762	757	611	693	785	754	720	778
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	2 052	1 916	1 748	1 440	1 670	1 581	1 500	1 515
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	2 540	2 388	1 824	2 839	2 171	2 045	2 470	6 074
Pod zahraniční kontrolou	7 768	7 359	8 937	8 511	9 575	6 618	8 036	7 917
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	4	3	10	7	5	36	40	67
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	193	251	188	145	128	92	116	116
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	931	1 114	867	750	639	501	573	668
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	6 639	5 991	7 872	7 609	8 802	5 990	7 307	7 066
Podniky celkem	13 287	12 550	13 241	13 595	14 358	11 077	12 792	16 338
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	170	133	132	120	162	115	107	121
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	955	1 008	799	837	913	845	836	894
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	2 982	3 030	2 616	2 191	2 309	2 081	2 073	2 183
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	9 180	8 378	9 695	10 448	10 974	8 035	9 777	13 139

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Vlastnictví podniků velikost podniků (počet zaměstnanců)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Domácí	1 049	986	818	966	909	847	904	1 600
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	31	25	23	21	30	15	130	118
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	145	144	116	132	149	143	314	279
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	390	364	332	274	317	300	148	203
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	483	454	346	539	413	389	312	1 000
Pod zahraniční kontrolou	1 476	1 398	1 698	1 617	1 819	1 257	1 527	1 504
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	1	1	2	1	1	7	35	40
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	37	48	36	27	24	17	193	160
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	177	212	165	143	121	95	113	120
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	1 261	1 138	1 496	1 446	1 672	1 138	1 187	1 184
Podniky celkem	2 525	2 384	2 516	2 583	2 728	2 105	2 430	3 104
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	32	25	25	23	31	22	164	158
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	181	192	152	159	174	161	507	439
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	567	576	497	416	439	395	261	323
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	1 744	1 592	1 842	1 985	2 085	1 527	1 498	2 184

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových přiznání právnických osob (PO)

Tab. 8 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) a velikosti podniku**a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO**

Odvětví (CZ-NACE sekce) velikost podniků (počet zaměstnanců)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	785	755	658	593	545	476	469	426
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	59	47	48	42	37	23	26	26
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	172	174	135	134	117	100	97	96
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	303	294	257	223	198	182	172	150
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	251	240	218	194	193	171	174	154
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	161	180	168	175	156	151	150	133
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	22	24	27	25	22	21	25	19
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	64	69	63	67	68	60	59	54
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	59	70	61	63	51	53	46	42
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	16	17	17	20	15	17	20	18
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	151	140	146	126	119	102	95	93
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	38	34	38	26	27	23	21	17
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	50	48	50	42	39	32	28	31
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	51	46	44	39	37	31	30	32
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	12	12	14	19	16	16	16	13

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Odvětví (CZ-NACE sekce) velikost podniků (počet zaměstnanců)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	9 086	8 379	9 366	9 488	9 591	6 350	7 687	11 450
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	65	44	49	51	45	21	22	21
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	470	475	352	394	351	240	294	258
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	1 701	1 555	1 284	988	1 030	932	858	1 027
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	6 851	6 306	7 681	8 056	8 165	5 156	6 513	10 144
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	2 082	1 793	1 541	2 016	2 280	2 546	2 529	2 299
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	16	15	27	25	22	30	16	14
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	197	238	167	233	331	372	324	340
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	531	613	606	611	664	704	627	499
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	1 338	928	740	1 146	1 263	1 440	1 562	1 446
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	1 248	1 343	1 409	1 188	1 335	1 146	1 236	1 378
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	63	57	43	33	57	47	16	10
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	168	189	181	129	173	162	140	194
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	489	543	480	396	369	336	307	374
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	528	553	705	630	737	600	774	799

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Odvětví (CZ-NACE sekce) velikost podniků (počet zaměstnanců)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 726	1 592	1 780	1 803	1 822	1 206	1 461	2 175
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	12	8	9	10	8	4	4	4
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	89	90	67	75	67	46	56	49
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	323	295	244	188	196	177	163	195
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	1 302	1 198	1 459	1 531	1 551	980	1 237	1 927
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	396	341	293	383	433	484	481	437
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	3	3	5	5	4	6	3	3
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	37	45	32	44	63	71	61	65
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	101	117	115	116	126	134	119	95
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	254	176	141	218	240	274	297	275
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	237	255	268	226	254	218	235	262
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	12	11	8	6	11	9	3	2
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	32	36	34	25	33	31	27	37
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	93	103	91	75	70	64	58	71
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	100	105	134	120	140	114	147	152

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových příznání právnických osob (PO)

Tab. 9 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví podniku a výše podpory**a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO**

Vlastnictví podniků výše daňové podpory (mil. Kč)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Domácí	938	889	798	735	677	597	607	530
méně než 1 mil. Kč	723	676	608	565	476	413	417	355
1-4,9 mil. Kč	176	175	159	141	166	151	153	130
5-9,9 mil. Kč	25	25	22	12	20	20	20	27
10 mil. Kč a více	14	13	9	17	15	13	17	18
Pod zahraniční kontrolou	368	359	337	302	263	232	228	215
méně než 1 mil. Kč	194	180	178	154	128	121	97	96
1-4,9 mil. Kč	118	123	105	92	84	67	79	69
5-9,9 mil. Kč	31	30	30	30	22	17	16	19
10 mil. Kč a více	25	26	24	26	29	27	36	31
Podniky celkem	1 306	1 248	1 135	1 037	940	829	835	745
méně než 1 mil. Kč	917	856	786	719	604	534	514	451
1-4,9 mil. Kč	294	298	264	233	250	218	232	199
5-9,9 mil. Kč	56	55	52	42	42	37	36	46
10 mil. Kč a více	39	39	33	43	44	40	53	49

b) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Vlastnictví podniků výše daňové podpory (mil. Kč)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Domácí	1 049	986	818	966	909	847	904	1 600
méně než 1 mil. Kč	222	212	192	185	154	135	130	118
1-4,9 mil. Kč	373	354	316	285	347	310	314	279
5-9,9 mil. Kč	165	165	138	78	130	135	148	203
10 mil. Kč a více	288	255	172	418	278	267	312	1 000
Pod zahraniční kontrolou	1 476	1 398	1 698	1 617	1 819	1 257	1 527	1 504
méně než 1 mil. Kč	79	74	76	68	48	52	35	40
1-4,9 mil. Kč	237	282	233	214	202	170	193	160
5-9,9 mil. Kč	215	205	204	199	155	116	113	120
10 mil. Kč a více	945	838	1 185	1 136	1 414	920	1 187	1 184
Podniky celkem	2 525	2 384	2 516	2 583	2 728	2 105	2 430	3 104
méně než 1 mil. Kč	301	286	267	253	202	187	164	158
1-4,9 mil. Kč	610	636	549	499	548	479	507	439
5-9,9 mil. Kč	380	370	342	277	285	251	261	323
10 mil. Kč a více	1 234	1 093	1 357	1 554	1 692	1 187	1 498	2 184

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFŘ, statistika daňových přiznání právnických osob (PO)

Tab. 10 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) podniku a výše podpory**a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO**

Odvětví (CZ-NACE sekce) výše daňové podpory (mil. Kč)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	785	755	658	593	545	476	469	426
méně než 1 mil. Kč	545	507	443	413	361	325	294	263
1-4,9 mil. Kč	179	190	165	133	134	116	132	116
5-9,9 mil. Kč	36	34	33	19	27	15	18	24
10 mil. Kč a více	25	24	17	28	23	20	25	23
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	161	180	168	175	156	151	150	133
méně než 1 mil. Kč	103	120	112	117	96	80	86	79
1-4,9 mil. Kč	42	45	44	43	46	51	41	33
5-9,9 mil. Kč	8	7	5	7	4	10	11	10
10 mil. Kč a více	8	8	7	8	10	10	12	11
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	151	140	146	126	119	102	95	93
méně než 1 mil. Kč	101	90	101	80	71	60	53	52
1-4,9 mil. Kč	39	37	32	31	34	27	30	25
5-9,9 mil. Kč	7	10	8	12	9	10	4	8
10 mil. Kč a více	4	3	5	3	5	5	8	8

b) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Odvětví (CZ-NACE sekce) výše daňové podpory (mil. Kč)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 726	1 592	1 780	1 803	1 822	1 206	1 461	2 175
méně než 1 mil. Kč	197	185	165	162	127	124	106	99
1-4,9 mil. Kč	383	391	336	279	285	265	286	250
5-9,9 mil. Kč	246	228	218	123	181	116	132	177
10 mil. Kč a více	900	789	1 061	1 239	1 229	702	936	1 650
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	396	341	293	383	433	484	481	437
méně než 1 mil. Kč	36	40	38	43	37	26	28	29
1-4,9 mil. Kč	80	101	96	99	106	104	88	77
5-9,9 mil. Kč	55	45	33	46	26	58	73	65
10 mil. Kč a více	225	155	125	195	265	296	292	266
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	237	255	268	226	254	218	235	262
méně než 1 mil. Kč	29	27	31	24	23	20	15	16
1-4,9 mil. Kč	82	80	69	69	78	62	72	54
5-9,9 mil. Kč	43	72	51	80	65	62	32	54
10 mil. Kč a více	84	75	117	53	89	73	116	138

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových přiznání právnických osob (PO)

Tab. 11 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle velikosti podniku a výše podpory

a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO

Velikost podniku výše daňové podpory (mil. Kč)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Malé podniky (0-49 zaměstnanců)	521	487	444	407	367	309	324	289
méně než 0,1 mil. Kč	159	132	119	111	102	102	106	81
0,1-0,99 mil. Kč	307	301	289	247	206	161	169	162
1 mil. Kč a více	55	54	36	49	59	46	49	46
Střední podniky (50-249 zaměstnanců)	471	460	408	366	321	294	280	248
méně než 0,1 mil. Kč	46	42	27	29	30	19	30	23
0,1-0,99 mil. Kč	274	271	241	223	169	165	135	115
1-9,99 mil. Kč	147	142	137	112	118	106	111	106
10 mil. Kč a více	4	5	3	2	4	4	4	4
Velké podniky (250 a více zaměstnanců)	314	301	283	264	252	226	231	208
méně než 0,1 mil. Kč	18	17	20	18	18	13	12	7
0,1-0,99 mil. Kč	113	93	90	91	79	74	62	63
1-9,99 mil. Kč	148	157	143	114	116	104	109	95
10-24,9 mil. Kč	23	26	22	30	26	21	31	27
25 mil. Kč a více	12	8	8	11	13	14	17	16

b) Snižená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Velikost podniku výše daňové podpory (mil. Kč)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Malé podniky (0-49 zaměstnanců)	214	217	177	182	204	183	179	193
méně než 0,1 mil. Kč	7	5	4	4	4	4	3	3
0,1-0,99 mil. Kč	115	108	108	93	80	67	70	65
1 mil. Kč a více	92	104	65	84	121	112	106	125
Střední podniky (50-249 zaměstnanců)	567	576	497	416	439	395	394	415
méně než 0,1 mil. Kč	2	2	1	2	1	1	1	1
0,1-0,99 mil. Kč	119	120	108	105	79	77	60	56
1-9,99 mil. Kč	401	393	350	289	308	267	285	297
10 mil. Kč a více	45	60	39	21	50	50	48	61
Velké podniky (250 a více zaměstnanců)	1 744	1 592	1 842	1 985	2 085	1 527	1 858	2 496
méně než 0,1 mil. Kč	1	1	1	1	1	1	0	0
0,1-0,99 mil. Kč	57	50	46	49	37	38	30	33
1-9,99 mil. Kč	498	509	476	403	423	375	398	376
10-24,9 mil. Kč	332	403	345	455	410	314	449	401
25 mil. Kč a více	857	630	974	1 078	1 213	798	981	1 686

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových přiznání právnických osob (PO)

Tab. 12 Daňová podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle jejich sídla

a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na provádění VaV z daně příjmu PO

Kraj (NUTS 3)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Praha	333	320	318	288	262	234	232	207
Středočeský	113	107	91	89	79	70	77	62
Jihočeský	51	47	40	38	42	34	28	29
Plzeňský	51	53	42	47	38	33	36	27
Karlovarský	14	12	9	7	9	5	7	6
Ústecký	37	29	29	20	23	20	18	16
Liberecký	43	45	45	42	45	40	40	35
Královéhradecký	62	65	58	43	38	36	38	32
Pardubický	74	70	53	49	44	39	39	35
Vysočina	49	37	33	34	30	26	30	30
Jihomoravský	187	175	150	136	120	107	109	94
Olomoucký	56	59	53	44	38	34	36	32
Zlínský	122	118	103	100	89	80	74	72
Moravskoslezský	114	111	111	100	83	71	71	68
Podniky celkem	1 306	1 248	1 135	1 037	940	829	835	745

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Kraj (NUTS 3)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Praha	4 472	4 110	3 772	4 111	4 789	4 667	5 018	4 839
Středočeský	2 773	2 215	3 308	3 323	3 985	1 815	2 286	2 882
Jihočeský	174	202	160	176	142	130	103	196
Plzeňský	960	811	666	1 160	434	434	503	4 095
Karlovarský	72	132	144	96	96	97	38	42
Ústecký	136	98	139	218	198	70	221	172
Liberecký	743	801	889	784	977	695	578	291
Královéhradecký	271	274	287	216	214	185	207	230
Pardubický	504	425	324	316	348	358	411	315
Vysočina	451	495	834	473	563	177	189	211
Jihomoravský	1 102	1 067	954	978	922	1 017	1 351	1 180
Olomoucký	234	277	197	186	245	159	197	325
Zlínský	685	782	798	724	827	658	841	794
Moravskoslezský	709	859	768	836	617	616	850	765
Podniky celkem	13 287	12 550	13 241	13 595	14 358	11 077	12 792	16 338

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Kraj (NUTS 3)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Praha	850	781	717	781	910	887	953	919
Středočeský	527	421	629	631	757	345	434	547
Jihočeský	33	38	30	33	27	25	20	37
Plzeňský	182	154	127	220	82	82	96	778
Karlovarský	14	25	27	18	18	18	7	8
Ústecký	26	19	26	41	38	13	42	33
Liberecký	141	152	169	149	186	132	110	55
Královéhradecký	51	52	55	41	41	35	39	44
Pardubický	96	81	62	60	66	68	78	60
Vysočina	86	94	159	90	107	34	36	40
Jihomoravský	209	203	181	186	175	193	257	224
Olomoucký	45	53	37	35	47	30	37	62
Zlínský	130	149	152	137	157	125	160	151
Moravskoslezský	135	163	146	159	117	117	162	145
Podniky celkem	2 525	2 384	2 516	2 583	2 728	2 105	2 430	3 104

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFŘ, statistika daňových příznání právnických osob (PO)

Tab. 13 Daňová podpora VaV v malých a středních soukromých podnicích v ČR podle jejich sídla**a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO**

Kraj (NUTS 3)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Praha	264	252	252	222	200	175	173	158
Středočeský	83	83	67	67	55	48	55	46
Jihočeský	37	35	30	29	32	23	19	19
Plzeňský	38	40	27	32	25	20	23	17
Karlovarský	9	7	6	4	6	i.d.	4	3
Ústecký	25	21	21	11	15	i.d.	10	7
Liberecký	31	34	34	35	37	31	32	28
Královéhradecký	52	55	47	35	27	29	31	24
Pardubický	56	49	38	35	30	23	25	21
Vysočina	32	22	20	22	16	15	17	17
Jihomoravský	155	146	123	111	100	92	90	76
Olomoucký	40	42	35	30	25	25	24	22
Zlínský	94	90	77	74	65	63	54	51
Moravskoslezský	76	71	75	66	55	46	47	48
Podniky celkem	992	947	852	773	688	603	604	537

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Kraj (NUTS 3)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Praha	1 549	1 555	1 353	1 114	1 500	1 339	1 273	1 376
Středočeský	310	320	234	202	216	196	184	273
Jihočeský	72	89	62	65	75	54	52	73
Plzeňský	173	262	130	179	101	85	70	52
Karlovarský	19	14	12	11	10	i.d.	9	10
Ústecký	43	57	99	28	34	i.d.	39	32
Liberecký	93	123	165	173	152	135	155	168
Královéhradecký	155	161	165	104	55	120	110	113
Pardubický	245	126	137	157	158	99	175	94
Vysočina	165	105	94	97	100	90	93	81
Jihomoravský	558	596	490	455	389	384	382	314
Olomoucký	127	143	85	81	82	46	74	148
Zlínský	347	345	284	277	322	297	243	263
Moravskoslezský	254	274	237	205	191	160	155	201
Podniky celkem	4 108	4 171	3 546	3 147	3 384	3 042	3 015	3 199

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = daňová podpora VaV (mil. Kč)

Kraj (NUTS 3)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Praha	294	295	257	212	285	254	242	261
Středočeský	59	61	44	38	41	37	35	52
Jihočeský	14	17	12	12	14	10	10	14
Plzeňský	33	50	25	34	19	16	13	10
Karlovarský	4	3	2	2	2	i.d.	2	2
Ústecký	8	11	19	5	6	i.d.	7	6
Liberecký	18	23	31	33	29	26	30	32
Královéhradecký	29	31	31	20	10	23	21	21
Pardubický	47	24	26	30	30	19	33	18
Vysočina	31	20	18	18	19	17	18	15
Jihomoravský	106	113	93	86	74	73	73	60
Olomoucký	24	27	16	15	16	9	14	28
Zlínský	66	66	54	53	61	56	46	50
Moravskoslezský	48	52	45	39	36	30	29	38
Podniky celkem	780	793	674	598	643	578	573	608

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFŘ, statistika daňových příznání právnických osob (PO)

Tab. 14 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti podniku

a) Počet soukromých podniků, jež využily veřejnou podporu pro realizaci svých VaV projektů																
Vybraná odvětví CZ-NACE	Veřejná domácí podpora VaV				Veřejná zahraniční podpora VaV				Daňová podpora VaV				Celková veřejná podpora VaV*			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	442	413	383	351	200	174	222	287	545	476	469	426	1 003	919	937	917
Ostatní průmysl a stavebnictví (CZ NACE: B, D-F)	76	67	60	65	24	21	20	21	27	23	27	19	110	100	98	97
Velkoobchod a maloobchod (CZ NACE: G)	69	76	85	84	28	23	27	37	38	33	47	41	125	124	151	151
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	85	110	106	116	64	67	100	122	156	151	150	133	273	295	320	328
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	216	226	227	235	71	74	91	102	119	102	95	93	335	333	346	361
Ostatní odvětví (A, H-I, K-L, N-U)	100	104	120	113	14	15	27	32	55	44	47	33	162	158	184	172
Podniky celkem	988	996	981	964	401	374	487	601	940	829	835	745	2 008	1 929	2 036	2 026
b) Vyše využitá veřejné podpory pro realizaci prováděných VaV projektů v soukromých podnicích (mil. Kč)																
Vybraná odvětví CZ-NACE	Veřejná domácí podpora VaV				Veřejná zahraniční podpora VaV				Daňová podpora VaV				Celková veřejná podpora VaV			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 275	1 262	1 175	996	765	765	928	1 318	1 822	1 206	1 461	2 175	3 862	3 233	3 563	4 489
Ostatní průmysl a stavebnictví (CZ NACE: B, D-F)	174	144	157	169	142	109	74	87	87	81	83	38	404	333	314	295
Velkoobchod a maloobchod (CZ NACE: G)	105	118	207	189	94	44	74	139	37	19	40	62	237	181	322	390
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	277	311	374	383	238	257	407	650	433	484	481	437	949	1 052	1 262	1 469
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	1 461	1 443	1 469	1 395	408	467	343	422	254	218	235	262	2 123	2 128	2 047	2 079
Ostatní odvětví (A, H-I, K-L, N-U)	128	103	136	117	30	43	113	188	95	97	131	130	253	243	381	435
Podniky celkem	3 421	3 381	3 518	3 248	1 677	1 685	1 939	2 803	2 728	2 105	2 430	3 104	7 826	7 170	7 888	9 156

* Počet podniků, které využily v daném roce některou z forem veřejné podpory VaV. Nemusí se rovnat součtu podniků, které využily jednotlivé formy veřejné podpory.

POZN.: Publikovaná data zahrnují pouze nefinanční podniky (ISEKTOR 1.1) a finanční podniky (ISEKTOR 1.2). Osoby samostatně výdělečně činné (ISEKTOR 14.1) nejsou zahrnuty.

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GŘ, ČSÚ - setření o VaV (VTR 5-01)

Tab. 15 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích ve zpracovatelském průmyslu v ČR podle odvětví

a) Počet soukromých podniků, jež využily veřejnou podporu pro realizaci svých VaV projektů

Název odvětví (CZ NACE kód)	Veřejná domácí podpora VaV				Veřejná zahraniční podpora VaV				Daňová podpora VaV				Celková veřejná podpora VaV*			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	i.d.	28	i.d.	32	i.d.	3	i.d.	3	15	12	15	12	46	41	45	45
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	i.d.	10	i.d.	8	i.d.	5	i.d.	5	12	15	11	10	26	26	22	20
Chemický a farmaceutický průmysl (20-21)	47	45	40	31	16	16	17	31	45	39	36	36	83	77	75	76
Gumárenský a plastikařský průmysl; výroba stavebních hmot (22-23)	45	47	44	39	18	17	17	21	47	43	45	34	97	95	97	86
Metalurgický a kovozpracující průmysl (24-25)	65	68	61	48	33	30	39	56	83	69	65	61	159	148	148	151
Elektronický a elektrotechnický průmysl (26-27)	77	62	56	65	52	34	52	61	117	104	100	96	205	168	179	185
Strojírenský průmysl (28)	81	69	64	53	38	36	43	51	120	105	104	90	208	188	188	169
Výroba dopravních prostředků (29-30)	29	26	26	28	12	11	14	16	53	48	44	38	70	70	68	66
Ostatní odvětví zpracovatelského průmyslu (16-19, 31-33)	53	58	53	47	22	22	35	43	53	41	49	49	109	106	115	119
Zpracovatelský průmysl celkem	442	413	383	351	200	174	222	287	545	476	469	426	1 003	919	937	917

b) Výše využité veřejné podpory pro realizaci prováděných VaV projektů v soukromých podnicích (mil. Kč)

Název odvětví (CZ NACE kód)	Veřejná domácí podpora VaV				Veřejná zahraniční podpora VaV				Daňová podpora VaV				Celková veřejná podpora VaV			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	i.d.	17	i.d.	20	i.d.	16	i.d.	2	14	13	27	11	47	45	69	34
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	i.d.	15	i.d.	34	i.d.	19	i.d.	26	12	15	10	17	84	49	49	77
Chemický a farmaceutický průmysl (20-21)	103	110	124	119	61	58	79	118	87	65	157	96	252	232	360	332
Gumárenský a plastikařský průmysl; výroba stavebních hmot (22-23)	128	113	90	80	53	81	74	104	52	62	62	90	234	256	226	274
Metalurgický a kovozpracující průmysl (24-25)	141	148	134	102	152	172	172	334	81	65	66	81	374	385	372	516
Elektronický a elektrotechnický průmysl (26-27)	295	228	246	225	111	101	189	263	305	281	309	327	712	610	744	814
Strojírenský průmysl (28)	262	212	233	199	176	185	188	209	272	135	156	137	709	532	578	545
Výroba dopravních prostředků (29-30)	174	261	154	124	100	79	65	89	863	423	484	1 249	1 137	763	703	1 463
Ostatní odvětví zpracovatelského průmyslu (16-19, 31-33)	122	158	140	94	56	54	132	173	136	149	189	168	314	361	462	435
Zpracovatelský průmysl celkem	1 275	1 262	1 175	996	765	765	928	1 318	1 822	1 206	1 461	2 175	3 862	3 233	3 563	4 489

* Počet podniků, které využily v daném roce některou z forem veřejné podpory VaV. Nemusí se rovnat součtu podniků, které využily jednotlivé formy veřejné podpory.

POZN.: Publikovaná data zahrnují pouze nefinanční podniky (ISEKTOR 1.1) a finanční podniky (ISEKTOR 1.2). Osoby samostatně výdělečně činné (ISEKTOR 14.1) nejsou zahrnuty.

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - šetření o VaV (VTR 5-01)

Tab. 16 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce) podniků

Vlastnictví podniků odvětví podniků (CZ-NACE sekce)	Počet soukromých podniků, jež využily veřejnou podporu pro realizaci svých VaV projektů																			
	Veřejná domácí podpora VaV					Veřejná zahraniční podpora VaV					Daňová podpora VaV					Celková veřejná podpora VaV*				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
Domácí	846	861	853	846	846	358	336	443	545	545	677	597	607	530	530	1 621	1 578	1 687	1 694	1 694
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	355	331	311	284	284	175	156	199	255	255	386	334	326	296	296	771	711	730	720	720
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	77	100	98	110	110	59	61	93	114	114	125	122	122	105	105	234	255	278	291	291
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	194	208	208	215	215	60	62	79	92	92	83	72	66	62	62	281	286	302	315	315
Ostatní odvětví	220	222	236	237	237	64	57	72	84	84	83	69	93	67	67	335	326	377	368	368
Pod zahraničními kontrolou	142	135	128	118	118	43	38	44	56	56	263	232	228	215	215	387	351	349	332	332
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	87	82	72	67	67	25	18	23	32	32	159	142	143	130	130	232	208	207	197	197
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	8	10	8	6	6	5	6	7	8	8	31	29	28	28	28	39	40	42	37	37
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	22	18	19	20	20	11	12	12	10	10	36	30	29	31	31	54	47	44	46	46
Ostatní odvětví	25	25	29	25	25	2	2	2	6	6	37	31	28	26	26	62	56	56	52	52
Podniky celkem	988	996	981	964	964	401	374	487	601	601	940	829	835	745	745	2 008	1 929	2 036	2 026	2 026
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	442	413	383	351	351	200	174	222	287	287	545	476	469	426	426	1 003	919	937	917	917
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	85	110	106	116	116	64	67	100	122	122	156	151	150	133	133	273	295	320	328	328
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	216	226	227	235	235	71	74	91	102	102	119	102	95	93	93	335	333	346	361	361
Ostatní odvětví	245	247	265	262	262	66	59	74	90	90	120	100	121	93	93	397	382	433	420	420

Vlastnictví podniků odvětví podniků (CZ-NACE sekce)	Výše využitě veřejné podpory pro realizaci prováděných VaV projektů v soukromých podnicích (mil. Kč)																			
	Veřejná domácí podpora VaV					Veřejná zahraniční podpora VaV					Daňová podpora VaV					Celková veřejná podpora VaV				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
Domácí	2 904	2 929	2 996	2 807	2 807	1 269	1 331	1 716	2 452	2 452	909	847	904	1 600	1 600	5 082	5 108	5 616	6 859	6 859
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 001	1 033	920	804	804	557	659	809	1 178	1 178	457	400	451	1 171	1 171	2 014	2 092	2 180	3 152	3 152
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	259	273	320	341	341	227	212	362	580	580	233	245	242	221	221	719	729	924	1 142	1 142
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	1 266	1 285	1 294	1 222	1 222	225	269	288	352	352	97	95	88	95	95	1 588	1 649	1 670	1 669	1 669
Ostatní odvětví	379	339	463	440	440	261	192	256	343	343	122	107	123	113	113	762	637	842	896	896
Pod zahraničními kontrolou	516	451	522	442	442	408	354	223	351	351	1 819	1 257	1 527	1 504	1 504	2 744	2 062	2 272	2 297	2 297
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	274	229	255	192	192	208	106	118	140	140	1 365	806	1 010	1 004	1 004	1 848	1 141	1 383	1 337	1 337
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	18	38	53	42	42	11	45	45	70	70	200	239	239	216	216	229	322	338	328	328
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	196	158	175	173	173	183	199	55	70	70	156	122	147	167	167	535	479	377	410	410
Ostatní odvětví	28	26	38	35	35	6	4	5	71	71	97	89	131	117	117	131	120	175	223	223
Podniky celkem	3 421	3 381	3 518	3 248	3 248	1 677	1 685	1 939	2 803	2 803	2 728	2 105	2 430	3 104	3 104	7 826	7 170	7 888	9 156	9 156
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 275	1 262	1 175	996	996	765	765	928	1 318	1 318	1 822	1 206	1 461	2 175	2 175	3 862	3 233	3 563	4 489	4 489
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	277	311	374	383	383	238	257	407	650	650	433	484	481	437	437	949	1 052	1 262	1 469	1 469
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	1 461	1 443	1 469	1 395	1 395	408	467	343	422	422	254	218	235	262	262	2 123	2 128	2 047	2 079	2 079
Ostatní odvětví	407	365	501	475	475	267	196	261	414	414	219	197	254	230	230	893	757	1 017	1 119	1 119

* Počet podniků, které využily v daném roce některou z forem veřejné podpory VaV. Nemusí se rovnat součtu podniků, které využily jednotlivé formy veřejné podpory.

POZN.: Publikovaná data zahrnují pouze nefinanční podniky (ISEKTOR 1.1) a finanční podniky (ISEKTOR 1.2). Osoby samostatně výdělečně činné (ISEKTOR 1.4.1) nejsou zahrnuty.

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GfR, ČSÚ - šetření o VaV (VTR 5-01)

Tab. 17 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a velikosti podniku

Vlastnictví podniků velikost podniků (počet zaměstnanců)	Počet soukromých podniků, jež využily veřejnou podporu pro realizaci svých VaV projektů										Celková veřejná podpora VaV*										
	Veřejná domácí podpora VaV					Veřejná zahraniční podpora VaV					Daňová podpora VaV			Celková veřejná podpora VaV*							
	2019	2020	2021	2022	2022	2019	2020	2021	2022	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022			
Domácí	846	861	853	846	846	358	336	443	545	545	677	597	607	530	1 621	1 578	1 687	1 694			
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	175	197	199	229	229	52	50	67	86	86	106	88	104	77	316	317	355	373			
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	314	343	358	336	336	152	146	217	267	267	222	193	190	181	610	611	684	695			
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	269	243	232	222	222	124	111	126	152	152	242	220	208	176	529	492	493	475			
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	88	78	64	59	59	30	29	33	40	40	107	96	105	96	166	158	155	151			
Pod zahraniční kontrolou	142	135	128	118	118	43	38	44	56	56	263	232	228	215	387	351	349	332			
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	6	5	5	6	6	4	7	3	3	3	9	9	9	8	17	20	16	16			
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	28	20	15	12	12	12	9	12	10	10	30	19	21	23	63	42	42	38			
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	41	39	40	40	40	12	8	13	19	19	79	74	72	72	115	107	113	115			
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	67	71	68	60	60	15	14	16	24	24	145	130	126	112	192	182	178	163			
Podniky celkem	988	996	981	964	964	401	374	487	601	601	940	829	835	745	2 008	1 929	2 036	2 026			
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	181	202	204	235	235	56	57	70	89	89	115	97	113	85	333	337	371	389			
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	342	363	373	348	348	164	155	229	277	277	252	212	211	204	673	653	726	733			
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	310	282	272	262	262	136	119	139	171	171	321	294	280	248	644	599	606	590			
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	155	149	132	119	119	45	43	49	64	64	252	226	231	208	358	340	333	314			
b) Výše využité veřejné podpory pro realizaci prováděných VaV projektů v soukromých podnicích (mil. Kč)																					
Vlastnictví podniků velikost podniků (počet zaměstnanců)	Veřejná domácí podpora VaV										Veřejná zahraniční podpora VaV					Daňová podpora VaV			Celková veřejná podpora VaV		
	2019	2020	2021	2022	2022	2019	2020	2021	2022	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022			
	Domácí	2 904	2 929	2 996	2 807	2 807	1 269	1 331	1 716	2 452	2 452	909	847	904	1 600	5 082	5 108	5 616	6 859		
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	187	283	296	343	343	113	113	134	217	217	30	15	13	10	329	411	442	570			
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	874	999	1 115	1 000	1 000	389	510	795	1 155	1 155	149	143	137	148	1 412	1 651	2 047	2 303			
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	1 409	1 299	1 343	1 248	1 248	547	444	493	741	741	317	300	285	288	2 273	2 043	2 121	2 276			
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	435	349	242	216	216	220	265	294	339	339	413	389	469	1 154	1 068	1 003	1 005	1 709			
Pod zahraniční kontrolou	516	451	522	442	442	408	354	223	351	351	1 819	1 257	1 527	1 504	2 744	2 062	2 272	2 297			
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	15	5	4	4	4	14	12	6	4	4	1	7	8	13	31	24	18	20			
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	61	36	45	41	41	29	46	43	41	41	24	17	22	22	115	99	110	104			
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	180	181	197	183	183	48	63	55	114	114	121	95	109	127	349	340	361	425			
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	259	229	275	214	214	317	233	120	192	192	1 672	1 138	1 388	1 343	2 248	1 600	1 783	1 749			
Podniky celkem	3 421	3 381	3 518	3 248	3 248	1 677	1 685	1 939	2 803	2 803	2 728	2 105	2 430	3 104	7 826	7 170	7 888	9 156			
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	202	288	300	347	347	127	124	140	221	221	31	22	20	23	360	434	461	591			
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	935	1 035	1 161	1 041	1 041	419	555	838	1 196	1 196	174	161	159	170	1 527	1 751	2 157	2 407			
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	1 589	1 480	1 540	1 431	1 431	595	508	547	855	855	439	395	394	415	2 623	2 383	2 482	2 701			
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	694	578	518	430	430	537	498	413	531	531	2 085	1 527	1 858	2 496	3 317	2 602	2 789	3 457			

* Počet podniků, které využily v daném roce některou z forem veřejné podpory VaV. Nemusí se rovnat součtu podniků, které využily jednotlivé formy veřejné podpory.

POZN.: Publikovaná data zahrnují pouze nefinanční podniky (ISEKTOR 11) a finanční podniky (ISEKTOR 12). Osoby samostatně výdělečně činné (ISEKTOR 141) nejsou zahrnuty.

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - šetření o VaV (VTR 5-01)

Tab. 18 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce) a velikosti podniku

a) Počet soukromých podniků, jež využily veřejnou podporu pro realizaci svých VaV projektů												
Odvětví (vybrané sekce CZ-NACE) velikost podniků (počet zaměstnanců)	Veřejná domácí podpora VaV			Veřejná zahraniční podpora VaV			Daňová podpora VaV			Celková veřejná podpora VaV*		
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	442	413	383	351	200	174	222	287	545	476	469	426
malé podniky (0-49 zaměstnanců)	164	168	162	156	81	76	110	139	154	123	123	122
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	160	135	123	108	86	66	80	105	198	182	172	150
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	118	110	98	87	33	32	32	43	193	171	174	154
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	85	110	106	116	64	67	100	122	156	151	150	133
malé podniky (0-49 zaměstnanců)	64	81	83	90	42	47	73	88	90	81	84	73
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	17	22	19	22	19	19	25	30	51	53	46	42
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	4	7	4	4	3	1	2	4	15	17	20	18
Profesní, vědecké a technické činn. (CZ NACE: M)	216	226	227	235	71	74	91	102	119	102	95	93
malé podniky (0-49 zaměstnanců)	146	164	163	172	55	55	65	77	66	55	49	48
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	60	53	55	57	12	15	18	18	37	31	30	32
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	10	9	9	6	4	4	8	7	16	16	16	13
b) Výše využité veřejné podpory pro realizaci prováděných VaV projektů v soukromých podnicích (mil. Kč)												
Odvětví (vybrané sekce CZ-NACE) velikost podniků (počet zaměstnanců)	Veřejná domácí podpora VaV			Veřejná zahraniční podpora VaV			Daňová podpora VaV			Celková veřejná podpora VaV		
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 275	1 262	1 175	996	765	765	928	1 318	1 822	1 206	1 461	2 175
malé podniky (0-49 zaměstnanců)	301	410	391	338	164	249	367	543	75	50	60	53
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	417	390	407	349	309	232	271	449	196	177	163	195
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	557	461	377	310	292	284	289	326	1 551	980	1 237	1 927
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	277	311	374	383	238	257	407	650	433	484	481	437
malé podniky (0-49 zaměstnanců)	160	203	261	279	102	139	257	353	67	76	65	67
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	107	90	100	85	81	111	142	245	126	134	119	95
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	11	19	13	19	55	7	8	52	240	274	297	275
Profesní, vědecké a technické činn. (CZ NACE: M)	1 461	1 443	1 469	1 395	408	467	343	422	254	218	235	262
malé podniky (0-49 zaměstnanců)	475	526	520	511	194	218	207	259	44	40	29	39
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	917	866	875	826	58	81	77	96	70	64	58	71
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	69	51	75	57	156	169	60	67	140	114	147	152

* Počet podniků, které využily v daném roce některou z forem veřejné podpory VaV. Nemusí se rovnat součtu podniků, které využily jednotlivé formy veřejné podpory.

POZN.: Publikovaná data zahrnují pouze nefinanční podniky (ISEKTOR 1.1) a finanční podniky (ISEKTOR 1.2). Osoby samostatně výdělečně činné (ISEKTOR 14.1) nejsou zahrnuty.

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GŘ, ČSÚ - šetření o VaV (VTR 5-01)

Tab. 19 Veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle jejich sídla

a) Počet soukromých podniků, jež využily veřejnou podporu pro realizaci svých VaV projektů																
CZ NUTS 3 (Kraj)	Veřejná domácí podpora VaV				Veřejná zahraniční podpora VaV				Daňová podpora VaV				Celková veřejná podpora VaV*			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Praha	263	267	280	267	78	83	112	126	262	234	232	207	529	518	556	540
Středočeský	81	83	74	83	30	29	34	52	79	70	77	62	164	165	169	177
Jihočeský	45	44	42	38	13	7	12	15	42	34	28	29	84	73	75	74
Plzeňský	34	35	34	37	25	19	28	31	38	33	36	27	79	72	83	77
Karlovarský	6	6	5	7	6	3	5	6	9	5	7	6	17	10	14	16
Ústecký	35	34	35	30	8	10	12	18	23	20	18	16	58	55	58	51
Liberecký	32	29	29	34	14	17	15	17	45	40	40	35	84	75	72	75
Královéhradecký	47	44	38	33	11	10	15	21	38	36	38	32	81	79	80	74
Pardubický	41	41	47	47	20	17	25	33	44	39	39	35	86	82	98	102
Vysočina	41	41	40	39	16	13	14	13	30	26	30	30	76	70	71	69
Jihomoravský	177	193	187	182	78	73	100	119	120	107	109	94	322	328	356	349
Olomoucký	52	47	42	43	21	25	26	37	38	34	36	32	96	94	89	99
Zlínský	57	48	50	44	32	27	32	45	89	80	74	72	150	137	138	139
Moravskoslezský	77	82	78	80	49	41	57	68	83	71	71	68	182	171	177	184
Podniky celkem	988	996	981	964	401	374	487	601	940	829	835	745	2 008	1 929	2 036	2 026

b) Výše využité veřejné podpory pro realizaci prováděných VaV projektů v soukromých podnicích (mil. Kč)																
CZ NUTS 3 (Kraj)	Veřejná domácí podpora VaV				Veřejná zahraniční podpora VaV				Daňová podpora VaV				Celková veřejná podpora VaV			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Praha	805	758	947	842	454	562	559	722	910	887	953	919	2 169	2 206	2 459	2 483
Středočeský	196	200	197	201	143	108	175	307	757	345	434	547	1 096	653	806	1 056
Jihočeský	114	113	93	88	79	14	30	46	27	25	20	37	219	152	142	171
Plzeňský	189	175	190	196	100	52	61	94	82	82	96	778	371	309	346	1 068
Karlovarský	6	6	3	4	28	16	13	23	18	18	7	8	52	41	24	35
Ústecký	183	177	179	176	15	50	38	56	38	13	42	33	236	240	258	264
Liberecký	259	293	288	282	27	55	68	54	186	132	110	55	471	479	466	392
Královéhradecký	226	192	198	171	25	23	46	111	41	35	39	44	291	250	283	326
Pardubický	191	215	150	129	109	77	110	116	66	68	78	60	367	359	338	305
Vysočina	116	133	131	141	98	53	44	56	107	34	36	40	320	219	211	237
Jihomoravský	533	557	601	575	263	257	353	601	175	193	257	224	971	1 007	1 211	1 400
Olomoucký	272	181	199	122	66	100	49	94	47	30	37	62	385	311	286	278
Zlínský	156	143	129	142	142	210	221	228	157	125	160	151	456	478	510	520
Moravskoslezský	175	240	215	179	129	109	172	295	117	117	162	145	422	466	548	620
Podniky celkem	3 421	3 381	3 518	3 248	1 677	1 685	1 939	2 803	2 728	2 105	2 430	3 104	7 826	7 170	7 888	9 156

* Počet podniků, které využily v daném roce některou z forem veřejné podpory VaV. Nemusí se rovnat součtu podniků, které využily jednotlivé formy veřejné podpory.

POZN.: Publikovaná data zahrnují pouze nefinanční podniky (ISEKTOR 1.1) a finanční podniky (ISEKTOR 1.2). Osoby samostatně výdělečně činné (ISEKTOR 1.41) nejsou zahrnuty. Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - šetření o VaV (VTR 5-01)

Tab. 20 Nevyužitý odečet výdajů na výzkum a vývoj od základu daně z příjmů v soukromých podnicích v ČR

a) Počet podniků s nevyužitým odečtem výdajů výzkumu a vývoje od základu daně z příjmů PO

Ukazatele	Celkem					Podniky, které využily v daném roce odečet výdajů na VaV a zároveň převedly část nevyužitých výdajů na VaV do dalších let					Podniky, které nevyužily v daném roce odečet výdajů na VaV a pouze převedly část nevyužitých výdajů na VaV do dalších let				
	2019	2020	2021	2022	2022	2019	2020	2021	2022	2022	2019	2020	2021	2022	
Podniky celkem	387	474	360	312	312	216	193	185	169	169	171	281	175	143	
podle velikostních skupin															
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	121	206	126	84	84	43	37	46	31	31	78	169	80	53	
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	111	104	96	90	90	80	65	51	56	56	31	39	45	34	
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	98	99	92	86	86	66	61	61	62	62	32	38	31	24	
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	57	65	46	52	52	27	30	27	20	20	30	35	19	32	
podle vybraných odvětví															
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	178	184	153	140	140	101	79	82	80	80	77	105	71	60	
Elektrotechnický průmysl (27)	16	18	13	13	13	6	8	4	8	4	10	10	9	5	
Strojírenský průmysl (28)	46	45	38	41	41	32	25	21	23	23	14	20	17	18	
Výroba dopravních prostředků (29-30)	20	17	13	11	11	8	7	9	5	5	12	10	4	6	
Ostatní odvětví	96	104	89	75	75	55	39	48	44	44	41	65	41	31	
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	60	69	65	64	64	46	53	43	41	41	14	16	22	23	
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	75	79	61	54	54	49	38	35	33	33	26	41	26	21	
Ostatní odvětví	74	142	81	54	54	20	23	25	15	15	54	119	56	39	

b) Nevyužitý odečet výdajů výzkumu a vývoje od základu daně z příjmů PO (mil. Kč)

Ukazatele	Celkem					Podniky, které využily v daném roce odečet výdajů na VaV a zároveň převedly část nevyužitých výdajů na VaV do dalších let					Podniky, které nevyužily v daném roce odečet výdajů na VaV a pouze převedly část nevyužitých výdajů na VaV do dalších let				
	2019	2020	2021	2022	2022	2019	2020	2021	2022	2022	2019	2020	2021	2022	
Podniky celkem	6 214	8 678	10 437	6 495	6 495	3 905	3 467	4 310	3 770	3 770	2 310	5 212	6 127	2 726	
podle velikostních skupin															
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	111	201	280	201	201	52	73	63	111	111	58	129	216	91	
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	739	568	581	474	474	625	395	342	318	318	113	173	239	156	
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	1 485	1 690	1 757	1 855	1 855	1 176	1 115	1 055	1 113	1 113	310	575	702	742	
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	3 880	6 219	7 820	3 965	3 965	2 051	1 884	2 850	2 228	2 228	1 828	4 336	4 971	1 737	
podle vybraných odvětví															
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	3 616	5 485	6 885	2 723	2 723	1 844	1 066	1 479	908	908	1 773	4 420	5 406	1 815	
Elektrotechnický průmysl (27)	241	289	223	195	195	53	64	17	45	45	188	225	205	150	
Strojírenský průmysl (28)	1 427	2 090	2 309	799	799	1 275	426	273	231	231	151	1 664	2 036	568	
Výroba dopravních prostředků (29-30)	1 056	2 174	3 221	997	997	79	342	584	172	172	977	1 832	2 636	825	
Ostatní odvětví	892	932	1 133	732	732	436	234	605	460	460	457	699	528	272	
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	1 098	1 633	2 333	2 891	2 891	1 010	1 507	2 051	2 297	2 297	88	126	282	594	
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	1 301	1 112	904	791	791	906	638	729	516	516	395	474	175	275	
Ostatní odvětví	199	448	316	90	90	145	257	51	48	48	54	192	264	42	

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových příznání právnických osob (PO)

Tab. 21 Nevyužitý odečet výdajů na výzkum a vývoj od základu daně z příjmů v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví podniku

Ukazatele	Celkem					Soukromé domácí podniky					Soukromé zahraniční podniky				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
	a) Počet podniků s nevyužitým odečtem výdajů výzkumu a vývoje od základu daně z příjmů PO	387	474	360	312	288	374	273	231	99	100	87	81		
Podniky celkem podle velikostních skupin															
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	121	206	126	84	106	189	113	75	15	17	13	9			
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	111	104	96	90	92	91	82	77	19	13	14	13			
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	98	99	92	86	70	70	62	61	28	29	30	25			
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	57	65	46	52	20	24	16	18	37	41	30	34			
podle vybraných odvětví															
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	178	184	153	140	133	143	113	105	45	41	40	35			
Elektrotechnický průmysl (27)	16	18	13	13	10	9	6	9	6	9	7	4			
Strojírenský průmysl (28)	46	45	38	41	35	33	28	28	11	12	10	13			
Výroba dopravních prostředků (29-30)	20	17	13	11	11	10	7	6	9	7	6	5			
Ostatní odvětví	96	104	89	75	77	91	72	62	19	13	17	13			
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	60	69	65	64	46	53	48	44	14	16	17	20			
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	75	79	61	54	50	55	38	35	25	24	23	19			
Ostatní odvětví	74	142	81	54	59	123	74	47	15	19	7	7			
b) Nevyužitý odečet výdajů výzkumu a vývoje od základu daně z příjmů PO (mil. Kč)															
Podniky celkem podle velikostních skupin															
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	111	201	280	201	104	184	154	151	7	18	126	51			
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	739	568	581	474	422	307	360	283	316	261	220	191			
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	1 485	1 690	1 757	1 855	934	1 102	1 055	1 242	552	588	702	613			
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	3 880	6 219	7 820	3 965	1 347	2 299	2 832	335	2 532	3 920	4 988	3 630			
podle vybraných odvětví															
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	3 616	5 485	6 885	2 723	1 737	2 564	3 408	892	1 880	2 921	3 477	1 831			
Elektrotechnický průmysl (27)	241	289	223	195	28	27	29	45	213	263	193	150			
Strojírenský průmysl (28)	1 427	2 090	2 309	799	441	426	278	338	985	1 664	2 031	461			
Výroba dopravních prostředků (29-30)	1 056	2 174	3 221	997	778	1 653	2 748	76	278	521	473	920			
Ostatní odvětví	892	932	1 133	732	489	458	353	432	403	474	780	300			
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	1 098	1 633	2 333	2 891	393	498	510	756	705	1 134	1 823	2 135			
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	1 301	1 112	904	791	544	461	265	296	758	651	638	495			
Ostatní odvětví	199	448	316	90	134	368	218	67	65	80	98	23			

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, statistika daňových příznání právnických osob (PO)

Tab. 22 Využívání daňové podpory výzkumu a vývoje soukromými podniky v ČR

Ukazatele	Celkem*					Podniky, které <u>aktivně využily</u> v daném roce odečet výdajů na VaV					Podniky, které <u>nevyužily</u> v daném roce odečet výdajů na VaV a <u>pouze převedly část</u> nevyužitých výdajů na VaV do dalších let				
	2019	2020	2021	2022	2022	2019	2020	2021	2022	2022	2019	2020	2021	2022	
	1 111	1 110	1 010	888	888	940	829	835	745	745	171	281	175	143	
Podniky celkem	1 111	1 110	1 010	888	888	940	829	835	745	745	171	281	175	143	
podle velikostních skupin															
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	193	266	193	138	138	115	97	113	85	85	78	169	80	53	
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	283	251	256	238	238	252	212	211	204	204	31	39	45	34	
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	353	332	311	272	272	321	294	280	248	248	32	38	31	24	
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	282	261	250	240	240	252	226	231	208	208	30	35	19	32	
podle vybraných odvětví															
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	622	581	540	486	486	545	476	469	426	426	77	105	71	60	
Elektrotechnický průmysl (27)	73	67	62	56	56	63	57	53	51	51	10	10	9	5	
Strojírenský průmysl (28)	134	125	121	108	108	120	105	104	90	90	14	20	17	18	
Výroba dopravních prostředků (29-30)	65	58	48	44	44	53	48	44	38	38	12	10	4	6	
Ostatní odvětví	350	331	309	278	278	309	266	268	247	247	41	65	41	31	
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	170	167	172	156	156	156	151	150	133	133	14	16	22	23	
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	145	143	121	114	114	119	102	95	93	93	26	41	26	21	
Ostatní odvětví	174	219	177	132	132	120	100	121	93	93	54	119	56	39	
b) Celková výše odečtených nebo převedených výdajů výzkumu a vývoje (mil. Kč)															
Ukazatele															
Podniky celkem	16 668	16 288	18 919	19 064	19 064	14 358	11 077	12 792	16 338	16 338	2 310	5 212	6 127	2 726	
podle velikostních skupin															
mikro podniky (0-9 zaměstnanců)	220	244	323	212	212	162	115	107	121	121	58	129	216	91	
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	1 026	1 018	1 074	1 050	1 050	913	845	836	894	894	113	173	239	156	
střední podniky (50-249 zaměstnanců)	2 619	2 656	2 775	2 925	2 925	2 309	2 081	2 073	2 183	2 183	310	575	702	742	
velké podniky (250 a více zaměstnanců)	12 802	12 370	14 748	14 877	14 877	10 974	8 035	9 777	13 139	13 139	1 828	4 336	4 971	1 737	
podle vybraných odvětví															
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	11 363	10 769	13 093	13 265	13 265	9 591	6 350	7 687	11 450	11 450	1 773	4 420	5 406	1 815	
Elektrotechnický průmysl (27)	1 243	1 151	1 288	1 231	1 231	1 056	926	1 082	1 081	1 081	188	225	205	150	
Strojírenský průmysl (28)	1 583	2 375	2 858	1 290	1 290	1 432	711	822	721	721	151	1 664	2 036	568	
Výroba dopravních prostředků (29-30)	5 519	4 058	5 183	7 398	7 398	4 541	2 226	2 547	6 573	6 573	977	1 832	2 636	825	
Ostatní odvětví	3 019	3 186	3 764	3 346	3 346	2 562	2 487	3 236	3 075	3 075	457	699	528	272	
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	2 368	2 672	2 811	2 893	2 893	2 280	2 546	2 529	2 299	2 299	88	126	282	594	
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	1 730	1 620	1 411	1 653	1 653	1 335	1 146	1 236	1 378	1 378	395	474	175	275	
Ostatní odvětví	1 206	1 227	1 604	1 252	1 252	1 152	1 035	1 339	1 211	1 211	54	192	264	42	

* Podnik bud' uplatnil výdaje výzkumu a vývoje pro daňový odečet v daném roce (aktivně využil daňovou podporu) nebo neuplatnil výdaje výzkumu a vývoje pro daňový odečet v daném roce, ale pouze převedl tyto výdaje k uplatnění do dalšího roku.

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFF, statistika daňových příjzání právnických osob (PO)

Tab. 23 Daňová podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - v EUR

Stát	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Evropská unie	3 568	6 674	7 424	7 853	7 956	8 631	8 717	9 257	10 456	11 617	14 591	15 643	16 496	14 787	16 005
Belgie	100	193	330	397	450	480	523	559	595	672	789	946	1 222	1 050	1 171
Bulharsko
Česko	43	41	40	52	75	79	89	82	93	88	96	101	107	80	95
Dánsko	6	6	8	6	7	26	29	44	54	54	59	89	96	293	344
Estonsko
Finsko	16	17
Francie	1 916	4 571	5 011	5 546	5 475	5 809	5 876	5 978	6 200	6 340	6 582	6 790	7 010	6 805	7 105
Chorvatsko	21	22	14	14	12	14	15	17	1	7	2
Irsko	166	146	216	224	261	282	421	553	708	670	448	355	626	658	753
Itálie	309	535	427	69	57	187	61	48	846	1 519	3 171	3 612	3 113	958	1 237
Kypr
Litva	.	2	7	5	5	5	5	6	9	12	10	10	13	19	28
Lotyšsko	0	1	1	1
Lucembursko
Maďarsko	168	194	154	162	176	117	138	169	167	104	82	78	78	52	54
Malta	.	.	1	2	4	4	6	2	2	2	3	5	4	.	.
Německo	19
Nizozemsko	410	445	701	860	915	865	967	1 010	922	1 208	1 182	1 071	1 182	1 226	1 411
Polsko	11	33	99	129	151	195
Portugalsko	145	150	167	162	180	147	154	171	198	213	239	348	536	711	541
Rakousko	270	357	338	329	314	574	378	493	502	544	596	698	763	1 044	891
Rumunsko	9	10	10	10	.	.	18	.
Řecko	.	.	.	6	5	8	7	7	10	14	12	14	14	48	52
Slovensko	0	.	.	2	4	8	25	26	40	60
Slovinsko	14	14	10	19	20	33	34	39	46	46	46	45	48	39	55
Španělsko	6	41	54	1 177	1 297	1 460	1 448	1 786
Švédsko	47	47	53	54	59	61	69	140	206
Čína	.	.	1 942	1 986	2 806	3 683	4 087	4 639	6 443	6 652	7 470
Ízrael
Japonsko	3 888	1 890	1 968	3 205	3 059	3 856	4 812	4 808	4 585	4 930	5 256	4 767	4 569	4 147	5 025
Jižní Korea	1 106	955	876	1 212	1 584	1 873	2 094	2 134	2 361	1 745	1 921	1 929	1 801	2 055	2 016
Norsko	124	123	136	154	168	190	202	256	332	401	446	433	415	342	375
Rusko	.	.	.	1 009	1 166	1 452	1 637	1 471	1 188	1 238	1 412	1 298	1 690	.	.
Spojené státy	6 027	5 645	5 574	6 420	6 638	8 439	8 504	9 460	12 940	13 613	16 744	19 759	22 765	22 929	.
Švýcarsko
Velká Británie	1 176	1 262	1 134	1 300	1 411	1 708	1 931	3 753	5 470	5 479	5 875	7 132	7 827	7 649	8 812

Poznámky: V roce 2021 v následujících zemích neexistovala nepřímá veřejná podpora VaV prostřednictvím daňových úlev či jiné daňové podpory: Bulharsko, Estonsko, Kypr, Lucembursko a Lotyšsko. Za Izrael nejsou k dispozici údaje o této podpoře.

Zdroj: OECD (<http://oe.cd/rdfax>) a vlastní dopočty ČSÚ

Tab. 24 Daňová podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - v USD v paritě kupních sil

mil. PPP \$ v běžných cenách

Stát	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Evropská unie	4 313	7 944	8 975	9 532	9 837	10 634	11 139	11 855	13 442	15 429	20 085	21 956	24 341	21 995	24 213
Belgie	114	223	388	474	541	584	649	698	743	860	1 017	1 234	1 661	1 466	1 659
Bulharsko
Česko	85	73	77	96	138	149	180	178	196	190	203	209	226	174	203
Dánsko	5	6	8	6	7	26	30	44	55	57	64	98	110	343	410
Estonsko
Finsko	18	19
Francie	2 156	5 183	5 807	6 488	6 507	6 880	7 239	7 402	7 666	8 128	8 547	8 979	9 930	9 819	10 359
Chorvatsko	40	42	28	27	24	28	32	35	1	16	5
Irsko	173	154	240	264	314	343	519	675	874	844	564	448	788	849	996
Itálie	381	683	554	90	76	250	82	65	1 145	2 169	4 596	5 303	4 808	1 514	2 003
Kypr
Litva	.	4	14	11	11	12	12	13	20	27	22	23	30	43	65
Lotyšsko	0	1	1	2
Lucembursko
Maďarsko	315	372	338	354	395	270	327	403	390	246	186	179	182	130	133
Malta	.	.	2	4	7	7	10	4	3	3	5	8	6	.	.
Německo	26
Nizozemsko	490	542	864	1 068	1 160	1 099	1 247	1 314	1 185	1 605	1 587	1 456	1 647	1 734	2 010
Polsko	28	80	241	326	396	516
Portugalsko	224	235	267	260	289	243	264	295	339	372	415	609	973	1 310	1 006
Rakousko	311	417	400	390	378	706	475	617	628	700	769	912	1 034	1 433	1 249
Rumunsko	25	26	28	.	.	.	55	.
Řecko	.	.	.	9	7	11	10	11	16	23	20	25	27	91	100
Slovensko	0	.	.	4	7	16	47	51	82	123
Slovinško	22	22	16	29	32	55	58	66	77	79	81	80	88	73	104
Španělsko	9	62	84	1 865	2 052	2 416	2 389	3 023
Švédsko	49	55	58	64	71	85	174	251
Čína	.	.	5 871	5 353	7 161	8 382	9 108	10 103	11 607	12 261	13 622
Ízrael
Japonsko	5 210	2 466	2 226	3 335	3 159	3 790	6 160	6 546	5 951	5 616	6 337	5 968	5 400	5 015	6 613
Jižní Korea	1 828	1 951	1 875	2 208	2 856	3 172	3 503	3 422	3 460	2 609	2 811	2 932	2 773	3 335	3 300
Norsko	111	114	130	134	144	157	175	231	299	371	427	434	431	383	425
Rusko	.	.	.	2 567	2 584	2 963	3 554	3 569	3 433	3 793	3 859	3 915	4 929	.	.
Spojené státy	8 260	8 303	7 774	8 511	9 241	10 843	11 294	12 568	14 357	15 068	18 916	23 336	25 485	26 190	.
Švýcarsko
Velká Británie	1 135	1 432	1 422	1 587	1 735	1 974	2 359	4 331	5 732	6 520	7 523	9 175	10 259	10 414	11 746

Poznámky: V roce 2021 v následujících zemích neexistovala nepřímá veřejná podpora VaV prostřednictvím daňových úlev či jiné daňové podpory: Bulharsko, Estonsko, Kypr, Lucembursko a Lotyšsko. Za Izrael nejsou k dispozici údaje o této podpoře.

Zdroj: OECD (<http://oe.cd/rdfatx>) a vlastní dopočty ČSÚ

Tab. 25 Daňová podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na HDP

Stát	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Evropská unie	0,03	0,06	0,06	0,07	0,06	0,07	0,07	0,07	0,08	0,09	0,11	0,11	0,11	0,10	0,10
Belgie	0,03	0,05	0,10	0,11	0,12	0,12	0,13	0,14	0,14	0,16	0,18	0,21	0,26	0,23	0,23
Bulharsko															
Česko	0,03	0,03	0,03	0,03	0,05	0,05	0,06	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,04	0,04
Dánsko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,09	0,10
Estonsko															
Finsko							0,01	0,01							
Francie	0,10	0,23	0,26	0,28	0,27	0,28	0,28	0,28	0,28	0,28	0,29	0,29	0,29	0,29	0,28
Chorvatsko	0,05	0,05	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,04					0,00	0,01	0,00
Irsko	0,08	0,08	0,13	0,13	0,15	0,16	0,23	0,28	0,27	0,25	0,15	0,11	0,18	0,18	0,17
Itálie	0,02	0,03	0,03	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,05	0,09	0,18	0,20	0,17	0,06	0,07
Kypr															
Litva		0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,01	0,02	0,02	0,03	0,02	0,02	0,03	0,04	0,05
Lotyšsko								0,00	0,00	0,00	0,00				
Lucembursko															
Maďarsko	0,16	0,18	0,16	0,16	0,17	0,12	0,13	0,16	0,15	0,09	0,06	0,06	0,05	0,04	0,04
Malta			0,02	0,03	0,05	0,06	0,07	0,03	0,02	0,02	0,03	0,04	0,03	0,00	0,00
Německo															
Nizozemsko	0,07	0,07	0,11	0,13	0,14	0,13	0,15	0,15	0,13	0,17	0,16	0,14	0,15	0,15	0,16
Polsko										0,00	0,01	0,02	0,02	0,03	0,03
Portugalsko	0,08	0,08	0,10	0,09	0,10	0,09	0,09	0,10	0,11	0,11	0,12	0,17	0,25	0,35	0,25
Rakousko	0,10	0,12	0,12	0,11	0,10	0,18	0,12	0,15	0,15	0,15	0,16	0,18	0,19	0,27	0,22
Rumunsko								0,01	0,01	0,01				0,01	
Řecko				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,03	0,03
Slovensko				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,03	0,03	0,04	0,06
Slovincko	0,04	0,04	0,03	0,05	0,05	0,09	0,09	0,10	0,12	0,11	0,11	0,10	0,10	0,08	0,11
Španělsko								0,00	0,00	0,00	0,10	0,11	0,12	0,13	0,15
Švédsko							0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,03	0,04
Čína			0,05	0,04	0,05	0,06	0,06	0,06	0,07	0,07	0,07				
Izrael															
Japonsko	0,12	0,05	0,05	0,07	0,07	0,08	0,12	0,13	0,11	0,11	0,12	0,11	0,10	0,09	0,12
Jižní Korea	0,13	0,13	0,13	0,14	0,18	0,19	0,20	0,19	0,18	0,13	0,13	0,13	0,12	0,14	0,13
Norsko	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,07	0,09	0,12	0,13	0,12	0,11	0,11	0,09
Rusko				0,08	0,08	0,09	0,10	0,09	0,10	0,11	0,10	0,09	0,11		
Spojené státy	0,06	0,06	0,05	0,06	0,06	0,07	0,07	0,07	0,08	0,08	0,10	0,11	0,12	0,12	
Švýcarsko															
Velká Británie	0,05	0,06	0,07	0,07	0,07	0,08	0,09	0,16	0,21	0,23	0,25	0,29	0,31	0,32	0,33

Poznámky: V roce 2021 v následujících zemích neexistovala nepřímá veřejná podpora VaV prostřednictvím daňových úlev či jiné daňové podpory: Bulharsko, Estonsko, Kypr, Lucembursko a Lotyšsko. Za Izrael nejsou k dispozici údaje o této podpoře.

Zdroj: OECD (<http://oe.cd/rdfax>) a vlastní dopočty ČSÚ

Tab. 26 Daňová podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na celkových výdajích vládních institucí

Stát	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Evropská unie	0,07	0,12	0,13	0,13	0,13	0,14	0,14	0,15	0,16	0,18	0,23	0,24	0,24	0,20	0,20
Belgie	0,06	0,11	0,17	0,20	0,22	0,22	0,24	0,25	0,27	0,29	0,34	0,39	0,49	0,39	0,42
Bulharsko															
Česko	0,08	0,06	0,06	0,08	0,11	0,11	0,13	0,12	0,13	0,13	0,13	0,12	0,12	0,08	0,09
Dánsko	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,02	0,02	0,03	0,04	0,04	0,04	0,06	0,06	0,18	0,20
Estonsko															
Finsko							0,01	0,01							
Francie	0,19	0,43	0,45	0,49	0,47	0,49	0,48	0,49	0,50	0,50	0,51	0,52	0,52	0,48	0,48
Chorvatsko	0,10	0,10	0,06	0,07	0,05	0,06	0,07	0,08					0,00	0,02	0,01
Irsko	0,24	0,19	0,27	0,21	0,32	0,38	0,58	0,75	0,93	0,88	0,58	0,43	0,72	0,65	0,71
Itálie	0,04	0,07	0,05	0,01	0,01	0,02	0,01	0,01	0,10	0,18	0,37	0,42	0,36	0,10	0,12
Kypr															
Litva		0,01	0,06	0,04	0,04	0,04	0,04	0,05	0,07	0,09	0,07	0,07	0,08	0,09	0,13
Lotyšsko								0,00	0,01	0,01	0,01				
Lucembursko															
Maďarsko	0,33	0,37	0,32	0,33	0,35	0,24	0,27	0,32	0,29	0,19	0,14	0,12	0,12	0,07	0,07
Malta			0,05	0,08	0,13	0,14	0,18	0,07	0,05	0,04	0,07	0,10	0,07		
Německo															
Nizozemsko	0,16	0,16	0,23	0,28	0,30	0,28	0,31	0,33	0,30	0,39	0,38	0,33	0,35	0,32	0,35
Polsko										0,01	0,02	0,05	0,06	0,06	0,08
Portugalisko	0,19	0,18	0,19	0,17	0,20	0,18	0,18	0,19	0,23	0,25	0,27	0,39	0,59	0,72	0,53
Rakousko	0,19	0,24	0,22	0,21	0,20	0,35	0,23	0,28	0,29	0,30	0,33	0,37	0,39	0,48	0,39
Rumunsko								0,02	0,02	0,02				0,02	
Řecko				0,01	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02	0,01	0,02	0,02	0,05	0,05
Slovensko						0,00			0,01	0,01	0,02	0,07	0,07	0,10	0,13
Slovincko	0,09	0,08	0,06	0,10	0,11	0,18	0,16	0,20	0,24	0,24	0,24	0,23	0,23	0,16	0,21
Španělsko								0,00	0,01	0,01	0,25	0,26	0,28	0,25	0,29
Švédsko								0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,06	0,08
Čína			0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02				
Izrael															
Japonsko	0,34	0,15	0,13	0,19	0,17	0,20	0,30	0,33	0,29	0,28	0,31	0,29	0,26	0,20	0,27
Jižní Korea	0,46	0,45	0,40	0,47	0,58	0,61	0,67	0,63	0,59	0,42	0,44	0,42	0,36	0,37	0,35
Norsko	0,10	0,10	0,10	0,10	0,11	0,11	0,12	0,15	0,19	0,23	0,25	0,24	0,22	0,18	0,19
Rusko					0,22	0,23	0,25	0,24	0,26	0,27	0,27	0,26	0,29		
Spojené státy	0,15	0,14	0,12	0,13	0,14	0,17	0,17	0,19	0,21	0,21	0,26	0,30	0,31	0,26	
Švýcarsko															
Velká Británie	0,13	0,14	0,14	0,15	0,16	0,18	0,21	0,38	0,49	0,54	0,60	0,72	0,75	0,62	0,69

Poznámky: V roce 2021 v následujících zemích neexistovala nepřímá veřejná podpora VaV prostřednictvím daňových úlev či jiné daňové podpory: Bulharsko, Estonsko, Kypr, Lucembursko a Lotyšsko. Za Izrael nejsou k dispozici údaje o této podpoře.

Zdroj: OECD (<http://oe.cd/rdfax>) a vlastní dopočty ČSÚ

Tab. 27 Daňová podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na podnikových výdajích na VaV (ukazatel BERD)

Stát	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Evropská unie	3,0	5,0	5,6	5,8	5,5	5,6	5,6	5,7	6,2	6,6	7,9	8,0	8,1	7,3	7,4
Belgie	2,3	4,2	7,2	7,9	8,0	7,8	8,2	8,4	8,4	9,0	9,5	10,0	11,0	9,1	9,1
Bulharsko															
Česko	4,2	3,6	3,7	4,4	5,4	5,2	5,5	4,8	5,3	4,9	4,4	4,1	4,0	3,1	3,2
Dánsko	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,5	0,6	0,9	1,0	1,0	1,1	1,6	1,7	5,1	5,8
Estonsko															
Finsko							0,4	0,4							
Francie	7,7	17,7	19,0	20,2	19,0	19,3	19,2	19,2	19,6	19,6	19,9	20,0	19,9	19,7	19,5
Chorvatsko	15,0	12,0	9,4	9,7	8,0	9,0	8,4	9,9					0,2	2,2	0,6
Irsko	10,3	8,6	11,6	12,2	14,0	14,4	20,8	26,3	31,7	29,2	16,2	12,8	19,2	19,4	19,4
Itálie	3,3	5,3	4,2	0,7	0,5	1,7	0,5	0,4	6,6	10,8	21,4	22,7	18,8	6,2	7,9
Kypr															
Litva		3,0	12,3	7,7	6,6	6,8	6,1	4,9	8,4	10,3	7,0	5,7	6,2	7,0	9,2
Lotyšsko								0,3	1,4	2,5	2,2				
Lucembursko															
Maďarsko	34,1	34,8	25,2	24,1	23,4	14,2	14,0	16,5	15,0	10,2	6,7	5,0	4,8	3,1	2,9
Malta			6,5	8,4	12,7	12,5	18,5	7,0	5,1	4,7	7,0	10,1	7,3	0,0	0,0
Německo															0,0
Nizozemsko	7,5	8,5	14,3	16,5	13,2	12,2	10,4	10,7	9,7	12,1	11,1	9,7	10,0	10,0	10,8
Polsko										0,4	1,1	2,5	2,9	3,3	3,7
Portugalsko	14,4	11,6	12,8	12,8	14,8	12,8	14,3	16,5	19,1	18,4	18,3	24,4	34,1	38,6	25,1
Rakousko	5,6	6,8	6,6	6,0	5,5	8,8	5,6	6,7	6,7	7,0	7,6	8,4	8,7	12,3	9,8
Rumunsko								3,8	2,9	2,2				3,1	
Řecko				1,2	1,0	1,7	1,3	1,4	1,7	1,8	1,2	1,4	1,3	4,2	4,2
Slovensko				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	1,1	2,1	6,1	6,1	8,8	11,6
Slovinsko	4,7	3,5	2,4	3,7	3,0	4,7	4,8	5,7	7,1	7,4	7,7	6,9	6,6	5,2	6,8
Španělsko								0,1	0,6	0,8	15,2	15,4	16,7	16,5	18,4
Švédsko								0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	1,2	1,6
Čína			4,4	3,4	3,8	3,8	3,7	3,8	4,1	4,0	4,2				
Ízrael															
Japonsko	4,5	2,1	2,1	3,1	2,8	3,3	4,9	5,0	4,5	4,5	4,8	4,4	3,9	3,7	4,6
Jižní Korea	5,9	5,9	5,5	5,7	6,4	6,3	6,5	6,0	5,8	4,2	3,9	3,6	3,3	3,8	3,4
Norsko	5,2	4,7	5,5	5,6	5,5	5,6	5,9	7,4	9,2	11,1	11,4	11,1	10,1	8,7	8,7
Rusko				12,8	12,8	14,2	15,3	14,8	14,9	16,6	15,2	16,8	17,8		
Spojené státy	3,1	2,9	2,8	3,1	3,1	3,6	3,5	3,7	3,9	3,9	4,5	5,1	5,0	4,7	
Švýcarsko															
Velká Británie	5,2	6,3	6,5	6,9	7,0	8,1	8,9	9,6	12,0	12,6	13,8	15,4	16,3	15,5	16,1

Poznámky: V roce 2021 v následujících zemích neexistovala nepřímá veřejná podpora VaV prostřednictvím daňových úlev či jiné daňové podpory: Bulharsko, Estonsko, Kypr, Lucembursko a Lotyšsko. Za Izrael nejsou k dispozici údaje o této podpoře.

BERD (Business Expenditure on Research and Development) - ukazatel podnikových výdajů na VaV zahrnuje veškeré neinvestiční a investiční výdaje vynaložené v podnikatelském sektoru ve sledovaném roce na VaV prováděný na území daného státu

Zdroj: OECD (<http://oe.cd/rdatx>) a vlastní dopočty ČSU

Tab. 28 Veřejná domácí podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - v EUR

Stát	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Evropská unie	8 063	8 982	8 392	8 904	8 801	9 047	8 929	8 835	9 323	8 758	9 082	9 796	10 344	10 766	11 742
Belgie	250	271	301	390	350	329	333	361	388	335	281	345	409	436	464
Bulharsko	1	5	4	3	2	2	3	4	4	4	5	5	5	4	3
Česko	147	161	167	173	204	198	171	157	134	111	152	173	182	178	177
Dánsko	100	114	127	135	134	137	86	116	145	130	115	126	137	140	.
Estonsko	8	6	10	13	17	20	16	13	12	7	6	9	13	15	21
Finsko	156	130	120	125	144	141	128	130	147	139	125	118	111	170	171
Francie	2 420	2 911	2 367	2 398	2 174	2 376	2 482	2 433	2 810	2 488	2 644	2 536	2 703	2 957	3 425
Chorvatsko	3	3	3	6	5	2	2	1	1	2	3	4	6	7	6
Irsko	88	92	78	76	110	116	121	126	111	114	128	128	114	118	121
Itálie	624	599	662	623	747	784	735	708	708	491	520	783	703	729	686
Kypr	4	3	3	3	2	2	2	1	1	0	1	2	4	6	7
Litva	2	2	2	3	1	3	2	2	2	2	2	3	3	3	6
Lotyšsko	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	2	2	2	4	2
Lucembursko	20	18	15	25	26	26	25	23	26	29
Maďarsko	47	48	95	94	109	129	187	168	215	85	166	253	265	264	334
Malta	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0
Německo	1 936	2 073	2 022	2 096	2 221	2 339	1 800	1 915	2 031	2 111	2 181	2 234	2 421	2 268	2 667
Nizozemsko	125	154	183	385	264	156	634	587	597	598	608	707	725	831	808
Polsko	63	79	73	96	108	143	149	207	201	441	434	538	595	622	660
Portugalisko	35	42	73	55	49	79	98	94	57	43	55	80	90	118	168
Rakousko	256	238	221	331	441	454	468	431	394	342	290	306	322	361	401
Rumunsko	116	95	46	66	43	49	24	45	47	55	38	30	30	31	40
Řecko	18	23	29	34	39	38	34	53	50	25	41	63	68	86	156
Slovensko	12	18	9	19	18	16	14	10	17	12	10	10	15	16	27
Slovinsko	24	23	50	79	100	97	90	53	28	19	32	41	56	53	46
Španělsko	1 218	1 445	1 297	1 245	1 064	897	740	659	648	632	676	762	839	840	846
Švédsko	390	428	436	457	453	538	609	560	549	546	541	514	504	483	473
Čína	1 236	1 423	1 930	2 639	3 207	4 480	5 010	5 159	6 646	6 117	6 157	6 292	.	.	.
Izrael	219	232	234	244	185	233	215	310	321	331	365	330	346	499	384
Japonsko	926	823	1 079	1 205	1 160	1 301	1 038	926	1 065	1 048	1 003	889	940	970	1 087
Jižní Korea	1 167	955	1 084	1 440	1 500	1 788	1 775	1 832	2 088	1 754	2 302	2 305	2 433	2 884	3 434
Norsko	184	234	236	271	296	341	316	295	313	367	388	388	414	417	478
Rusko	3 763	4 173	3 939	5 048	5 339	6 180	6 598	6 214	5 045	4 406	5 260	4 339	5 439	4 530	.
Spojené státy	19 398	24 929	28 512	25 915	22 723	23 955	22 254	20 092	24 441	21 997	22 232	21 433	20 386	26 276	21 120
Švýcarsko	.	125	.	.	.	88	.	.	205	172	141	168	209	225	231
Velká Británie	1 554	1 313	1 384	1 625	1 858	1 663	1 941	3 495	.	.	.	2 925	2 878	3 507	3 867

Zdroj: ČSÚ podle údajů OECD a Eurostatu

Tab. 29 Veřejná domácí podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - v USD v paritě kupních sil

Stát	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Evropská unie	9 852	11 080	10 631	11 228	11 261	11 703	11 885	11 848	12 410	12 159	12 801	14 189	15 636	16 634	18 440
Belgie	284	312	354	466	421	400	413	451	486	429	362	450	556	609	657
Bulharsko	4	15	10	8	5	5	9	13	13	13	15	14	13	11	8
Česko	287	289	324	319	376	374	348	341	283	238	321	359	387	387	378
Dánsko	91	107	123	132	134	135	88	118	148	137	124	139	157	164	.
Estonsko	14	12	19	25	32	39	30	24	22	13	12	17	25	29	39
Finsko	167	142	134	139	160	155	141	144	162	158	145	138	135	212	218
Francie	2 723	3 301	2 742	2 805	2 583	2 814	3 058	3 013	3 475	3 189	3 433	3 354	3 828	4 267	4 994
Chorvatsko	6	6	6	11	9	4	4	2	2	5	7	10	14	17	15
Irsko	92	98	86	90	132	141	149	154	137	143	161	161	144	152	161
Itálie	771	764	858	806	985	1 048	997	957	958	701	753	1 150	1 086	1 152	1 111
Kypr	6	4	4	4	3	2	3	2	1	1	1	3	7	11	12
Litva	4	3	4	6	3	7	5	5	5	4	4	6	6	6	14
Lotyšsko	2	2	2	3	3	3	1	2	1	1	5	3	4	8	4
Lucembursko	22	20	17	28	30	31	29	28	31	36
Maďarsko	89	92	207	205	246	298	444	402	502	200	377	579	622	655	814
Malta	0	0	0	0	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1
Německo	2 251	2 445	2 383	2 454	2 657	2 838	2 255	2 368	2 508	2 654	2 789	2 876	3 155	3 032	3 636
Nizozemsko	149	188	226	478	335	199	818	763	767	795	816	961	1 010	1 176	1 151
Polsko	128	151	170	212	248	333	355	490	477	1 110	1 059	1 310	1 505	1 626	1 748
Portugalisko	54	66	116	88	79	131	167	162	97	76	96	140	164	217	312
Rakousko	295	279	262	393	531	558	587	540	494	440	374	400	435	496	562
Rumunsko	259	223	125	181	118	140	66	124	126	155	109	84	88	94	121
Řecko	25	33	41	47	55	55	54	87	81	42	71	112	125	162	300
Slovensko	21	33	17	37	36	33	29	20	34	24	19	20	28	33	55
Slovinsko	38	36	77	124	160	160	153	90	47	33	56	72	103	99	86
Španělsko	1 663	1 991	1 804	1 712	1 490	1 290	1 097	995	975	984	1 071	1 206	1 389	1 386	1 432
Švédsko	407	469	519	483	462	541	613	583	580	586	589	595	621	600	577
Čína	4 283	4 577	5 834	7 112	8 186	10 197	11 164	11 234	11 973	11 274	11 227	11 617	.	.	.
Izrael	330	316	321	302	233	292	269	373	353	371	395	370	362	523	402
Japonsko	1 242	1 073	1 221	1 254	1 198	1 279	1 328	1 260	1 383	1 194	1 210	1 113	1 111	1 173	1 430
Jižní Korea	1 929	1 951	2 320	2 623	2 706	3 028	2 969	2 938	3 060	2 624	3 368	3 503	3 747	4 680	5 620
Norsko	165	218	227	237	254	282	273	265	282	314	351	389	430	466	543
Rusko	9 422	10 597	12 404	12 848	11 836	12 610	14 322	15 078	14 574	13 505	14 378	13 091	15 867	15 299	.
Spojené státy	26 585	36 666	39 768	34 355	31 630	30 778	29 556	26 692	27 117	24 349	25 116	25 312	22 822	30 013	24 979
Švýcarsko	.	133	.	.	.	78	.	.	177	156	132	165	205	218	239
Velká Británie	1 500	1 490	1 736	1 984	2 284	1 922	2 372	4 033	.	.	.	3 763	3 772	4 775	5 154

Zdroj: ČSÚ podle údajů OECD a Eurostatu

Tab. 30 Veřejná domácí podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na HDP

Stát	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Evropská unie	0,07	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,07	0,07	0,07	0,07	0,08	0,08
Belgie	0,07	0,08	0,09	0,11	0,09	0,09	0,08	0,09	0,09	0,08	0,06	0,08	0,09	0,09	0,09
Bulharsko	0,00	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00
Česko	0,11	0,10	0,11	0,11	0,12	0,12	0,11	0,10	0,08	0,06	0,08	0,08	0,08	0,08	0,07
Dánsko	0,04	0,05	0,06	0,06	0,05	0,05	0,03	0,04	0,05	0,05	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05
Estonsko	0,05	0,04	0,07	0,09	0,10	0,11	0,08	0,06	0,06	0,03	0,03	0,03	0,05	0,06	0,07
Finsko	0,08	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,06	0,06	0,07	0,06	0,06	0,05	0,05	0,07	0,07
Francie	0,12	0,15	0,12	0,12	0,11	0,11	0,12	0,11	0,13	0,11	0,12	0,11	0,11	0,13	0,14
Chorvatsko	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Irsko	0,04	0,05	0,05	0,05	0,06	0,07	0,07	0,06	0,04	0,04	0,04	0,04	0,03	0,03	0,03
Itálie	0,04	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,04	0,04	0,03	0,03	0,04	0,04	0,04	0,04
Kypr	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,01	0,02	0,03	0,03
Litva	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01
Lotyšsko	0,01	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Lucembursko	0,05	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,04	0,04	0,04	0,04
Maďarsko	0,05	0,04	0,10	0,09	0,11	0,13	0,18	0,16	0,19	0,07	0,13	0,19	0,18	0,19	0,22
Malta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
Německo	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,09	0,06	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07
Nizozemsko	0,02	0,02	0,03	0,06	0,04	0,02	0,10	0,09	0,09	0,08	0,08	0,09	0,09	0,10	0,09
Polsko	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,04	0,04	0,05	0,05	0,10	0,09	0,11	0,11	0,12	0,11
Portugalisko	0,02	0,02	0,04	0,03	0,03	0,05	0,06	0,05	0,03	0,02	0,03	0,04	0,04	0,06	0,08
Rakousko	0,09	0,08	0,08	0,11	0,14	0,14	0,14	0,13	0,11	0,10	0,08	0,08	0,08	0,09	0,10
Rumunsko	0,09	0,06	0,04	0,05	0,03	0,04	0,02	0,03	0,03	0,03	0,02	0,01	0,01	0,01	0,02
Řecko	0,01	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,01	0,02	0,04	0,04	0,05	0,09
Slovensko	0,02	0,03	0,01	0,03	0,03	0,02	0,02	0,01	0,02	0,01	0,01	0,01	0,02	0,02	0,03
Slovinsko	0,07	0,06	0,14	0,22	0,27	0,27	0,25	0,14	0,07	0,05	0,07	0,09	0,12	0,11	0,09
Španělsko	0,11	0,13	0,12	0,12	0,10	0,09	0,07	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,07	0,08	0,07
Švédsko	0,11	0,12	0,14	0,12	0,11	0,13	0,14	0,13	0,12	0,12	0,11	0,11	0,11	0,10	0,09
Čína	0,05	0,05	0,05	0,06	0,06	0,07	0,07	0,07	0,07	0,06	0,06	0,05	0,05	0,05	0,05
Izrael	0,16	0,15	0,15	0,13	0,10	0,11	0,10	0,13	0,12	0,11	0,12	0,10	0,10	0,14	0,09
Japonsko	0,03	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03
Jižní Korea	0,14	0,13	0,16	0,17	0,17	0,18	0,17	0,16	0,16	0,13	0,16	0,16	0,17	0,20	0,22
Norsko	0,06	0,07	0,08	0,08	0,08	0,09	0,08	0,08	0,09	0,10	0,10	0,10	0,11	0,13	0,11
Rusko	0,37	0,34	0,42	0,41	0,36	0,36	0,38	0,40	0,41	0,38	0,38	0,31	0,36	0,35	0,35
Spojené státy	0,18	0,25	0,27	0,23	0,20	0,19	0,18	0,15	0,15	0,13	0,13	0,12	0,11	0,14	0,11
Švýcarsko	0,03	0,03	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03
Velká Británie	0,07	0,07	0,08	0,09	0,10	0,08	0,09	0,15	0,03	0,03	0,02	0,12	0,11	0,15	0,15

Zdroj: ČSÚ podle údajů OECD a Eurostatu

Tab. 31 Veřejná domácí podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na celkových výdajích vládních institucí

Stát	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Evropská unie	0,16	0,18	0,16	0,16	0,16	0,16	0,16	0,16	0,17	0,15	0,15	0,16	0,16	0,16	0,16
Belgie	0,15	0,15	0,16	0,20	0,17	0,15	0,15	0,16	0,17	0,15	0,12	0,14	0,16	0,16	0,17
Bulharsko	0,01	0,04	0,02	0,02	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,02	0,02	0,01	0,01
Česko	0,26	0,24	0,25	0,25	0,29	0,27	0,25	0,23	0,19	0,16	0,20	0,20	0,20	0,17	0,16
Dánsko	0,09	0,09	0,10	0,10	0,10	0,09	0,06	0,08	0,10	0,09	0,08	0,08	0,09	0,08	0,16
Estonsko	0,14	0,10	0,15	0,22	0,26	0,29	0,22	0,17	0,14	0,08	0,07	0,09	0,12	0,12	0,16
Finsko	0,18	0,14	0,12	0,12	0,14	0,13	0,11	0,11	0,12	0,12	0,10	0,09	0,09	0,13	0,12
Francie	0,24	0,27	0,21	0,21	0,19	0,20	0,20	0,20	0,23	0,20	0,20	0,19	0,20	0,21	0,23
Chorvatsko	0,02	0,01	0,01	0,03	0,02	0,01	0,01	0,00	0,00	0,01	0,01	0,02	0,02	0,03	0,02
Irsko	0,13	0,12	0,10	0,07	0,14	0,16	0,17	0,14	0,14	0,15	0,16	0,15	0,13	0,12	0,11
Itálie	0,08	0,08	0,08	0,08	0,09	0,10	0,09	0,09	0,09	0,06	0,06	0,09	0,08	0,08	0,07
Kypr	0,06	0,04	0,04	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01	0,02	0,04	0,07	0,07
Litva	0,02	0,01	0,02	0,02	0,01	0,03	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01	0,02	0,02	0,01	0,03
Lotyšsko	0,02	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02	0,01	0,02	0,03	0,01
Lucembursko	0,14	0,12	0,09	0,19	0,22	0,26	0,37	0,32	0,38	0,16	0,11	0,10	0,09	0,09	0,09
Maďarsko	0,09	0,09	0,20	0,19	0,22	0,03	0,01	0,02	0,03	0,16	0,28	0,40	0,39	0,37	0,45
Malta	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,03	0,01	0,02	0,03	0,01	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01
Německo	0,18	0,18	0,17	0,17	0,18	0,19	0,14	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,13	0,14
Nizozemsko	0,05	0,05	0,06	0,12	0,09	0,05	0,20	0,19	0,19	0,19	0,19	0,22	0,21	0,22	0,20
Polsko	0,05	0,05	0,05	0,06	0,06	0,09	0,09	0,12	0,11	0,25	0,22	0,26	0,27	0,24	0,26
Portugalisko	0,04	0,05	0,08	0,06	0,06	0,10	0,11	0,10	0,07	0,05	0,06	0,09	0,10	0,12	0,16
Rakousko	0,18	0,16	0,14	0,21	0,28	0,28	0,28	0,25	0,22	0,19	0,16	0,16	0,17	0,17	0,18
Rumunsko	0,24	0,17	0,09	0,13	0,08	0,10	0,05	0,08	0,08	0,09	0,06	0,04	0,04	0,03	0,04
Řecko	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03	0,06	0,05	0,03	0,05	0,07	0,08	0,09	0,15
Slovensko	0,05	0,07	0,03	0,06	0,06	0,05	0,05	0,03	0,05	0,03	0,03	0,03	0,04	0,04	0,06
Slovinsko	0,16	0,13	0,28	0,43	0,53	0,54	0,41	0,28	0,15	0,10	0,17	0,21	0,27	0,22	0,18
Španělsko	0,29	0,31	0,26	0,25	0,22	0,18	0,16	0,14	0,14	0,13	0,14	0,15	0,16	0,14	0,14
Švédsko	0,22	0,24	0,26	0,24	0,22	0,25	0,27	0,25	0,24	0,24	0,23	0,22	0,21	0,19	0,18
Čína	0,40	0,37	0,36	0,33	0,24	0,28	0,24	0,34	0,31	0,29	0,30	0,26	0,25	0,30	0,23
Izrael	0,08	0,07	0,07	0,07	0,06	0,07	0,07	0,06	0,07	0,06	0,06	0,05	0,05	0,05	0,06
Japonsko	0,49	0,45	0,49	0,56	0,55	0,58	0,57	0,54	0,52	0,43	0,53	0,51	0,49	0,52	0,59
Jižní Korea	0,15	0,18	0,18	0,18	0,19	0,20	0,18	0,17	0,18	0,20	0,21	0,21	0,22	0,22	0,24
Norsko	0,15	0,18	0,18	0,18	0,19	0,20	0,18	0,17	0,17	0,18	0,21	0,21	0,22	0,22	0,24
Rusko	0,49	0,63	0,64	0,53	0,48	0,47	0,45	0,40	0,39	0,34	1,00	0,86	0,93	0,30	0,24
Spojené státy	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,05	0,05	0,05	0,10	0,08	0,07	0,08	0,10	0,09	0,09
Švýcarsko	0,17	0,15	0,17	0,18	0,21	0,17	0,21	0,35	0,10	0,08	0,07	0,29	0,28	0,28	0,30
Velká Británie	0,17	0,15	0,17	0,18	0,21	0,17	0,21	0,35	0,10	0,08	0,07	0,29	0,28	0,28	0,30

Zdroj: ČSÚ podle údajů OECD a Eurostatu

Tab. 32 Veřejná domácí podpora VaV v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na podnikových výdajích na VaV (ukazatel BERD)

Stát	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Evropská unie	7,0	7,5	7,0	7,1	6,6	6,7	6,3	6,2	6,2	5,4	5,1	5,3	5,3	5,8	5,7
Belgie	5,7	5,8	6,6	7,8	6,2	5,4	5,2	5,4	5,5	4,5	3,4	3,7	3,7	3,8	3,6
Bulharsko	2,7	9,9	6,5	2,4	1,4	1,3	1,8	1,9	1,4	1,6	1,9	1,6	1,3	1,1	0,8
Česko	14,2	14,0	15,7	14,5	14,7	13,0	10,7	9,2	7,6	6,1	7,0	7,0	6,8	6,8	5,9
Dánsko	2,4	2,4	2,6	2,8	2,8	2,8	1,8	2,3	2,7	2,3	2,1	2,2	2,5	2,5	.
Estonsko	9,3	7,1	11,0	11,1	6,8	9,2	10,2	10,3	8,4	4,7	4,4	5,7	5,4	5,7	6,7
Finsko	3,5	2,5	2,5	2,6	2,9	3,0	2,8	3,0	3,6	3,6	3,1	2,8	2,5	3,7	3,3
Francie	9,8	11,3	9,0	8,7	7,5	7,9	8,1	7,8	8,9	7,7	8,0	7,5	7,7	8,5	9,4
Chorvatsko	2,3	1,8	2,1	3,9	3,1	1,2	0,9	0,5	0,5	1,1	1,4	1,8	2,0	2,3	1,8
Irsko	5,5	5,5	4,2	4,2	5,9	5,9	6,0	6,0	5,0	5,0	4,6	4,6	3,5	3,5	3,1
Itálie	6,6	5,9	6,5	5,9	6,9	7,1	6,4	5,7	5,5	3,5	3,5	4,9	4,2	4,7	4,4
Kypr	24,2	17,1	16,9	18,6	14,0	12,4	11,0	6,4	4,9	1,1	1,9	3,0	5,7	7,9	8,3
Litva	2,5	2,8	3,5	4,4	1,9	4,2	2,8	1,8	2,2	1,5	1,2	1,6	1,3	1,0	2,0
Lotyšsko	3,0	3,2	3,7	3,5	4,4	4,6	1,5	1,4	1,6	2,6	6,1	3,7	3,7	4,9	2,2
Lucembursko	4,0	3,7	3,3	6,9	6,4	6,5	6,6	5,7	7,4	7,7
Maďarsko	9,6	8,6	15,5	14,0	14,5	15,7	19,0	16,5	19,4	8,3	13,6	16,3	16,4	15,8	17,5
Malta	1,1	0,3	0,4	0,5	1,2	2,4	1,1	1,9	2,9	1,4	2,2	0,9	1,1	1,0	0,7
Německo	4,5	4,5	4,5	4,5	4,4	4,4	3,4	3,4	3,3	3,4	3,2	3,1	3,2	3,2	3,5
Nizozemsko	2,3	2,9	3,7	7,4	3,8	2,2	6,8	6,2	6,3	6,0	5,7	6,4	6,1	6,8	6,2
Polsko	11,7	11,6	12,3	13,8	12,7	11,2	10,0	11,5	10,0	16,3	13,9	13,5	13,4	13,6	12,7
Portugalisko	3,5	3,3	5,6	4,3	4,0	6,9	9,1	9,1	5,5	3,8	4,2	5,6	5,8	6,4	7,8
Rakousko	5,3	4,6	4,3	6,0	7,8	7,0	6,9	5,9	5,3	4,4	3,7	3,7	3,7	4,3	4,4
Rumunsko	42,6	39,2	20,7	30,1	18,1	19,6	14,0	19,0	13,7	12,2	7,2	4,9	4,9	5,2	5,8
Řecko	4,7	4,7	5,3	6,4	8,0	8,2	7,0	10,5	8,8	3,3	4,1	6,0	6,3	7,5	12,5
Slovensko	10,3	13,0	7,1	10,7	10,4	6,8	5,1	3,9	6,5	3,7	2,5	2,6	3,4	3,6	5,2
Slovensko	8,0	5,7	11,8	15,7	15,1	13,8	12,6	7,7	4,3	3,1	5,3	6,2	7,7	7,2	5,6
Španělsko	16,3	17,9	17,1	16,6	14,4	12,6	10,7	9,7	9,4	8,9	8,7	9,0	9,6	9,6	8,7
Švédsko	4,6	4,7	5,8	5,6	5,0	5,7	6,1	6,1	5,4	5,2	4,7	4,6	4,4	4,0	3,6
Čína	4,8	4,3	4,3	4,6	4,4	4,6	4,5	4,2	4,3	3,7	3,4	3,2	.	.	.
Izrael	4,5	4,4	4,6	4,2	2,9	3,3	2,8	3,7	3,2	2,9	2,8	2,4	2,0	2,6	1,8
Japonsko	1,1	0,9	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,0	1,1	1,0	0,9	0,8	0,8	0,9	1,0
Jižní Korea	6,2	5,9	6,8	6,7	6,1	6,0	5,5	5,1	5,1	4,2	4,7	4,4	4,4	5,3	5,8
Norsko	7,6	8,9	9,6	9,9	9,7	10,1	9,3	8,5	8,6	9,4	9,4	9,9	10,0	10,6	11,1
Rusko	55,3	56,0	57,4	64,2	58,7	60,4	61,5	62,7	63,4	59,0	56,6	56,2	57,3	56,4	.
Spojené státy	9,9	12,6	14,1	12,3	10,8	10,2	9,2	7,8	7,4	6,2	6,0	5,5	4,5	5,4	3,9
Švýcarsko	.	1,7	.	.	.	0,8	.	.	1,6	.	1,1	.	1,5	.	1,5
Velká Británie	6,8	6,6	7,9	8,7	9,3	7,9	8,9	8,9	.	.	.	6,3	6,0	7,1	7,1

BERD (Business Expenditure on Research and Development) - ukazatel podnikových výdajů na VaV zahrnuje veškeré neinvestiční a investiční výdaje vynaložené v podnikatelském sektoru ve sledovaném roce na VaV prováděný na území daného státu

Zdroj: ČSÚ, podle údajů OECD a Eurostatu

Tab. 33 Veřejná zahraniční podpora VaV ze zdrojů EU v podnicích ve vybraných státech světa - v EUR

Stát	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Evropská unie	530	602	594	1 288	959	1 619	1 126	1 610	1 047	1 308	1 592	2 281			
Belgie	34	64	36	33	42	43	56	92	127	160					
Bulharsko	.	0	0	0	1	5	7	5	5	6					
Česko	6	14	29	51	74	67	72	48	60	65	65	65	91		
Dánsko	19	21	28	30	31	37	31	42	44						
Estonsko	0	1	1	1	1	2	2	7	3	9					
Finsko	11	15	16	12	19	17	22	45	46	49					
Francie	153	202	153	169	178	221	240	217	273	304					
Chorvatsko	0	0	0	0	1	1	1	1	2	8	13				
Irsko	11	19	13	21					
Itálie	76	88	101	124	96	199	175	226	178	175	211	153			
Kypr	1	1	1	2	1	2	2	4	5	6					
Litva	12	10	9	12	17	15	20	16	25	45	64	90			
Lotyšsko	3	8	14	5	6	7	10	15			
Lucembursko	1	4	2	.	.	.	3			
Maďarsko	.	.	5	7	8	12	14	13	18	14	11	12			
Malta	.	.	0	1	1	1	2	1	1	1	1	1			
Německo	414	349	408	449	452	296					
Nizozemsko	36	130	144	134	138	159	195				
Polsko	10	.	4	12	26	69	121	86	157	203	295				
Portugalsko	6	10	13	11	40	16	22	29	36	42	41				
Rakousko	31	.	33	.	50	62	79	61	80	78					
Rumunsko	1	11	3	4	6	17	14	19	13	9	13	19			
Řecko	42	.	.	.	41	36	27	62	73	83	74				
Slovensko	1	1	1	2	5	7	8	0	0	3	4				
Slovinsko	4	3	5	7	9	12	13	10	16	16	14	17			
Španělsko	105	108	111	135	173	227	204	284	319	299	356				
Švédsko	59	40	40	54	63	69	71	63	71	63					
Čína
Izrael
Japonsko
Jižní Korea	.	.	0	0	0	0	0
Norsko	22	24	24	31	34	41	41	42	47	59	54	64			
Rusko
Spojené státy
Švýcarsko	28	61	52	70	68					
Velká Británie	39	58	49	68	78	52	76	92	85						

Zdroj: ČSÚ podle údajů Eurostatu

Tab. 34 Veřejná zahraniční podpora VaV ze zdrojů EU v podnicích ve vybraných státech světa - podíl na podnikových výdajích na VaV (ukazatel BERD)

Stát	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Evropská unie															
Belgie	0,8	1,0	1,4	0,7	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8	0,6	1,1	0,7	1,1	0,8	1,0
Bulharsko	.	.	0,3	0,3	0,2	0,9	2,9	3,7	2,1	1,9	1,8	1,8	1,6	1,7	1,4
Česko	0,6	0,7	1,3	2,4	3,7	4,9	4,2	4,2	4,2	1,1	2,2	2,4	2,4	2,5	3,1
Dánsko	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,8	.	0,6	.	0,8	.	0,8	.	.
Estonsko	0,6	1,1	0,6	0,5	0,4	0,3	1,4	1,5	1,2	3,0	4,8	2,2	1,2	3,6	3,1
Finsko	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5	0,4	0,4	0,5	0,8	1,1	1,1	1,0	1,1	0,9
Francie	0,6	0,8	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8	.	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,5
Chorvatsko	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,4	0,4	0,4	0,5	0,7	1,1	3,4	5,0	4,3	9,0
Irsko	0,5	.	0,7	.	0,4	.	0,5
Itálie	0,8	0,9	1,0	1,2	0,9	1,6	1,7	1,4	1,2	1,3	1,5	1,1	1,1	1,4	1,0
Kypr	7,7	7,2	7,5	10,5	10,2	11,8	9,8	9,4	8,0	4,6	8,6	9,2	7,8	6,8	7,2
Litva	17,8	17,1	17,0	19,0	22,5	29,1	17,8	17,3	19,2	4,3	11,4	14,0	21,5	24,1	29,3
Lotyšsko	8,2	19,3	24,0	39,4	11,9	14,1	13,4	12,9	13,4	16,4
Lucembursko	0,4	.	1,0	.	0,5	.	.	.	0,9
Maďarsko	.	.	0,8	1,0	1,0	1,5	1,5	1,3	1,5	1,2	1,1	1,2	0,9	0,6	0,6
Malta	.	.	0,2	2,2	3,7	4,1	4,0	3,9	4,3	2,8	2,4	2,5	1,8	1,5	1,8
Německo	0,8	0,7	0,7	.	0,7	.	0,7	.	0,6	.	0,4
Nizozemsko	0,5	0,5	1,4	1,6	1,5	1,6	1,3	1,3	1,1	1,3	1,5
Polsko	1,9	.	0,7	1,8	3,1	5,4	6,1	6,7	7,4	1,4	2,7	3,9	4,6	4,8	5,7
Portugalisko	0,6	0,8	1,0	0,9	3,2	1,4	1,9	2,2	2,0	2,5	3,3	2,5	2,7	2,2	2,0
Rakousko	0,6	.	0,7	.	0,9	.	0,9	.	1,1	.	0,8	.	0,9	.	0,9
Rumunsko	0,5	4,5	1,2	1,7	2,5	6,8	5,1	7,1	4,0	9,6	3,5	2,1	1,4	2,1	2,7
Řecko	10,9	.	.	.	8,4	.	7,4	.	4,8	6,2	6,2	.	6,7	7,2	5,9
Slovensko	1,3	0,5	0,7	1,2	3,1	2,9	3,7	3,1	3,3	1,9	0,1	0,1	0,2	0,7	0,9
Slovensko	1,4	0,7	1,2	1,3	1,4	1,8	1,9	1,8	2,0	1,6	2,5	2,4	2,2	2,0	2,0
Španělsko	1,4	1,3	1,5	1,8	2,3	3,2	2,9	3,4	3,8	3,8	3,7	3,8	3,9	3,4	3,7
Svédsko	0,7	.	0,5	.	0,6	.	0,6	.	0,7	.	.	.	0,6	.	0,5
Čína
Izrael
Japonsko
Jižní Korea	.	.	0,0	0,0	0,0	.	0,0	0,0
Norsko	0,9	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,2	1,4	1,4	1,5
Rusko
Spojené státy
Švýcarsko	0,3	.	.	0,5	.	0,4	.	0,5	.	0,4
Velká Británie	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,2	0,3	.	.	.

BERD (Business Expenditure on Research and Development) - ukazatel podnikové výdaje na VaV zahrnuje veškeré neinvestiční a investiční výdaje vynaložené v podnikatelském sektoru ve sledovaném roce na VaV prováděný na území daného státu

Zdroj: ČSÚ, podle údajů Eurostatu

PŘÍLOHOVÁ ČÁST

P1: Nástroje veřejné podpory podnikového výzkumu a vývoje

Orgány veřejné správy a další pověřené veřejné instituce (ministerstva, výzkumné agentury apod.) jsou v současnosti vybaveny dvěma hlavními skupinami nástrojů, jimiž mohou intervenovat ve prospěch rozvoje podnikového VaV. Těmito hlavními skupinami jsou *státní rozpočtová podpora VaV* a *daňová podpora VaV*. Daňová podpora VaV je, jako poměrně nový nástroj veřejné podpory VaV v soukromých podnicích, v současnosti hojně využívána ve většině vyspělých zemí světa¹.

Státní rozpočtovou podporou VaV stát usiluje o spravedlivé a smysluplné dělení a alokaci veřejných finančních prostředků. Finanční podporou chce podnítit, urychlit či zefektivnit výzkumnou a vývojovou činnost. Přímé investice do VaV souvisí s ambicemi národních vlád rozvíjet a udržovat úspěšné a dostatečně robustní institucionální a lidské základny VaV. Vlády se při distribuci přímé veřejné podpory VaV opírají o komplexní legislativní zázemí a organizační soustavu pověřených orgánů (správce kapitol státního rozpočtu, samosprávné celky, agentury aj.). Žadatelé o finanční podporu VaV předkládají zmocněným orgánům výzkumné záměry a projekty k posouzení jejich formálních i obsahových kvalit. Hodnotící orgány jim, s přihlédnutím k objemu disponibilních zdrojů a vlastním prioritám, schválí (příp. neschválí) finanční podporu. U státní rozpočtové podpory obecně rozdělujeme dvojí podobu: *účelovou podporu* (v případě ČR sem spadají grantové projekty, programové projekty, specifický vysokoškolský výzkum, rozsáhlejší infrastruktura sloužící VaV) a *institucionální podporu* (v případě ČR se jedná o podporu dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace, podporu mezinárodní spolupráce ve VaV, podporu operačních programů VaV).

Daňová podpora VaV rozšiřuje nástroje finančních podpor z veřejných zdrojů. Podnikatelské subjekty provádějící VaV mohou být státem zvýhodněny při uplatňování vlastních zdrojů určených na VaV. Daňová podpora VaV obecně zahrnuje velmi pestrou škálu nástrojů, jejichž kombinace se v jednotlivých ekonomikách různí. Skladba nástrojů daňové podpory VaV je přirozenou výslednicí odlišných tradic a širších strategických a konceptuálních rámců národních politik v oblasti podpory VaV.

Z existujících nástrojů daňové podpory VaV jsou v současnosti nejčastěji uplatňovány:

- i. **Odčitatelné neinvestiční výdaje na VaV od běžných příjmů.** Tento nástroj je využíván prakticky ve všech členských zemích EU a OECD. Východiskem plošných, neutrálních opatření je předpoklad, že hlavním smyslem investic je tvorba zisku, jež zdaňován je.
- ii. **Daňové dobropisy** (slevy na dani, tax credit). Jsou procentuálně stanovenými částkami od vypočtené daně, jež zůstává podnikatelským subjektům podporujícím VaV. Může být stanovena pevnou sazbou (*fix rate*), případně variabilní sazbou odvislou od přírůstku výdajů na VaV (*incremental rate*) plynoucí ze srovnání s referenčním obdobím. Opět jde o nástroj hojně užívaný v zemích EU a OECD.
- iii. **Odpočty od základu daně** spočívají ve snižování daňového základu o stanovený podíl výdajů na VaV.
- iv. **Zvláštní daňové pobídky** např. na podporu tvorby kvalifikovaných pracovních míst.
- v. **Daňové úlevy pro malé a střední podniky.**
- vi. **Urychlené odpisování investic souvisejících s VaV.**
- vii. **Osvobození od celních povinností** – např. při dovozu zařízení pro potřeby VaV.
- viii. **Snížení odvodů za pracovníky VaV.**
- ix. **Mechanismy garancí** za úvěry, leasing, akcie apod.
- x. **Zvýhodněné úvěry.**
- xi. **Podpora rizikového kapitálu.**
- xii. **Zvýhodněný pronájem nemovitého majetku** (infrastruktury) ve vlastnictví státu.

Podniky mohou pro své výzkumné a vývojové činnosti využít také **zahraniční veřejnou podporu**. V případě zemí EU se jedná o různé fondy zaměřené účelově na podporu výzkumu, vývoje a inovací.

¹ Více informací o podobě používané daňové podpory VaV v jednotlivých zemích OECD je k dispozici na následujícím odkazu: <http://www.oecd.org/innovation/rd-tax-stats.htm>

P2. Přehled daňové podpory VaV ve světě v roce 2022

Daňové pobídky pro výzkum a vývoj založené na výdajích			
Daňová úleva započitatelná proti dani z příjmů právnických osob			Daňová úleva, kterou lze uplatnit proti srážkové dani ze mzdy nebo příspěvkům
Nárok na daňový odpočet na výzkum a vývoj			
Objem	Rostoucí/hybridní	Daňová srážka na výzkum a vývoj	
Zdanitelné: Austrálie, Chile, Kanada, Spojené království (velké firmy) Nezdanitelné: Belgie (neslučitelné s daňovou srážkou), Dánsko (pouze deficitní), Francie, Irsko, Island, Itálie, Japonsko (objemový a speciální daňový odpočet na výzkum a vývoj), Kolumbie (obecný daňový odpočet a daňový odpočet pouze pro malé a střední podniky), Korea (investice), Maďarsko, Německo, Norsko, Nový Zéland (obecný daňový odpočet a daňový odpočet pouze v případě deficitu), Rakousko	Zdanitelné: Spojené státy (daňový odpočet na pevný, indexovaný základ a rostoucí pro zjednodušený daňový odpočet) Nezdanitelné: Japonsko (vysoká intenzita výzkumu a vývoje), Korea, Mexiko, Portugalsko, Španělsko	Nezdanitelné: Belgie, Brazílie, Chorvatsko, Česká republika (hybridní), Čína, Dánsko, Finsko, Jihoafrická republika, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Polsko (daňová srážka na výzkum a vývoj, odečtení pro centra výzkumu a vývoje), Rumunsko, Ruská federace, Řecko, Slovensko (hybridní a objemová), Slovinsko, Spojené království (malé a střední podniky), Švýcarsko (kantonální úroveň – volitelné), Turecko (rostoucí)	
Nakládání s nevyužitými nároky			
Možnost vrácení peněz			
Austrálie (malé a střední podniky), Belgie (po pěti letech), Dánsko, Francie, Irsko, Island, Itálie, Kanada (malé a střední podniky), Kolumbie (malé a střední podniky), Německo, Nový Zéland (obecný daňový odpočet a daňový odpočet pouze v případě deficitu), Norsko, Rakousko, Spojené království (velké podniky)	Spojené státy (kompenzace daně ze mzdy pro některé začínající podniky – startupy), Španělsko (snížený, volitelný splatný daňový odpočet)	Polsko (daňová srážka na výzkum a vývoj – začínající podniky – startupy), Spojené království (malé a střední podniky)	Automatická refundace prostřednictvím mzdového systému (omezená na závazky PWHT a SSC)
Možnost převodu zůstatku			
Austrálie, Belgie, Chile, Francie, Irsko, Kanada, Kolumbie, Maďarsko, Nový Zéland (obecný daňový odpočet), Spojené království	Korea, Portugalsko, Spojené státy americké, Španělsko (nesnížený, nesplatný úvěr)	Belgie, Česká republika, Čína, Dánsko, Chorvatsko, Jihoafrická republika, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Ruská federace, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojené království, Turecko	<i>Není relevantní</i>
Ustanovení o preferenčních daňových pobídkách nebo výhodnější podmínky			
Malé a střední podniky (MPS)			
Austrálie, Francie (obecné daňové úlevy a daňové úlevy specifické pro spolupráci), Island, Japonsko (objem), Kanada (CCPC), Kolumbie	Korea, Portugalsko (začínající podniky – startupy), Spojené státy (kvalifikované malé podniky, některé začínající podniky – startupy)	Belgie, Chorvatsko, Polsko (daňová srážka na výzkum a vývoj – začínající podniky – startupy), Spojené království (MSP)	Belgie (mladé inovativní firmy), Francie (mladé inovativní podniky / mladé univerzitní podniky), Nizozemsko (začínající podniky – startupy), Španělsko (inovativní MSP)
Spolupráce			
Francie (daňové úlevy specifické pro spolupráci)	Island, Japonsko	Maďarsko	Belgie
Omezení daňových úlev na výzkum a vývoj			
Sazby daňových odpočtů závislé na prahové hodnotě			
Francie (obecné daňové úlevy), Kanada (CCPC)			Nizozemsko
Stropy pro vyšší způsobilých výdajů na výzkum a vývoj nebo hodnotu daňových úlev na výzkum a vývoj			
Výdaje na výzkum a vývoj: Austrálie, Dánsko, Francie (subdavatelský výzkum a vývoj), Chile, Irsko (subdavatelský výzkum a vývoj), Island, Kolumbie, Německo, Norsko, Rakousko (subdavatelský výzkum a vývoj) Daňové úlevy na výzkum a vývoj: Itálie, Japonsko (objem a speciální výzkum a vývoj), Kolumbie, Maďarsko, Nový Zéland (obecný daňový odpočet a daňový odpočet pouze v případě deficitu)	Výdaje na výzkum a vývoj: Portugalsko (rostoucí) Daňové úlevy na výzkum a vývoj: Japonsko (rostoucí a vysoká intenzita výzkumu a vývoje), Korea (velké firmy), Španělsko, Spojené státy americké	Výdaje na výzkum a vývoj: Čína (subdavatelský výzkum a vývoj), Chorvatsko, Švýcarsko (kantonální úroveň – volitelné), Turecko (subdavatelský výzkum a vývoj) Daňové úlevy na výzkum a vývoj: Maďarsko (spolupráce ve výzkumu a vývoji), Velká Británie (MSP) Výdaje na výzkum a vývoj a daňové úlevy: Slovensko (daňová srážka na základě objemu)	Belgie, Francie, Maďarsko (výjimka a daňový odpočet, v praxi neslučitelné), Španělsko, Švédsko, Turecko
Ustanovení o zrychlených odpisech pro kapitál na výzkum a vývoj			
Belgie, Brazílie, Čína, Dánsko, Francie, Irsko, Litva, Ruská federace, Spojené království, Španělsko, Thajsko, Turecko			
Žádné daňové pobídky pro výzkum a vývoj založené na výdajích			
Bulharsko, Estonsko, Izrael, Kostarika, Malta, Lotyšsko, Lucembursko			

Zdroj: OECD R&D Tax Incentive Database, <http://oe.cd/rdtax>, duben 2023.

P3. Výstupy ČSÚ za oblast statistik vědy, technologií a inovací

Webové stránky:

Výzkum a vývoj

https://www.czso.cz/csu/czso/statistika_vyzkumu_a_vyvoje

Státní rozpočtové výdaje na výzkum a vývoj

<https://www.czso.cz/csu/czso/statni-rozpocetove-vydaje-na-vyzkum-a-vyvoj>

Daňová podpora výzkumu a vývoje v podnikatelském sektoru

<https://www.czso.cz/csu/czso/danova-podpora-vyzkumu-a-vyvoje>

Specialisté ve vědě a technice

<https://www.czso.cz/csu/czso/specialiste-v-oblasti-vedy-a-techniky-a-jejich-mzdy>

Inovace

https://www.czso.cz/csu/czso/statistika_inovaci

Patenty

https://www.czso.cz/csu/czso/patentova_statistika

Licence

<https://www.czso.cz/csu/czso/licence>

High-tech technologie

https://www.czso.cz/csu/czso/vyspele_technologie

Publikace:

Publikace ČSÚ jsou volně dostupné na příslušných odkazech, nebo si je lze zakoupit v prodejně ČSÚ či prostřednictvím adresy: objednavky@czso.cz

Ukazatele výzkumu a vývoje – 2022; Kód 211002-23

<https://www.czso.cz/csu/czso/ukazatele-vyzkumu-a-vyvoje-2022>

Přímá veřejná podpora výzkumu a vývoje v České republice – 2022; Kód: 211001-23

<https://www.czso.cz/csu/czso/prima-verejna-podpora-vyzkumu-a-vyvoje-2022>

Licence na předměty průmyslového vlastnictví - 2022; Kód: 213002-23

<https://www.czso.cz/csu/czso/licence-na-predmety-prumysloveho-vlastnictvi-sqer0w0tg4>

Ostatní publikace obsahující kapitoly z oblasti VTI:

Statistická ročenka České republiky 2023 - Kapitola 23. Věda, výzkum a inovace; Kód: 320198-23

<https://www.czso.cz/csu/czso/23-veda-vyzkum-a-inovace-ezturj8lq7>

Krajské ročenky - Kapitola 19. Věda a výzkum

<https://www.czso.cz/csu/czso/krajske-rocenky#10a>

Věda, výzkum a informační technologie v mezikrajském srovnání - v období 2007 až 2017

<https://www.czso.cz/csu/czso/veda-vyzkum-a-informacni-technologie-v-mezikrajskem-srovnani-2017>

Zaostřeno na ženy a muže 2023 - Kapitola 8. Věda a technologie; Kód: 300002-23

<https://www.czso.cz/csu/czso/8-veda-vyzkum-a-inovace-jdibpz675p>

Statistika & My – měsíčník Českého statistického úřadu

Analýzy z oblasti vědy a výzkumu: <https://www.statistikaamy.cz/statistiky/veda-a-vyzkum/>

